T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÖZENGEN MÜZİK EĞİTİMİ KURUMLARINDA ÖĞRENCİLERİN ÇALGI SEÇİMLERİNİ BELİRLEYEN ETMENLER (İZMİR İLİ ÖRNEĞİ)

SILA AKIN

İzmir
2024

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÖZENGEN MÜZİK EĞİTİMİ KURUMLARINDA ÖĞRENCİLERİN ÇALGI SEÇİMLERİNİ BELİRLEYEN ETMENLER (İZMİR İLİ ÖRNEĞİ)

Sıla AKIN

Danışman
Doç. Dr. Emine Filiz YİĞİT

İzmir
2024

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum "*Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Öğrencilerin Çalgı Seçimlerini Belirleyen Etmenler (İzmir İli Örneği)*" adlı çalışmanın içerdiği fikri izinsiz başka bir yerden almadığımı; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarında ve bölümlerinin yazımında bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada kullanılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yaptığımı ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi, ayrıca bu çalışmanın Dokuz Eylül Üniversitesi tarafından kullanılan bilimsel intihal tespit programıyla tarandığını ve *intihal içermediğini* beyan ederim. Herhangi bir zamanda aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonuca razı olduğumu bildiririm.

30/01/2024

Sıla Akın

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS/DOKTORA TEZ ÇALIŞMASI ORİJİNALLİK RAPORU

Tarih: 01/03/2024

Tez Başlığı:

Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Öğrencilerin Çalgı Seçimlerini Belirleyen Etmenler (İzmir İli Örneği)

Yukarıda başlığı belirtilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam **84** sayfalık kısmına ilişkin, **01/03/2024** tarihinde **tez danışmanım tarafından** Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı'nın sağladığı İntihal Tespit Programından (**Turnitin**-Tez İntihal Analiz Programı) aşağıda belirtilen **filtreleme tiplerinden biri** (uygun olanı işaretleyiniz) uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin **benzerlik oranı % 18' dir.**

- http://www.kutuphane.deu.edu.tr/tr/turnitin-tez-intihal-analiz-programi/ adresindeki Tez İntihal Analiz Programı Kullanım Kılavuzunu okudum **X**

Filtreleme Tipi 1(Maksimum %15) □	**Filtreleme Tipi 2(Maksimum %30)** x
□ Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç, □ Kaynakça hariç, □ Alıntılar dâhil, □ Altı (6) kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç.	□ Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç, □ Kaynakça dâhil, □ Alıntılar dâhil.
EK 1- İntihal Tespit Programı Raporu İLK SAYFA Çıktısı. x **EK 2- İntihal Tespit Programı Raporu (Tümü) Cd İçinde.** □	

Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esasları'nı inceledim ve yukarıda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmasının herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Adı Soyadı : Sıla AKIN
Öğrenci No : [redacted]
Anabilim Dalı : Güzel Sanatlar Eğitimi
Programı : Müzik Öğretmenliği Programı
Statüsü : Yüksek Lisans x Doktora □

ÖĞRENCİ	**DANIŞMAN**
Sıla AKIN	Doç. Dr. Emine Filiz YİĞİT
01/03/2024	01/03/2024

Açıklamalar

1: Bu formu teslim etmeden önce sizden istenen bilgileri uygun kutucuğu (□) işaretleyerek doldurunuz.

Kullanıcı şifre vb. konusunda sorun yaşanması durumunda Üniversitemiz Merkez Kütüphanesinde bulunan Turnitin yetkilisine başvurunuz.

2: Yüksek Lisans/Doktora Tez Çalışması Orijinallik Raporu" formu tezin ciltlenmiş ve elektronik nüshalarının içerisinde ekler kısmında yer alır.

3: Tez savunmasında düzeltme alınması durumunda bu form güncellenerek yeniden hazırlanır.

4: Turnitin-Tez İntihal Analiz Programına yükleme yapılırken Dosya Başlığı (document title) olarak **tez başlığının tamamı**, Yazar Adı (author's first name) olarak **öğrencinin adı**, Yazar Soyadı (author's last name) olarak **öğrencinin soyadı** bilgisini yazınız.

TEŞEKKÜR

Tez çalışma sürecimde bana yol gösteren, bana inanan, bildiği her şeyi bana öğretmek için elinden geleni yapan, her koşulda desteğini ve yardımını esirgemeyen, düşüncelerime yön veren çok değerli danışman hocam sayın Doç. Dr. Emine Filiz Yiğit'e teşekkürlerimi sunarım. Sevgili kızım Bade' ye küçük yaşına rağmen beni anladığı bana destek olduğu ve güç verdiği için çok teşekkür ederim.

Sıla AKIN
İZMİR-2024

İÇİNDEKİLER

ÖZET viii
ABSTRACT ix
BÖLÜM I 1
GİRİŞ 1
1.1.Problem Durumu 1
1.2. Amaç ve Önem 3
1.3. Problem Cümlesi/ Alt Problem Cümleleri 3
1.4. Sınırlılıklar 4
1.5. Tanımlar 4
BÖLÜM II 5
KURAMSAL ÇERÇEVE / İLGİLİ ARAŞTIRMALAR 5
2.1. Sanat Eğitimi 5
2.2. Müzik Eğitimi ve Müzik Kültürü 6
2.2.1. Genel Müzik Eğitimi 8
2.2.2. Mesleki Müzik Eğitimi 10
2.2.3. Özengen Müzik Eğitimi 13
2.3. Çalgı Eğitimi 14
2.3.1. Çalgı Eğitiminde Eğitim Basamakları 15
2.4. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarının İşleyişi ve Çalgı Eğitimi 19
2.4.1. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Çalgı Eğitimi 22
2.5. İlgili Araştırmalar 25
BÖLÜM III 31
YÖNTEM 31
3.1. Araştırmanın Modeli / Deseni 31
3.2. Çalışma Grubu 31
3.3. Veri Toplama Süreci ve Araçları 34
3.4. Verilerin Analizi 34
BÖLÜM IV 35
BULGULAR 35
4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular 35

4.1.1. Kurum Sahibi Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Seçiminde Kurumsal Yaklaşımlar 35
4.1.2. Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Seçiminde Kurumsal Yaklaşımlar 36
4.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular 38
4.2.1. Kurum Sahibi Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Seçimlerini Belirleyen Etmenler 38
4.2.2. Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Seçimini Belirleyen Etmenler 40
4.2.3. Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Seçimlerini Belirleyen Etmenler 42
4.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular 44
4.3.1. Kurum Sahiplerinin Görüşlerine Göre Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında En Çok Tercih Edilen Çalgılar 44
4.3.2. Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin En Çok Tercih Ettikleri Çalgılar 47
4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular 48
4.4.1. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Kurum Sahibi Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Öğrenme Kazanımları 48
4.4.2. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Öğrenme Kazanımları 49
4.4.3. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Öğrenci Görüşlerine Göre Çalgı Öğrenme Kazanımları 51
4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular 52
4.5.1. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Kurum Sahibi Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Öğrenmede Yaşadıkları Zorluklar 52
4.5.2. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Öğrenmede Yaşadıkları Zorluklar 54
4.5.3. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Öğrenmede Yaşadıkları Zorluklar 56
BÖLÜM V 58
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER 58

5.1. Sonuç 58
5.2. Öneriler 61
KAYNAKÇA 63
EK 68
EK 1: Öğrencinin Akademik Özgeçmişi 68
EK 2: Uygulama İzinleri 69
EK 3: Görüşme Soruları 70

KISALTMALAR

ABRSM **:** The Associated Board of the Royal Schools of Music

LCM **:** London College of Music

MEB **:** Millî Eğitim Bakanlığı

ÖSYM **:** Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi

Trinity **:** Trinity College London, Trinity College London

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Kurumlara İlişkin Demografik Bilgiler 32
Tablo 2: Kurum Sahiplerine İlişkin Demografik Bilgiler 32
Tablo 3: Öğretmenlere İlişkin Demografik Bilgiler 33
Tablo 4: Öğrencilere İlişkin Demografik Bilgiler 33
Tablo 5: Öğrencilerin Çalgı Seçiminde Kurum Sahibi Yaklaşımları 35
Tablo 6: Öğrencilerin Çalgı Seçiminde Öğretmen Yaklaşımları 36
Tablo 7: Kurum Sahibi Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Seçimlerini Belirleyen Etmenler 38
Tablo 8: Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Seçimini Belirleyen Etmenler 40
Tablo 9: Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Seçimini Belirleyen Etmenler 42
Tablo 10: Kurum Sahiplerinin Görüşlerine Göre Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında En Çok Tercih Edilen Çalgılar 44
Tablo 11: Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin En Çok Tercih Ettikleri Çalgılar47
Tablo 12: Kurum Sahibi görüşlerine göre Öğrencilerin Çalgı Öğrenme Kazanımları 48
Tablo 13: Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Öğrenme Kazanımları .. 49
Tablo 14: Öğrenci Görüşlerine Göre Çalgı Öğrenme Kazanımları 51
Tablo 15: Kurum Sahibi Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Öğrenmede Yaşadıkları Zorluklar 52
Tablo 16: Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Öğrenmede Yaşadıkları Zorluklar 54
Tablo 17: Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Öğrenmede Yaşadıkları Zorluklar 56

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Büyük Şehirlere Göre Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarının Dağılımı 20
Şekil 2: İzmir İlindeki Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarının İlçelere Göre Dağılımları 20

ÖZET

ÖZENGEN MÜZİK EĞİTİMİ KURUMLARINDA ÖĞRENCİLERİN ÇALGI SEÇİMLERİNİ BELİRLEYEN ETMENLER (İZMİR İLİ ÖRNEĞİ)

Özengen müzik eğitimi kurumları, genel müzik ve mesleki müzik eğitimi veren kurumlar arasında köprü görevi gören ve günümüzde ihtiyaç doğrultusunda sayıları giderek artan eğitim merkezleridir. Bu kurumların amacı her yaştan bireyin gönüllülük esasına dayalı olarak çalgı eğitimine ulaşabilmesi ve eğitim alabilmesidir. Bu araştırmada, özengen müzik eğitiminde kurum sahibi, öğretmen ve öğrenci görüşleri doğrultusunda öğrencilerin çalgı seçimlerini belirleyen etmenlerin saptanması amaçlanır. Araştırma, nitel araştırma yöntemi kapsamında durum çalışması deseninde tasarlanmıştır. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yönteminden yararlanılmıştır. Veriler İzmir ili içerisindeki özengen müzik eğitimi kurumlarında kurum sahipleriyle, öğretmenlerle ve öğrencilerle yapılan yarı kurgulu görüşmeler ile toplanmış ve içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırmanın sonucunda, özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı seçiminde kurumsal yaklaşımlar, öğrencilerin çalgı seçimini belirleyen etmenler, en çok tercih edilen çalgılar, öğrencilerin çalgı öğrenme kazanımları, öğrencilerin çalgı öğrenmede yaşadıkları zorluklar ile ilgili bulgular elde edilmiştir. Özengen müzik eğitimi kurumlarının daha nitelikli ve kaliteli bir eğitim sunabilmesi için eğitimin mesleki donanıma sahip öğretmenler ve kurum sahipleri tarafından verilmesi gerektiği önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Özengen Müzik Eğitimi, Çalgı Eğitimi, Çalgı Seçimi.

ABSTRACT

THE FACTORS ON INSTRUMENT CHOICES OF THE STUDENTS IN AMATEUR MUSIC EDUCATION INSTITUTES (SAMPLE OF İZMİR)

Amateur music education institutes are the centres which serve as a bridge between general and professional music education institutes, and consequently which are increasing in number. The aim of amateur music education institutes is offering service to people from all ages who wish to learn playing instrument on a voluntary basis. In this work, the factors on instrument choices of the students analyzed by the views of the owners, teachers and students of amateur music education institutes. The work is designed in a case study within qualitative research. The sample is determined in purposive sampling method. The data is collected by semi-structured interviews with the owners, teachers and students of amateur music education institutes in İzmir and is analyzed by content analysis. According to the results of the research, findings have gained about the institutional attitutes about instrument choices of the students in amateur music education institutions, the factors which defines the preference of instrument choices of the students, the most prefered instruments in amateur music education instutions, the learning outcomes and the difficulties of having instrument education in amateur music institutions for the students. As a result, it can be said that instrument education of good quality in amateur music education institutes should be simply possible if owners and teachers have full complement in their profession.

Keywords: Amateur Music Education, Instrument Education, Instrument Choice.

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1.Problem Durumu

Ülkemizde müzik eğitimi genel müzik eğitimi, mesleki müzik eğitimi ve özengen müzik eğitimi olmak üzere üç farklı türe ayrılmaktadır. Genel müzik eğitimi ilk ve orta eğitim kademesinde okullarda zorunlu olarak verilen müzik eğitimidir. Mesleki müzik eğitimi, bireyin isteği ve yeteneği ile ilişkili olarak müzik eğitimi kurumlarında aldığı müzik eğitim türüdür. Özengen müzik eğitimi ise tamamen gönüllülük esasına dayalı, her yaştan bireyin kolaylıkla ulaşabildiği bir eğitim türüdür. Özengen müzik eğitimi veren kurumlar M.E.B. bünyesinde bu eğitimi vermektedir. "Özengen müzik eğitimi, müziği dinleyerek tüketen veya müziği profesyonel olarak yapmayı düşünen bireylerden ziyade müziği yaşamının bir parçası haline getiren, zevk ve doyum almak için müzik ile uğraşan müzik severler ve müzikle özengence ilgilenen bireylere hitap etmektedir" (Tepeli, 2018: 30).

Özengen müzik eğitimi kurumları, genel müzik ve mesleki müzik eğitimi veren kurumlar arasında köprü görevi gören ve günümüzde ihtiyaç doğrultusunda sayıları git gide artan eğitim merkezleridir. Amacı her yaştan bireyin gönüllülük esasına dayalı olarak çalgı eğitimine ulaşabilmesi ve eğitim alabilmesidir. Özengen müzik kurumları çalgı eğitimi vermenin yanı sıra, bireyin duygusal ve bilişsel gelişimini desteklemesi, sosyalleşmesi, yaşamsal motivasyonunu arttırması, özgüvenini geliştirmesi, kültürel ve sosyal çevresinin gelişmesi gibi birçok yönden katkı sağlamaktadır. Çalgı eğitimi müzik eğitiminin önemli bir alanını kapsamaktadır. Çalgı eğitimi ile öğrenciler bir çalgı çalma becerisi geliştirmenin yanı sıra müzikal işitme, başka bir çalgıya eşlik etme gibi becerilerinin gelişmesine de fayda sağlamaktadır.

"Çalgı eğitimi alan öğrenciler, sadece birlikte müzik yapma becerilerini değil, aynı zamanda estetik anlayışlarını ve toplumsal/sosyal yönlerini de geliştirirler. Çalgı eğitimi, öğrencilere kendilerini daha rahat bir şekilde ifade etme fırsatı sunar, bu da öğrencilerin psikolojik ihtiyaçlarını karşılamalarına yardımcı olur. Bu süreç, öğrencilerin ileriki yaşamlarını olumlu bir şekilde etkileyerek, güzellik ve kalite arasındaki farkı anlamalarını sağlar ve bu da doğru kararlar almalarına katkıda bulunur" (Coşkuner, 2016: 3).

Mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda çalgı seçimi, akademisyenler ve eğitimciler tarafından öğrencilerin fiziksel özelliklerine uygun olarak ilgi ve yatkınlıkları göz önünde bulundurularak yapılmaktadır. Her çalgının belirli bir fiziki koşulu olduğu için öğrencilerin

fiziksel özellikleri ön planda tutulmaktadır. Özengen müzik kurslarına ise öğrenci, kursa başlamaya karar vermeden önce bir çalgı seçimi yapmış olarak veya hangi çalgıyı çalacağı hakkında kararsız olarak da başvurabilir. Bu noktada yönlendirme ve yetki, özengen müzik eğitimi kurumlarındaki mesleki eğitim almış kurucu ve öğretmenlerdedir. Çalgı seçiminde öğrencinin fiziki uygunluğu ön planda tutulmalıdır. Çünkü öğrencinin fiziki durumuna uygun olmayan bir çalgıyı seçmesi çalgı eğitiminin başarısını olumsuz yönde etkilemiş olacaktır. Öğrencinin fiziksel olarak zorlanması ve çalgıya hâkim olamaması, dolayısıyla doğru bir tutuş ve teknik alamamasına sebep olabileceği gibi öğrenciyi çalgıdan soğutabilir. Özengen eğitim kurumlarında çalgı eğitimi almak isteyen bireyler sadece beğendikleri için veya ailesi istediği için kendisine uygun olmayan bir çalgı seçimi yapmak isteyebilir. Bu noktada çalgı eğitimi veren öğretmenlerin aileyi veya öğrenciyi bilgilendirmesi, öğrencinin fiziksel özelliklerine ve yatkınlığına uygun çalgılara yönlendirme yapması sağlıklı bir çalgı eğitimi için ilk adımdır. İkinci adım olarak öğrencinin seçeceği çalgıya ilgisi, beğenisi gibi etkenler de ön planda tutulmalıdır. Genel ve mesleki müzik eğitimi alan bireylerde olduğu gibi çalgı seçiminin özengen eğitim veren kurumlarda da bilinçli bir şekilde yapılması bireyin çalgı eğitiminin başarısını iyi yönde etkilemektedir. Bununla birlikte öğrenciler, öğretmenin yönlendirmesini göz ardı ederek kendi istekleri doğrultusunda, kendisine uygun olmayan bir çalgıyı seçtiklerinde eğitim ve öğrenme sürecinde zorluklar yaşayıp çalgıdan uzaklaşabilir ve eğitimi yarıda kesebilirler.

Özengen müzik kurumları, eğitim kurumu olmanın yanı sıra aynı zamanda ticari kurumlardır. Bu tür kurumları açmak ve işletmek için ön koşul dört yılık üniversite mezunu olmaktır. Dolayısıyla bazı kurum sahipleri mesleki müzik eğitimi almadıkları için müzik alanında bilgi sahibi değillerdir ve ticari bir bakış açısı ile özengen müzik kurumları işletebilirler. Bu bağlamda bahsi geçen durumdaki kurum sahipleri, nitelikli öğretmen seçmek, öğrenciye doğru bilgiyi aktarmak, öğrencinin kendine uygun çalgıyı seçmesine yardımcı olmak gibi konularda yetersiz kalabilir. Dolayısıyla bu durum doğrudan eğitim kalitesini ve öğrencinin başarısını etkileyebilir.

Bu araştırma, özengen müzik eğitimi veren kurumlarda öğrenci, öğretmen ve kurum sahipleri ile görüşmeler yoluyla çalgı seçiminin nasıl gerçekleştiği konusunu araştırmayı amaçlar. Bir diğer yandan mevcut durum ile alakalı saptamalar yapıp, çalgı seçimi konusunda daha bilinçli seçimler yapılması doğrultusunda yol haritası çizilmesine hizmet eder. Bu araştırma kurum sahipleri, öğretmenler, veli ve öğrencilerin özengen müzik kurumlarında çalgı seçimi ile alakalı bilinçlenmesi ve farkındalık oluşturması, dolayısıyla daha etkin bir yaklaşım ile hizmet vermeleri açısından önem taşımaktadır.

1.2. Amaç ve Önem

Bu araştırma, İzmir ilindeki özengen müzik eğitimi veren kurumlarda öğrenim gören öğrencilerin çalgı seçimlerinde rol oynayan etmenleri saptamak amacıyla yapılmıştır. Yaygın eğitim türü kapsamında yer alan özengen eğitim, kolay erişilebilir olması ve gönüllülük esasına dayanması özellikleriyle geniş kitlelere hizmet sağlayabilmektedir. Genel ve mesleki müzik eğitiminden farklı olarak, özengen müzik eğitimi kurumlarında çalgı eğitimi almak isteyen öğrencilerin çalgı seçimlerini bireysel, çevresel, sosyokültürel, sosyoekonomik birçok etmen oluşturduğu düşünülmektedir. Bu kapsamda hazırlanan ve oluşturulan bu çalışma, İzmir ilindeki özengen müzik eğitimi kurumlarında eğitim alan öğrencilerin çalgı seçimlerinde, mevcut etmenlerden hangilerinin en çok belirleyici olduğunu ortaya koymayı amaçlar.

Araştırmadan elde edilecek sonuçlar doğrultusunda özengen müzik eğitimi kurumlarında çalgı seçimi konusunda bu kurumları işletenler, bu kurumlarda görev alan öğretmenler, bu kurumlarda eğitim alan öğrenciler ve aileleri için yararlı olacak öneriler sunulacak olması çalışmanın önemini ortaya koyar. Araştırma, genel ve mesleki müzik eğitiminden farklı olarak çalgı seçiminin çoğunlukla kurum dışındaki etmenlere bağlı olarak gerçekleştiği özengen müzik kurumlarında doğru çalgı seçimini sağlamak açısından önemli veriler sunacaktır. Ayrıca araştırma sonuçları diğer illerde yapılacak benzer çalışmalara veri sağlayarak akademik çalışmalara katkı sağlayacaktır.

1.3. Problem Cümlesi/ Alt Problem Cümleleri

Araştırmanın problem durumuna yönelik problem cümlesi "İzmir ilindeki özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı seçimlerini belirleyen etmenler nelerdir?" olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın Alt Problemleri:

- Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı seçiminde kurumsal yaklaşımlar nelerdir?
- Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı seçimlerini belirleyen etmenler nelerdir?
- Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin en çok tercih ettikleri çalgılar nelerdir?
- Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı öğrenme kazanımları nelerdir?

- Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı öğrenmede yaşadıkları zorluklar nelerdir?

1.4. Sınırlılıklar

Bu araştırma İzmir ili içerisinde eğitim faaliyeti gösteren özengen müzik eğitimi kurumlarındaki öğrenciler, öğretmenler ve kurum sahipleri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma İzmir ili içerisindeki 11 farklı özengen müzik eğitimi kurumunda, 11 kurum sahibi, 12 öğretmen ve 20 öğrencinin katılımı ile sınırlıdır.

1.5. Tanımlar

Özengen müzik eğitimi: "Özengen müzik eğitimi, müziğe özel ilgisi, isteği ve yatkınlığı olup müziği kendisi için bir düşkü (hobi) alanı olarak seçenlere dönüktür" (Uçan, 1997: 8).

Çalgı eğitimi: "Çalgı eğitimi, belirli bir çalgıya ilgi duyan bireylerin müzik ve çalgı alanında yetiştirilmesi, geliştirilmesi ve belirli bir amaca ulaşmak için beklenen davranışın bireylere kazandırılmasını sağlayan eğitim olarak ifade edilebilir" (Duranoğlu, 2015: 89).

Çalgı seçimi: "Çalgı çalmak zekâ ve duyguları da kapsayan fiziksel bir aktivitedir. Bir çocuğu bir çalgıyı çalmaya zorlayarak istenilen müzik sevgisini aşılamak imkânsızdır. Bu yüzden çocuklar için doğru çalgı seçimi yapmak onların devam edecek müzik başarısında önemli bir faktördür" (Tanınmış, 2014: 175).

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE / İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Sanat Eğitimi

Sanat dallarının her birinde, hoşa gitmek ve beğenilmek isteği temel bir arzudur. Bu isteğin temelinde duygusal bir boyut ve ifade bulunmaktadır. Sanat, Ersoy'un ifadesiyle, "Hoşa giden biçimler yaratma çabası" olarak tanımlanabilir (1995: 5). İnsan gelişen öğrenen sosyal bir varlıktır ve her zaman gelişime açıktır. Kendini geliştiren üreten yaratan bireyler gelişmiş toplumları inşa etmektedir. Ancak toplumların gelişmişlik düzeyi ne olursa olsun her toplumun içinde müzik vardır.

Sanatı bir ifade ve iletişim aracı olarak tanımlayabiliriz. Sanat toplumları birbirine bağlayan somut ve soyut anlamda sosyolojik açıdan toplumun kültürel seviyesinin yükselmesini sağlayan unsurların başında gelmektedir. Bütün sanat dallarını ve birbiriyle ilişkisini, sanatçı, izleyici, toplum, kültür ve eğitim bağlamında inceleyen kuramsal çalışmalara ise "Güzel Sanatlar Eğitimi" (Buyurgan ve Buyurgan, 2020: 2). Güzel sanatlar eğitimi resim, müzik, bale, heykel, fotoğraf, sinema vb. bölümleri kapsar. Eğitim, hayatın içinde olduğu gibi okul öncesinden başlayarak öncelikle bireyin, sonrasında da toplumun gelişmesini hedefler. Bireylerin çocukluk yıllarından başlayarak, yaratıcılık ve estetik duygularının desteklenmesi yetişkinlik dönemlerinde yaratıcı, üretken ve estetik duygulara ve gözleme sahip bireyler olmaları açısından önemlidir (Feeney ve Moravcik, 1987'den aktaran Akkurt ve Boratay 2008). Sanat eğitimi aynı zamanda bireyleri hayata hazırlamak, davranışsal, bilişsel, ahlaki ve sanatsal anlamda topluma faydalı birer birey olmasını amaçlar. Dolayısıyla sanat eğitimi hayatımızın içinde vardır. Bireyin sosyal ilişkileri, pratik zekâ, gözlem yeteneği ve psikolojik gelişimi, özgüveni gibi birçok alanda etki göstermektedir. Sanat soyut bir kavram olsa da baktığımız her yerde duyduğumuz her melodide varlığını göstermektedir. İnsan doğası gereği sanatla iç içe bir yaşam sürmektedir.

Bunun yanı sıra eğitimin anlamı ile ilgili birçok eğitimci tarafından da tanımlamalar yapılmış ve genel anlamda yaygınlaşmış ve kabul görmüş bir bakış açısına göre kabul edilen tanımı "bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişim meydana getirme sürecidir" (Ertürk, 1972: 12).

"Sanat eğitimi terimi, okul içi ve okul dışı alanlarda sanatın geniş bir yelpazesini kapsayan bir eğitim anlayışını tanımlar. Sanat eğitimi, bireylere estetik değerlendirme yeteneği kazandırmayı amaçlar ve aynı zamanda yeni sanatsal biçimleri anlama ve doğru bir

şekilde kendini ifade etme becerilerini geliştirme konusunda rehberlik eder. Bu bağlamda, sanat eğitiminin odak noktası, sadece sanatçı yetiştirmek değil; her öğrenciyi yaratıcılığa yönlendirip, öğrencinin bilişsel, duyusal ve duygusal eğitim ihtiyaçlarını karşılamak olarak düşünülebilir" (Uysal, 2005: 46).

Sanat eğitimi toplumun kültür seviyesini geliştirmekte ve bireyin kendini geliştirmesinde önemli bir yer almaktadır. Sanat eğitimi gelişmiş bir toplumların en önemli göstergesidir. Gelişmiş ülkeler kültürlerini geliştirmek ve gelecek nesillere çağdaş bir toplum bırakmak adına sanat eğitimine çok önem verirler. Uçan'a (1996: 126) göre sanat eğitiminin herkes için zorunlu olması gerekmektedir. Çünkü sanat asgari ortak genel kültürün vazgeçilmez bir ögesidir. Sanat eğitimi bireylerin kendilerini kültürel, toplumsal ve eğitsel açıdan geliştirmelerinin, davranış kazanma ve yorumlama gibi becerilerinin oluşmasına katkı sağlar. Sanat eğitimi alan bireylerde sorumluluk, disiplin, estetik ve yaratıcılık gibi bilişsel ve davranışsal hareketler oluşmaktadır.

Sanat eğitimi birçok eğitim dallarının birbirinden ayrıldığı gibi kendi içinde dallara ayrılmaktadır. Müzik, dans, tiyatro, resim, heykel gibi sanatın birçok dalı bulunmaktadır. Sanatın dallarını birbirinden ayırmadan varsayılan ortak amaç, bireye estetik bir algı kazandırmak toplumun çağdaş bir seviyeye gelmesini sağlamak, eğitimin etkin bir hal almasını sağlamak olarak nitelendirilebilir. Bireylerde davranış kazandırabilmek için erken yaşta sanat eğitimi ile tanışmalarını sağlamak önemli hususlardan biridir. "Sanat eğitimi bireye, kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli sanatsal davranışlar kazandırma y da bireyin sanatsal davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma sürecidir (Uçan, 1996: 125).

2.2. Müzik Eğitimi ve Müzik Kültürü

"Müzik duygu düşüncelerin seslerle tasarım ve izlenimlerini belirli bir amaç ve yöntemle belirli bir güzellik anlayışına göre birleşmiş seslerle işlenip anlatan estetik bir bütündür" (Bayburtlu, 2016: 264).

Diğer yandan müzik, bilim sanat ve eğitim alanlarında hayatın içinde yüzyıllardır var olan önemli bir olgudur. Bilim anlamıyla müzik; matematik ve müzik ilişkisini, yani seslerin birbirileri ile olan ilişkilerini matematiksel boyutta ortaya konmasını sağlamaktadır (Erdal, 1998: 287). Kültürel anlamda müzik; toplumun önemli yapı taşlarından birini oluşturmaktadır.

"Müziğin kökenleriyle ilgili birçok teorem veya görüş bulunmasına rağmen, birçok açıdan müziğin varoluşunu insanın varlığına dayandıran bir perspektif bulunmaktadır. İnsan, müziği doğurarak kendisi merkezinde bir devinim başlatmıştır, bu da durdurulamayan bir

döngünün başlangıcını oluşturmuştur. Bu döngü, sürekli bir şekilde kendini geliştirip yenileyerek devam etmektedir" (Nacakcı ve Canbay, 2021: 3).

Kültür olgusunu ele aldığımızda her toplumun farklı kültürel özelliklere sahip olduğunu ve insanoğlunun çok çeşitli kültürel yapısının olduğu bilinmektedir. Bu kültürel birikim gelecek nesillere kültürel aktarım ile ulaşmaktadır. Bu durum müzik kültürünü de kapsamaktadır. Müzik hem kültürel bağlamda hem de toplumsal ve uluslararası boyutta da bir aracıdır. Helvacı'ya (2006: 200) göre müzik, kültürel kimliğin oluşumu, korunması ve gelecek nesillere aktarılmasında önemli bir rol oynar, çünkü kültürel belleğin ve toplumsal bilinçaltında yerleşik kültürel değerlerin taşıyıcısıdır. Müzik, temel tutumlar, kabuller ve değerlerin özünü içinde barındırır; aynı zamanda, çeşitli yönleriyle müzik, semboliktir ve toplumun örgütlenmesini yansıtır. Çünkü müzik, kültürün diğer tüm alanlarıyla etkileşimde bulunarak kesişir.

Akkol'a (2014: 14) göre "Bir sanat ve aynı zamanda bir bilim olan müzik toplumsal bir olgudur. Müzik toplum tarafından inşa edilmiştir. Aynı zamanda müziğin toplumu dönüştürücü etkisi vardır. Toplumu dönüştürücü etkisi göze alındığında müzik eğitiminin toplumun inşa sürecinde etkin bir araç olduğu tanımına ulaşılabilir."

Nasıl ki eğitim bir toplumun gelişmişlik düzeyini somut olarak etkiliyorsa, müzik ve sanat eğitimi de toplumların gelişmişlik düzeyine doğrudan etki etmektedir. Bireylerin kendilerini müzik ve sanat ile geliştirmeleri sayesinde kültür düzeyi yüksek toplumlar oluşmaktadır. Müzik kültürü soyut ve etkili bir kültürel etkileşim olmakla birlikte Kültürlerarası iletişimde, gelecek kuşaklara aktarımında, toplumsal değerlerin korunmasında oldukça önemli bir yer almaktadır. Bireylerin toplum içinde birbiri ile kaynaşması birlik olması gibi birçok yönde hayatın içinde var olmaktadır. Müzik eğitimi çeşitli başlıkları içinde bulundurur. Bu bağlamda sosyal, ekonomik, bilişsel, estetik algısı, düşünme becerileri gibi birçok konuyu kapsamaktadır.

Müzik eğitiminin amacı, bireysel müzik yeteneklerini keşfedip işlemek ve müziği iletmektir. Ayrıca bireylerin fiziksel ve psikomotor gelişimlerine, dil gelişimlerine, duygusal ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunmaktır. Özellikle okul öncesi müzik eğitimi, çocukların müzik becerilerini erken yaşlardan itibaren desteklemekle birlikte genel eğitimde daha başarılı olmalarına yardımcı olduğu görülmektedir. Müzik eğitimi dil eğitimi ile benzerlik göstermektedir. Yazmak ve konuşmak nasıl ki bir ifadenin aracı ise, müzikte notalar aracılığıyla bir ifade unsurudur.

Müzik eğitimi formal eğitimin vazgeçilmez bir unsuru olmasının yanında, müzik eğitimcileri ve araştırmacıları tarafından müzik ve çalgı eğitimine dair eğitim modelleri geliştirilmiş, müzik eğitimi hakkında birçok araştırma yapılmıştır ve halen yapılmaktadır. Bu

yöntemler Kodaly, Suzuki, Orff, Dalcrose, Montessori, Gordon gibi önemli müzik eğitimcileri ve araştırmacıları tarafından hayata geçirilmiş ve müzik eğitimi alanında aktif olarak kullanılan yöntemlerdir.

Müzik eğitimi geçmişten bugüne kadar birçok açıdan ele alınmış, üzerine birçok bilimsel araştırma yapılmış ve yöntem geliştirilmiştir. Çocukluk döneminden başlayarak alınan müzik eğitiminin duygusal ve ruhsal gelişim açısından destekleyici olduğu gözlemlenmiştir. Dolayısıyla müzik eğitimi bir davranış eğitimi olarak kabul edilebilir. Günümüzde müzik eğitiminin bireylerin kişilik ve psikolojik ve sosyal gelişimine somut olarak bir katkı sağladığı giderek yaygınlaşan somut bir düşünce haline gelmiştir. Pamir, müzik ile ilgili düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir.

"İlk insanların varlıklarıyla birlikte kulakları ve sesleri olduğundan, müzik her zaman mevcuttu. Bu insanlar belki de pek çok şeyden habersiz olabilirlerdi, ancak güneşi, ay ışığını, dağları, dereleri, ormanları, denizi ve fırtınayı çok iyi anlamışlardı. Duygularını ifade etmek için müziğe ihtiyaçları vardı. Bu insanlar da sevgi, öfke, inançlar, yaslar ve günlük çalışmalar gibi duyguları yaşadılar. Müzik, aslında bu sevinçlerden, sevgiden, çalışmaktan, acıdan ve yastan, inançtan doğmuş olabilir. Sessizliğe tamamen katlanmanın kimseye mümkün olmadığını söyleyebiliriz" (1991'den aktaran Say, 1997: 33).

Çuhadar'a (2016: 220) göre "Müzik eğitimi, temelde, bir müzikal davranış kazandırma, bir müziksel davranış değiştirme veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma, bir müziksel davranış geliştirme sürecidir. Eğitimin ve müzik eğitiminin ortak amacı da bir davranışı geliştirme sürecidir. Davranış geliştirme yani eğitim süreci ise bir toplumun kültür seviyesini belirleyen olguların başında gelmektedir".

Sanat eğitiminin alt unsurlarından biri olan müzik eğitimi ülkemizde " genel sanat eğitimi", "mesleki sanat eğitimi" ve "özengen sanat eğitimi" olarak üç türde uygulanmaktadır.

- Genel Müzik Eğitimi
- Mesleki Müzik Eğitimi
- Özengen Müzik Eğitimi

2.2.1. Genel Müzik Eğitimi

Toplumların kültürel yönden gelişebilmesi için şüphesiz ki eğitim en temel araçtır. Eğitim bir toplumun gelişmişlik düzeyine doğrudan katkı sağlamaktadır. Kültürel gelişim ise sanat eğitimi ile gerçekleşebilir. Sanat eğitiminin önemli bir kolu olan müzik eğitimi ise, insanların ruhsal ve kültürel olarak belirli bir doygunluğa ulaşabilmesi için hem kültürel hem de bilişsel bir eğitimdir.

Uçan (1997: 106), eğitimin bir kolu olan müzik eğitimi ile ilgili "Bireye, kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma ya da bireyin (müziksel) davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel değişiklikler oluşturma sürecidir." ifadesini kullanmıştır. Öz, müzik eğitimini şu cümleler ile ifade etmiştir:

"*Eğitimle, insanın değişimi ve gelişimi hedeflenmiştir. Sağlıklı bir eğitim, kişiyi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda, onu en iyi şekilde yetiştirmeyi amaçlar. Her insan, yaşamı boyunca, eğitim ve öğretimini sürdürürken çok yönlü bir müzik ortamı içinde bulunur. Çocukların ve gençlerin sağlam bir ruh ve kişilik eğitimi almalarında müzik eğitiminin önemli bir yeri vardır"* (2001: 104).

Alkar (2008: 4) ise, "Herkes için gerekli ve evrensel olan genel müzik eğitimi, bireyin müzikle olan ilişkisine bakılmaksızın, yaş, meslek veya eğitim durumu gözetmeksizin toplumdaki her bireye, örgün eğitim kurumları içerisinde sunulmalıdır." ifadesini kullanmıştır.

Ülkemizde genel müzik eğitimi örgün eğitim sisteminin içinde ilkokul ortaokul ve liselerde zorunlu ders olarak müfredatta yer almaktadır. Genel müzik eğitimi lise kademesine kadar zorunlu tutulmaktadır. Müziğin öğrencilere sevdirilmesi ve yetenekli olan bireylerin keşfedilmesi ve yönlendirilmesi diğer amaçlarındandır (Öz, 2001). Genel müzik eğitiminin amaçları ilkokul kademesinden başlayarak bireye müzik kültürünü aşılamak, estetik algısını oluşturmak, analitik düşünce becerisini kazandırmak, kendini ifade edebilmek ve bilişsel becerilerine katkı sağlamak olarak düşünülebilir. Millî Eğitim Bakanlığı'nın 2018 yılında ilkokul ve orta öğretim için yayımlamış olduğu müzik dersi eğitim programında müzik dersinin amaçlarını şu şekilde belirlemiştir;

- Öğrencilere estetik anlayışlarını müzik aracılığıyla geliştirme imkânı sağlamak,
- Müzik yoluyla duygu ve düşüncelerini ifade etme yeteneğini öğrencilere kazandırmak,
- Yaratıcılıklarını yeteneklerini müzik yoluyla geliştirmek,
- Öğrencilere yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası müzik türlerini tanıtarak, farklı kültürlere ait unsurları zenginlik olarak görmelerini sağlamak,
- Bireylerin zihinsel gelişimini müzik eğitimi ile zenginleştirmek
- Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirmek,
- Bireysel ve grup düzeyinde, koro, orkestra veya çalma-söyleme gibi etkinliklere aktif katılımlarını artırmak. Müziksel algı yeteneğini geliştirmek,
- Müzik aracılığıyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmeyi hedefleyerek, millî birliği ve bütünlüğü pekiştiren, dünya ile bütünleşmeyi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,

- Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine yönelik görüşlerini anlamayı hedefleyerek, bu amaçlara ulaşmalarını sağlamak (MEB, 2018).

Genel müzik eğitimi tüm kademelerde öğrencileri çalgı çalmaya, müziği yaşamalarına ve yetenekli olan öğrencilerin ileriki yaşamlarında meslek seçimlerini yapmalarına kadar birçok alanda bir zemin hazırlamakta ve bu bağlamda oldukça önem taşımaktadır. Genel müzik eğitimi herkes içindir ve tüm kademelerde okutulması kişilik psikolojik ve kültürel gelişimin geliştirilmesi için oldukça önem taşımaktadır.

2.2.2. Mesleki Müzik Eğitimi

Mesleki müzik eğitimi, müziğe üst düzeyde yetenekli olup müziği kendisine bir iş, meslek, ciddi-sürekli uğraş, görev alanı veya çalışma alanı olarak seçenlere yöneliktir. Mesleki müzik eğitimi veren kurumlar ülkemizde başlıca Konservatuvarlar, Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinin müzik bölümleri, Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği Bölümleri, Güzel Sanatlar Fakültelerinin Müzik Bilimleri Bölümleri ve Askeri Mızıka Okullarıdır. Farklı bakış açılarına göre mesleki müzik eğitimi; müzik alanında Bir meslek ya da çalışma dalı için gerekli olan bilgi, beceri, tutum ve davranışların kazandırılmasına yönelik müzik eğitimini içerir (Uçan, 2005: 31-32).

Mesleki müzik eğitimini tercih eden bireyler bu tür okulların özel yetenek sınavlarına baş vurma yoluyla giriş sınavlarına girerler. Bu sınavlarda başarı elde eden aday öğrenciler mesleki müzik okullarında eğitim almaya hak kazanırlar. Bu tür sınavlar batı müziği konservatuarlarında ortaokul döneminden başlamaktadır. Ancak bazı batı müziği konservatuarları ilkokul kademesini de kendi bünyesinde okutarak ilkokul kademesini de kapsayabilmektedir. Nadir de olsa yaylı üflemeli ve piyano ana sanat dallarına lisans düzeyinden de öğrenci alımı yapan batı müziği konservatuarları bulunmaktadır. Batı müziği konservatuarlarında yaylı çalgılar, üflemeli ve vurmalı çalgılar, piyano, gitar, arp ve sahne sanatları bölümleri vardır. Batı müziği konservatuvarlarında sadece sahne sanatları bölümünde lisans düzeyinde öğrenci kabul etmektedir. Sahne sanatlarında giriş sınavlarına başvuracak olan öğrenciler ÖSYM sınavına girerek gereken baraj puanını alması gerekmektedir. Yetenek sınavlarının performans bölümünde ise belirli bir repertuvar sergilemeleri gerekmektedir.

Türk müziği konservatuvarları da sahne sanatları bölümü ile benzerlik göstermektedir. Adaylar Türk müziği konservatuvarlarına lise mezuniyetinden sonra yine ÖSYM'nin açmış olduğu üniversite sınavından sınav yönetmeliğinde belirtilen puanı aldıktan sonra başvuru yapabilmektedir. Türk müziği konservatuvarlarında temel bilimler, ses eğitimi, çalgı yapımcılığı gibi bölümler mevcuttur.

Güzel sanatlar liselerinde yetenek sınavları ilköğretim sekizinci sınıf mezuniyeti ile gerçekleştirilir. Bu okullar mesleki müzik eğitimi almak isteyen bireyler için erken yaşta meslek seçmesini hedefler ve yoğun bir müzik eğitimi verirler.

Eğitim fakültelerinde ise yetenek sınavları lise mezuniyeti sonrası gerçekleşir. Aday öğrenciler yetenek sınavlarına katılabilmek için ÖSYM'nin belirlediği taban puanı aldıktan sonra üniversitelerin açmış olduğu yetenek sınavlarına başvurmak şartı ile ülkemizde bulunan eğitim fakültelerinin müzik öğretmenliği bölümlerinde sınava girebilirler. Ancak her fakültenin sınav yönergesi birbirinden farklı olabilir. Kimi üniversiteler iki aşamalı sınav yaparken, kimi üniversiteler üç veya dört aşamadan oluşan sınavlar yapabilirler. Sınav yönergeleri üniversitelerin kendi yönetmeliklerine göre değişkenlik gösterebilir.

Müzikoloji, müzik teknolojileri gibi güzel sanatlar fakültesinin bünyesinde bulunan bölümler için ise adaylar ÖSYM'nin açmış olduğu üniversite sınavından sınav yönetmeliğinde belirtilen puanı aldıktan sonra sınavlara girmeye hak kazanırlar. Güzel sanatlar fakültelerinde de yine iki veya üç aşamalı eleme sınavları gerçekleşmektedir. Tüm bu fakültelerin liselerin ve genel müzik eğitiminin oluşumu ve günümüzdeki son halinin oluşması Cumhuriyet dönemi hatta daha da öncesine kadar dayanmaktadır.

Günümüzde mesleki müzik eğitimi veren kurumların işleyişinin güncel durumu bu şekilde olsa da ülkemizdeki mesleki müzik eğitiminin en önemli adımlarından biri Cumhuriyet'in ilanı ve Atatürk devrimleri kapsamında 1924 yılında müzik eğitimi vermeyi ve müzik öğretmeni yetiştirmeyi hedefleyen Musiki Muallim Mektebinin açılması ve 1926 yılında İstanbul'daki Darülelhan'ın batı müziği eğitimi veren bir okula dönüştürülmesi ile başlamıştır. "Ezgiler evi" anlamına gelen Darü-l Elhan İstanbul Belediyesi'nin bünyesinde müzik ve tiyatro eğitimi veren bir konservatuar olarak açılmış, ancak 1916'da müzik bölümü kapatılmış olup 1923-1927 yılları arasında eğitimini mesleki tiyatro eğitimi olarak sürdürmüştür. Adı İstanbul Belediye Konservatuarı olarak değişen Darü-l Elhan,1986 yılında İstanbul Devlet Konservatuarı adını almıştır (Şişman ve Dönmez, 2016). 1924 yılında Ankara'da kurulan Musiki Muallim Mektebi, Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk modern eğitim kurumlarından biridir (Tunçay, 2009: 16). Ankara'da 1924 yılında kurulan bu okul, Türk müziğinin eğitimi ve gelişimi için önemli bir rol oynamıştır. Musiki Muallim Mektebi, Türk müziği alanında eğitim almış birçok müzik öğretmenini yetiştirmiş ve Türk müziğinin modern anlamda öğretimine katkıda bulunmuştur. Bu okul, Türk müziğinin Cumhuriyet dönemindeki yeniden yapılanma sürecinde önemli bir kilometre taşı olarak kabul edilmektedir (Şahin ve Duman, 2008).

Atılan bu önemli adımlar pek çok atılıma ve gelişmeye ön ayak olmuş olup, günümüz müzik eğitim anlayışının temellerini oluşturmuştur. Kaya (2011: 117) bu süreci şu şekilde ifade etmiştir;

"Tüm bu yenilenme çabaları dâhilinde, 1924 yılında orta dereceli okullara müzik öğretmeni yetiştirilmek üzere kurulan Musiki Muallim Mektebi'nin ilk öğretmenlerini Riyaset-i Cumhur Filarmoni Orkestrası'nın (Bugünkü adı Cumhur Başkanlığı Senfoni Orkestrası) elemanları oluşturmuştur. Okulun ilk öğrenci kadrosunu, Erkek Muallim Mektebi'nden seçilmiş olan altı öğrenci oluşturmuştur. Daha sonraları İstanbul Balmumcu Öksüzler Bu gelişmelerden sonra müzik eğitimi ders niteliği kazanmış olup Milli Eğitim müfredatına eklenmiştir".

Bu sürecin ilk tohumları Batılılaşma hareketi ile Osmanlı döneminde filizlenmeye başlamıştır. O dönemden Cumhuriyete kadar olan dönemde müzik eğitimi ve batılılaşma adına birçok girişimde bulunulmuştur. Dönemin padişahlarının musiki ile ilgisi, yaptıkları girişimler şüphesiz ki Cumhuriyet döneminde yapılandırılan eğitim sistemine ön ayak olmakla birlikte, Osmanlı döneminden Cumhuriyete kadar gelinen süreç belki de günümüze kadar gelen kurumların yapıtaşlarını oluşturmuştur. Çuhadar bu süreci aşağıdaki gibi özetlemiştir.

"1924 yılı sonlarına doğru Avrupa'ya müzik alanında yetiştirilmek üzere öğrenciler gönderilmiş ve geri döndüklerinde Türk müzik yaşamını geliştirmeleri yanında Musiki Muallim Mektebi'nde öğretmenlik yapmaları da beklenmiştir. 1924'te Ekrem Zeki (Ün), Ulvi Cemal (Erkin) Paris'e, 1926'da Necil Kazım (Akses) Viyana'ya, 1927'de Hasan Ferit (Alnar) Viyana'ya, Cevat Memduh (Altar) Leipzig'e, 1928'de Ahmet Adnan (Saygun) Paris'e, Halil Bedi (Yönetken) Prag'a gönderilmiştir. Nurullah Şevket (Taşkıran) ve Afife Hanım da Avrupa'da şan eğitimi yapmışlardır. Atatürk, Musiki Muallim Mektebi ile yakından ilgilenmiş, sıkça okulu ziyaret etmiş, yabancı konuklar onuruna okulda konserler düzenletmiştir" (2015: 26).

Osmanlıdan miras kalan müzik okullarının gelişmesi, Cumhuriyet döneminde yurtdışına gönderilen müzik öğrencileri tarafından yapılan çalışmalar bugünkü müzik eğitim anlayışının temellerini oluşturmuş ve günümüzdeki müzik eğitim yapısı bu süreçte atılan temellerin üzerinde yükselmiştir. Günümüzde müzik eğitimi ve uygulamaları üniversitelerde, özel müzik kurslarında, konservatuar ve güzel sanatlar liselerinde, özel kurum ve kuruluşlar tarafından kurulan orkestralar ve devlet orkestralarında faaliyet sürdürmektedir.

2.2.3. Özengen Müzik Eğitimi

Ülkemizde giderek yaygınlaşan özengen müzik eğitimi kurumları her yaştan bireyin müziğe ulaşımını mümkün kılmaktadır. Özengen müzik eğitimi okullarda verilen genel müzik eğitimi dışında MEB'e bağlı özel kurumlar olarak faaliyet göstermektedir. Ayrıca halk eğitim merkezleri ve belediyelerin açtığı kurslar tarafından da belirli aralıklarla ücretsiz kurslar düzenlenmektedir.

Genel müzik eğitimi kapsamında verilen müzik eğitimi bireylerin hayat boyu sürecek müzik gelişimleri için yeterli olmamaktadır. Okullarda verilen müzik dersinin içeriği, sınıf mevcudunun çokluğu, ders saatinin az olması gibi olumsuz koşullardan dolayı yetersiz kalmakta ve bunu meslek olarak tercih etmek isteyen veya müziğe hobi düzeyinde ilgi duyan öğrenciler için yol gösterici olamamaktadır. Bu tür eksiklikler ise öğrencileri özengen müzik eğitimi veren özel kurslara yönlendirmektedir. Uçan'a (1997: 34) göre, yaygın eğitim hizmeti yürüten özengen müzik eğitimi kurumları ise genel müzik eğitiminin belirli yetersizliklerini giderirken, aynı zamanda mesleki müzik eğitiminin gerektirdiği belirli altyapıları gerçekleştirir.

Bu tür eksikliklerden dolayı öğrencilerin özengen müzik eğitimi kurumlarını tercih etmesi iki ana temele dayanmaktadır. İlki daha çok yaygın olan hobi amaçlı çalgı eğitimi, ikincisi ise özel yetenek sınavlarına hazırlık aşamasıdır. Özengen müzik kurumları mesleki müzik eğitimi veren kurumların sınav aşamaları için öğrenci yetiştirir ve öğrenci ile kurum arasında bir köprü görevi görür.

Bireyler bir çalgı eğitimi almaya karar verdiklerinde özengen müzik eğitimi veren kurumlara başvurmaktadır. Bu süreçte çalgı seçimi müzik eğitiminin türü her ne olursa olsun en önemli aşamalarından biridir.Bir diğer boyuttan bakıldığında, özengen müzik eğitimi veren kurumlara başvuran bireylerin amacı bir çalgıya duydukları ilgi ve merak olarak görülse de, bunun yanında psikolojik ve ruhsal gelişimlerine yardımcı olmak, sosyal açıdan kendini geliştirmek, müziksel bilgilerine katkı sağlamak gibi bir çok amaç bulunmaktadır.

Say'a (2002: 361) göre,

"Amatörlere yönelik müzik eğitimi, kendisini hobi amaçlı geliştirmek isteyen bireylerin seçtiği müzik dalında veya çalgıda ruhsal işitsel vb. gibi unsurlarla kendisini donatmasını ve müziksel davranışlar kazanmasını hedefler. Bu eğitim zorunlu olmamakla birlikte tamamen kişinin bireysel özellikleri ve istekleri doğrultusunda şekillenerek kişiye olanak sağlar".

Uçan'a (1997: 8) göre "Özengen müzik eğitimi, müziğe özel ilgisi, isteği ve yatkınlığı olup müziği kendisi için bir düşkü (hobi) alanı olarak seçenlere dönüktür". Bu kurumlar her

yaş grubundan bireye öncelikli olarak müzik sevgisini aşılamak daha sonrasında ise doğru çalgı seçimini yaptırmaktır. Bu kurumlar, her yaştan bireyin gönüllülük esasına göre ulaşabileceği kurumlardır.

Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda keman, piyano, gitar, çello (viyolonsel), flüt, klarnet gibi çoğunlukla batı müziği çalgılarının eğitimleri verilmektedir. Batı müziği çalgılarına talebin yoğun olmasının yanı sıra, aynı zamanda Türk halk müziği ve Türk sanat müziği geleneksel çalgılarının eğitimlerine de ilgi oldukça fazladır. Türk müziğine ilgi duyan öğrencilerin yönlendiği enstrümanlar arasında ise bağlama, darbuka, ud, kanun ve klarnet gibi Türk müziği geleneksel çalgıları bulunmaktadır. Özengen müzik eğitimi veren kurumlar sayesinde bireyler rahatlıkla bu ve benzeri çalgıların eğitimine kolaylıkla ulaşabilmektedir.

2.3. Çalgı Eğitimi

Müzik eğitiminin boyutları ses eğitimi, müziksel işitme, yaratıcılık eğitimi ve çalgı eğitimi olmak üzere dört açıdan ele alınmaktadır. Ülkemizde daha yaygın olan eğitim ise çalgı eğitimidir. Müzik eğitiminin bir boyutu olan çalgı eğitimi sayesinde öğrencilerin müzik bilgilerinin geliştirilmesi ve çalgı çalma yoluyla müzik yapmaları hedeflenmektedir. Çalgı eğitimi, belirli bir çalgıya ilgi duyan bireylerin müzik ve çalgı alanında yetiştirilmesi, geliştirilmesi ve belirli bir amaca ulaşmak için beklenen davranışın bireylere kazandırılmasını sağlayan eğitim olarak ifade edilebilir (Duranoğlu, 2015: 89).

Özen (2004: 60), çalgı eğitimi ile ilgili "Müzik hepimizin yaşamında doğumdan itibaren var olsa da müzikle ruhun arasında köprü görevi gören unsur insan sesi ve çalgıdır. Dolayısıyla insanlar bu aktarımı sağlamak için çalgı eğitimine yönelmektedirler" ifadesini kullanmıştır. Çalgı eğitimi, öğrencilerin müzikal becerilerinin yanı sıra, konsantrasyon, sabır, hedeflere ulaşma, kendine güven, öz disiplin ve özgüven gibi kişisel gelişimlerine de yardımcı olur. Ayrıca, çalgı eğitimi, müzikal gelişimlerinin yanı sıra öğrencilerin yaratıcılık, duygusal ifade ve estetik duyarlılıklarının da gelişmesine yardımcı olur. Çalgı eğitimi aynı zamanda müzik teorisi, temel solfej bilgisi ve müzikal ifade gibi konuları da içerir. Bu eğitim, öğrencilerin müzikal becerilerini geliştirmelerine, müzikal anlayışlarını artırmalarına ve müzikal hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olur.

Karakuyu'ya (2019: 8) göre, Günlük yaşamda müziğe herhangi bir biçimde etkileşimde bulunan bireyler, pasif dinleme yoluyla bile olsa, içinde bulundukları kültürün materyallerini ve beğeni ölçütlerini algılar ve edinirler. Müzik eserinde bulunan enstrümanın tınısal özelliklerinden etkilenen kişiler, bu enstrümanı hissetme, çalma ve öğrenme isteği

gösterirler. Bu durum, müzik beğenisinin özellikle belirli bir enstrümana yönelik etkileşimleri ortaya çıkarır (2019: 5).

"Müzikal beğeni veya tercih; insanların sayılamayacak kadar çok olan bireysel özelliklerinden ve farklılıklarından etkilendiği gibi, insanların bir topluluğa, geniş bir kitleye ait olma duygusu ile de yakından ilişkilidir. Toplum içinde daha güçlü olabilmenin bir yolu da büyük bir kitle içerisinde tek bir ses olabilmektir. Bu anlamda, müzik tercihlerinin sosyal ortamlardan da büyük ölçüde etkilendiği söylenebilir" (Demirtaş ve Köse, 2018: 3).

Ercan'a göre, müzikal beğeni bireyin yaşı, cinsiyeti, eğitim düzeyi, karakteristik özellikleri gibi kişisel farklılıklara, ortak yaşam alanındaki diğer bireylerden kazanılan örtük öğrenmeye, ayrıca çağdan çağa ve bir bilgi alanından bir başka bilgi alanına göre değişkenlik gösterebilir (2014: 11).

Müzik eğitiminin önemli bir kolu olan çalgı eğitiminde bireysel çalışma, motivasyon, istek ve süreklilik başarının en temel öğelerindendir. Çalgı eğitimi diğer müzik eğitim türlerinden farklı olarak çoğunlukla bireysel çalışmaya dayalıdır. Bireysel çalışmalar ilerlemek ve çalgıya olan hakimiyetin gelişmesinde en önemli unsurdur. Çalgı eğitimi de diğer eğitim türleri gibi bir davranış hareket eğitimidir. Gündelik bir çalışma rutinin oluşturulması, gündelik hedefler belirlenmesi bir plan program dahilinde bunların uygulanması önem taşımaktadır. Çalgı eğitiminde öğretmenin üzerine düşen, öğrenciye bir çalgı çaldırma becerisi kazandırmaktan önce, müziği sevdirmektir. Çünkü asıl amaç bir çalgı aracılığıyla müziğe ulaşmaktır (Sungurtekin, 2009: 32). Dolayısıyla motivasyon yani güdüleme, çalgı eğitiminin en önemli unsurlarındandır. Motivasyonu sağlamada ise öğretmenin rolü büyüktür. İyi bir öğretmen doğru yöntemler ile çalışmaya sevk eden, kontrolü ve disiplini elinde tutabilen, çalgısını ve müziği sevdirebilen, kendisine güvenen ve doğru çalışmaya yönlendirebilir olmalıdır.

2.3.1. Çalgı Eğitiminde Eğitim Basamakları

Çalgı eğitimi sürecinde öğrencilerin yaşıyla ilişkili olarak sahip oldukları fiziksel ve bilişsel özellikler göz önünde bulundurulmalıdır. Genellikle okul öncesi dönemde temel olarak verilmeye başlanan çalgı eğitimi, ilkokul ve sonrası dönemlerde eğitim basamakları dikkate alınarak sistematik bir biçimde sürdürülmelidir. Öğrencilerin gelişim dönemlerine göre, yönerge alabilmesi, uzun süre odaklanma sağlayabilmesi, bireysel olarak çalgı çalışma sürecini yönetebilmesi beklenmektedir. Öğretmenlerin eğitim basamakları hakkında bilgi sahibi olması çalgı eğitiminde doğru ve sağlıklı sonuçlar alınabilmesini sağlar. Bu bakımdan

genel, mesleki ve özengen müzik eğitimi kurumlarında öğretmenlerin öğrencilerin gelişim özelliklerine göre bir eğitim programı belirleyip uygulaması gerekmektedir.

İnsanın gelişimi tarihler boyunca pek çok bağlamda incelenmiş olup, farklı kuramlarla açıklanmaya çalışılmıştır. İnsan anne rahminde başlayarak birçok gelişim evrelerinden geçmektedir. Yapılan araştırmalar ışığında insanın gelişimini genetik, hormonsal ve çevresel faktörlerin etkilediği bilinmektedir. Söz konusu gelişiminin cinsiyete, sosyoekonomik, sosyokültürel duruma, bakım verenin özelliklerine göre de farklılık gösterdiği söylenebilir.

Bilişsel gelişim kuramı denince akla gelen ilk isim olan Jean Piaget insan gelişimini dört bölümde incelemiştir. Söz konusu dönemler, duyu-hareket dönemi (0-2 yaş), işlem öncesi dönem (2-6 ya da 7 yaş), somut işlemler dönemi (7- 11 ya da 12 yaşlar), soyut işlemler dönemi (12 yaş ve üzeri) olarak adlandırılmıştır (Gander ve Gardiner, 2007: 251).

Başal (1995: 29) Piaget'in yaklaşımını şu şekilde vurgulamıştır.

"Piaget zihinsel yapının sürekli bir gelişim içinde olduğunu ortaya koymuştur. Piaget'in başlıca konusu; çocuk ve çocuk zihninin gelişimidir. Bu bulgulardan yararlanarak, yetişkin kişinin zihninin daha iyi anlaşılabileceğini belirtmektedir. O'na göre; çocukluk, yetişkinliğin kökleridir. Ayrıca, sadece yetişkin insanın zihni değil, genelde kişiliği de çocukluk döneminin daha iyi değerlendirmesiyle ortaya çıkacaktır".

Bu ifade, Erik Erikson'un psikososyal gelişim aşamalarını içerir. Erikson'a göre, bireyin yaşamı boyunca karşılaştığı belirli krizlerle başa çıkma süreci, onu bir sonraki gelişim aşamasına taşır. İşte Erikson'un belirttiği psikososyal aşamalar:

- Temel Güvene Karşı Güvensizlik (0-18 ay): Bebeklik döneminde, güvenli bir bağ kurma ve temel ihtiyaçların karşılanmasına bağlı olarak temel güvenin gelişimi.
- Özerkliğe Karşı Utanç ve Şüphe (1,5-3 yaş): Çocukluk döneminde, çocukların bağımsızlık kazanma çabalarıyla başa çıkma süreci. Bu dönemde özerklik gelişimi önemlidir.
- Girişimciliğe Karşı Suçluluk Duygusu (3-6 yaş): Erken çocukluk döneminde, çocukların girişimciliği ve liderlik yeteneklerini deneme çabalarıyla başa çıkma süreci.
- Çalışkanlığa Karşı Yetersizlik Duygusu (6-11 yaş): İlk çocukluk döneminde, çocukların yeteneklerini geliştirmeye ve üretken olmaya yönelik çabalarıyla başa çıkma süreci.
- Kimlik Kazanmaya Karşı Kimlik Karmaşası (12-21 yaş): Ergenlik döneminde, bireyin kimliğini keşfetme ve belirleme çabalarıyla başa çıkma süreci.

- Yakınlığa Karşı Yalıtılmışlık (Yalnızlık) (21-30 yaş): Genç yetişkinlik döneminde, bireyin yakın ilişkilere yönelik çabaları ve bağ kurma çabalarıyla başa çıkma süreci (Erikson, 1950; Freud, 1908).

Gelişim psikolojisi, insanın yaşam boyu süren fiziksel, bilişsel, duygusal ve sosyal değişimlerini inceleyen bir disiplindir. Bu disiplin, insanların doğum öncesi dönemden yaşlılığa kadar olan yaşam evrelerindeki davranışsal, zihinsel, duygusal ve sosyal değişimleri anlamak için bilimsel yöntemleri kullanır. Gelişim psikolojisi, farklı yaş gruplarındaki insanların gelişim özelliklerini ve bunların hangi faktörlerle etkilendiğini araştırır. Bu faktörler arasında biyolojik, psikolojik, kültürel, sosyal ve ekonomik faktörler yer alır. Gelişim psikolojisi evreleri şu şekilde sıralanabilir;

- Prenatal Dönem: Yumurtanın döllenmesinden doğuma kadar olan süreyi kapsar. Bu dönemde bebek, hücresel seviyede hızla büyür ve gelişir.
- Yenidoğan Dönemi: Doğumdan sonraki ilk 28 gün boyunca olan dönemi ifade eder. Bu dönemde bebekler, dünyayı keşfetmek için görsel, işitsel ve dokunsal duyularını kullanırlar.
- İlk Çocukluk Dönemi: 2-6 yaş arasını kapsar. Bu dönemde çocuklar, dil gelişimi, oyun oynama, öz yönetim, sosyal beceriler ve motor beceriler gibi pek çok gelişim alanında büyük ilerleme kaydedebilirler.
- İlkokul Dönemi: 6-11 yaş arasını kapsar. Bu dönemde çocuklar, okulda akademik becerilerini geliştirirken sosyal ve kişisel gelişimlerinde de büyük adımlar atarlar.
- Ergenlik Dönemi: 11-18 yaş arasını kapsar. Bu dönemde çocuklar, fiziksel, bilişsel, sosyal ve duygusal olarak büyük bir değişim geçirirler. Kimlik arayışı, arkadaşlık ve cinsiyet rolleri gibi konular bu dönemde önemli hale gelir.
- Genç Yetişkinlik Dönemi: 18-40 yaş arasını kapsar. Bu dönemde insanlar, eğitimlerini tamamlayarak iş hayatına atılırlar, romantik ilişkiler kurarlar ve kendi ailelerini kurabilirler.
- Orta Yaş Dönemi: 40-65 yaş arasını kapsar. Bu dönemde insanlar, kariyer hedeflerine ulaşmış, ailelerini büyütmüş ve yaşamda genellikle daha istikrarlı bir dönemdedirler.
- Yaşlılık Dönemi: 65 yaş ve üstü için kullanılan bir terimdir. Bu dönemde insanlar, sağlık sorunları ve emeklilik gibi zorluklarla karşılaşabilirler. Ancak yaşlılık dönemi aynı zamanda ömür boyu birikmiş bilgi ve deneyimlerin bir sonucu olarak sağlanan bir kazanımdır (Smith, 2000).

Eğitim psikolojisi, öğrenme ve öğretme süreçlerinin psikolojik yönlerini inceleyen bir disiplindir. Bu disiplin, öğrenme, öğretme, motivasyon, öğrenci davranışları, öğretmen-

öğrenci ilişkileri, öğrenme engelleri, ölçme ve değerlendirme, eğitim programları, öğretme stratejileri gibi konuları ele alır. Eğitim psikolojisi, öğrencilerin öğrenme potansiyellerini anlamak ve artırmak için bilimsel yöntemleri kullanır. Bu yöntemler, öğrencilerin öğrenme sürecindeki zorlukları anlamak ve öğrencilerin öğrenme potansiyellerini nasıl artırabileceğimize dair bilgi sağlamak için yapılan araştırmaları içerir.

Özbay ve Erkan'a göre;

"*Eğitim psikolojisi, öğrencilerin zihinsel süreçlerini anlama ve etkili öğrenme stratejilerini belirleme amacını taşır; ayrıca öğrencilerin hangi yaşta hangi bilgileri kazanabileceklerini ve bu bilgileri en verimli şekilde kullanabilecekleri konusunda rehberlik sağlar. Davranışçı, bilişsel ve sosyal öğrenme yaklaşımlarını ele alarak akademik ve sosyal becerilerin gelişimiyle ilgili önemli bilgiler sunar*" (2021: 2).

Eğitim psikolojisini ele alan konular öğrenme teorileri, motivasyon, dikkat, bellek, öğrenme stratejileri, değerlendirme ve eğitim programlarının tasarımı gibi başlıklardan oluşmaktadır;

- Öğrenme Teorileri, Öğrenmenin psikolojik süreçlerini, öğrencilerin bilgiyi nasıl edindiği ve öğrenme sürecinde karşılaştığı zorlukları anlamak için öğrenme teorileri incelenir.
- Motivasyon, Öğrencilerin öğrenmeye yönelik motivasyonlarını, öğrenci motivasyonunun nasıl teşvik edileceği, motivasyon eksikliği ve motivasyonun performans üzerindeki etkisini inceleyen bir konudur.
- Dikkat, öğrencilerin öğrenme sürecindeki bilgileri seçmelerine, işlemelerine ve anlamalarına yardımcı olan önemli bir süreçtir. Eğitim psikolojisi, dikkat süreçlerini ve dikkat eksikliği ile hiperaktivite bozukluğu gibi öğrenme zorluklarını inceler.
- Bellek, öğrencilerin bilgileri kodlama, depolama ve hatırlama süreçlerini ifade eder. Eğitim psikolojisi, bellek süreçlerini ve öğrencilerin bilgileri nasıl daha etkili bir şekilde hatırlayabilecekleri konularını araştırır.
- Öğrenme Stratejileri, öğrencilerin öğrenme sürecini optimize etmek için kullanabilecekleri farklı öğrenme stratejileri vardır. Eğitim psikolojisi, bu stratejilerin nasıl kullanılabileceğini ve öğrencilerin öğrenme potansiyellerini nasıl artırabileceklerini inceler.
- Değerlendirme, eğitim psikolojisi, öğrencilerin öğrenme sürecini nasıl değerlendirebileceğimizi, farklı değerlendirme teknikleri ve bu tekniklerin öğrencilerin öğrenme potansiyellerine etkilerini incelemektedir.

- Eğitim programlarının tasarımı, eğitim psikolojisi, öğrenme ortamlarının tasarlanması ve programların öğrencilerin öğrenme potansiyellerini artırmak için nasıl yapılandırılabileceği konularını inceler.

Tüm bu bilgiler ışığında, eğitim psikolojisi tüm gelişim süreçleri içinde psikolojik faktörlerin nasıl çalıştığını anlamak ve bu bilgileri eğitim uygulamalarına entegre etmek için önemlidir. Bu sayede öğrencilerin daha iyi öğrenme deneyimleri yaşamaları ve öğrenme potansiyellerini artırmaları mümkün olabilir.

2.4. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarının İşleyişi ve Çalgı Eğitimi

Ülkemizde müziğe ve müzik eğitimine olan ilgi oldukça fazladır. Dolayısıyla amatör müzik eğitimine yönelim günden güne artmaktadır ve artan talep doğrultusunda özengen müzik eğitimi veren kurumların sayısı çoğalmaktadır. Özengen müzik eğitimini mesleki ve genel müzik eğitiminden ayıran en önemli fark tamamen gönüllülük esasına dayalı olmasıdır. Özengen müzik eğitimi hobi amaçlı olup kişisel gelişime katkı sağlamaktadır.

Ülkemizde eğitim veren tüm kurumlar MEB çatısı altında toplanmıştır. Özengen müzik eğitimi veren kurumların da MEB çatısı altında olması gerekmektedir. Bunun nedeni güvenilirlik, denetleme, öğrencilerin kurs bitirme belgesi alabilmesi vb. gibi birçok etmeni kapsamasıdır. Türkiye'de özengen eğitim veren müzik kursları MEB bünyesinde, Özel Öğretim Müdürlüğüne bağlı olarak "Çeşitli Kurslar" kategorisinde faaliyet göstermektedir. Bu tür kursların faaliyete geçebilmesi için belirli standartları yerine getirmesi gerekmektedir. Sınıfların büyüklüğü, pencere genişliği, kapıların genişliği, yeterince ışık ve hava alıp almadığı, acil çıkış kapısı ve engelli rampası olup olmadığına dair birçok ayrıntıyı içinde bulunduran standartlar yönergesine tabiidir. Çeşitli kurslar MEB tarafından görevlendirilen müfettişler tarafından düzenli aralıklarla denetlenmektedir. Artan ihtiyaç ve talep doğrultusunda ülkemizde özengen kursların sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Türkiye genelinde MEB bünyesinde toplam 627 adet müzik kursu bulunmaktadır (MEB, 2018).

İzmir ilinde toplam 94 adet özengen müzik eğitimi veren kurum bulunmaktadır. Şekil 1. de üç büyük ilimizdeki sıralamaya göre İzmir ilinin İstanbul'dan sonra en fazla sayıda özengen müzik eğitimi kurs sayısına sahip olan il olduğu saptanmıştır.

Şekil 1: Büyük Şehirlere Göre Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarının Dağılımı

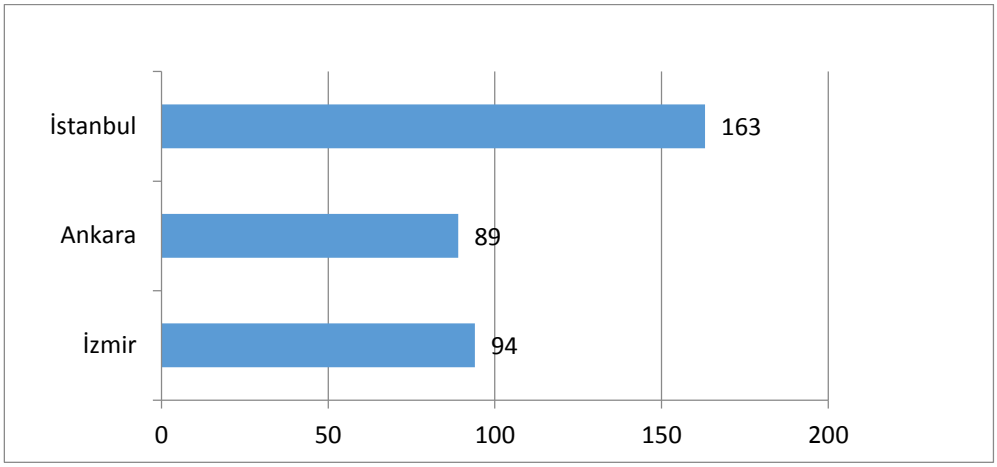

Kaynak: MEB, 2017

İzmir ilindeki özengen müzik eğitimi kurumlarının ilçelere göre dağılımları ise Şekil 2'de gösterilmiştir.

Şekil 2: İzmir İlindeki Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarının İlçelere Göre Dağılımları

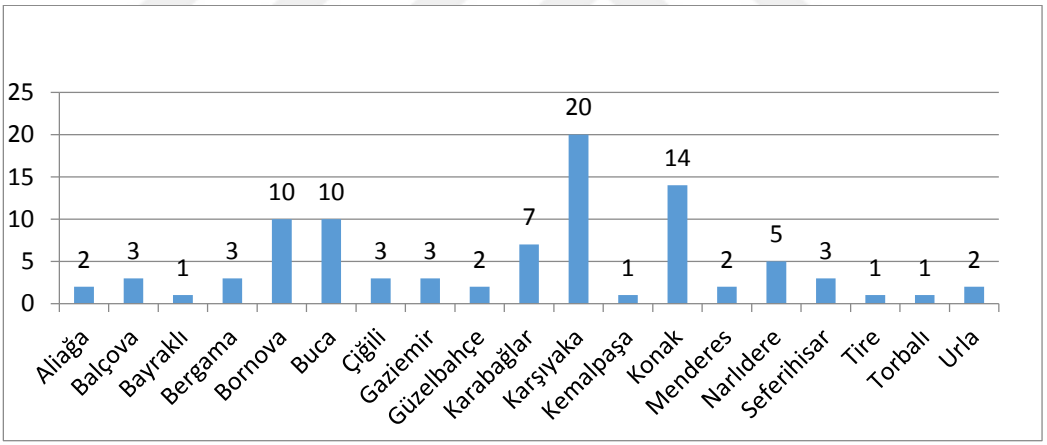

Kaynak: MEB, 2018

Özengen müzik eğitimi veren kurumların kalitesini her zaman üst seviyede tutmak için MEB gereksinimlerine uymanın yanı sıra, kaliteli bir eğitim sunmak da önemli bir konudur. Kaliteli ve nitelikli bir eğitim, alanında donanımlı öğretmenler tarafından verilmelidir. Alanlarında kendilerini geliştirmiş ve üst düzey eğitim almış Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı veya konservatuvar mezunu eğitimciler ve sanatçılar branşlarında uzmanlaşmanın yanı sıra eğitim yöntemleri, eğitim psikolojisi gibi alanlarda aldıkları pedagojik eğitim sayesinde öğrencileri iyi analiz edip doğru bir eğitim planı çıkararak hem psikolojik hem de mesleki anlamda öğrenciye nitelikli bir eğitim sunabilir.

Özengen müzik kurumlarının bir diğer özelliği kurumlarda yapılan çalışmaları belirli aralıklarla konser resital gibi etkinliklerle bu kurumlarda eğitim alan her bireyin toplum önünde olması ve sahneye çıkıp aldığı eğitimi sergilemesine olanak tanımasıdır.

Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda verilen eğitimin içeriği kendi içinde çeşitlilik göstermektedir. Öncelikli olarak ülkemizde çalgı eğitim programlarında kullanılmak üzere MEB'in hazırlamış olduğu kurs programları bulunmaktadır. Bu kurs programları her branş için özel öğretim kurumları yönetmeliğinin Müzik ve gösteri sanatları alanında yayımlanmıştır (MEB, 2023). MEB'in programlarında öğrenciler 33 haftalık (66 saatlik) kurs programını tamamlayarak kurs bitirme sınavlarına girerek sertifika alabilirler. MEB'in kurs programı sekiz seviyeden oluşmaktadır.

MEB'in programları dışında uluslararası sertifika programları ile ülkemizde yaygın olarak kullanılan LCM, Trinity ve ABRSM'ın sınav programlarıdır. Bu programların kendi bünyelerine ait metot ve müfredatları bulunmaktadır. Genel olarak bu programların tanımları ve amaçları şu şekildedir:

LCM (London College of Music), LCM'nin müzik eğitimi ve sınav sistemleri, müzik teorisi, enstrüman becerileri, vokal beceriler, müzik tarihi ve repertuar gibi çeşitli konuları kapsar. Sınavlar farklı seviyelerden oluşmaktadır. Öğrencilere müzik eğitiminde gelişmelerini ve daha yüksek seviyelerde başarı elde etmeleri için fırsat tanır. Kazandıkları sertifikalar Avrupa ülkelerinde geçerlilik sağlamaktadır.

ABRSM *(The* Associated Board of the Royal Schools of Music), dünyanın 100'den fazla ülkesinde gerçekleştirilen aşamalı müzik sınavları sistemi sunan bir uluslararası sınav kuruludur. Royal Academy of Music, Royal College of Music, Royal Northern College of Music ve Royal Scottish Academy of Music and Drama tarafından kurulan bu kurul, 35 farklı çalgı, şan, teori ve uygulamalı müzisyenlik alanında sınavlar düzenler. Bu sınavlar, müzik eğitimi alan öğrencilerden amatör veya profesyonel her yaştan müzisyene kadar geniş bir katılımcı kitlesine hitap eder. Ayrıca, dünya çapındaki müzik eğitimi standartlarının oluşturulması ve geliştirilmesinde önemli bir rol oynar (Epik Müzik Okulu, t.y.).

Trinity College London, Trinity College London, kendi alanında dünya çapında en eski kuruluş unvanına sahip uluslararası bir müzik sınav kurulu olarak bilinir. 1877 yılından bu yana her yıl dünya genelinde, ağırlıklı olarak klasik müzik olmak üzere 60'tan fazla ülkede müzik sınavları düzenlemektedir. Bu sınavlar; her yaştan, her seviyeden, her çalgı türünden amatör ya da profesyonel tüm müzisyenlere açıktır ve katılımcılara, müzikte sahip oldukları seviyeyi belgeleme fırsatı sunarak sertifika ya da diploma alma imkânı tanır. Bu müzik sınavları, adaylar ve müzik okulları için her yıl geleneksel bir heyecan kaynağı olup, öğrencilerin disiplinli bir şekilde çalışmalarını teşvik eder. İngiltere başta olmak üzere, ABD,

Avustralya, Brezilya, Çin, İspanya, İtalya, Kanada, Bangladeş, Bahreyn, Umman ve Ürdün gibi birçok ülkede uzun yıllardır düzenlenmektedir (Fi Sanat Akademisi, 2021).

2.4.1. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Çalgı Eğitimi

Müziğe ilgi duyan bireyler bir çalgı çalmaya karar verdikten sonra özengen müzik eğitimi veren kurslara başvurmaktadır. Çoğu zaman arkadaş çevresi, sosyal çevre, sosyal medya veya yayın organlarında görüp duyduklarından özenerek bu yöne olan ilgilerini keşfedip çalgı seçimi yapmaktadırlar. Özengen çalgı eğitimi, öğrencilerin müzikal yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olur. Bireyler aldıkları eğitim sayesinde hem solo performanslar hem de grup performansları için gerekli becerileri kazanmış olur. Ayrıca, bu kurumlar öğrencilerin müzikal anlayışlarını derinleştirmeleri ve kendilerini ifade etmeleri için de fırsat sunar.

Akbulut, çalgı eğitiminin önemini şu şekilde ifade etmektedir;

"*Müzik eğitimi kapsamında, çalgı eğitimi önemli bir odak noktasını oluşturur. Genellikle müzik eğitimi denildiğinde, bireylerin zihinlerine bir enstrüman çalmak ya da şarkı söylemek gibi beceriler gelir. Toplumun genelinde, bir müzik enstrümanını ustaca çalabilen veya yetenekli bir şekilde şarkı söyleyebilen bireylere değer verilmesi, bu becerilerin toplumda takdir görmesinin bir sonucu olabilir. Bu nedenle, özengen müzik eğitimi almak isteyen bireylerin büyük bir kısmı, genellikle ilk olarak bir enstrüman çalmayı öğrenmeye yönelik bir ilgi duyar. Bu bağlamda, özengen müzik eğitiminin önemli bir bölümü çalgı eğitimine odaklanmaktadır"* (1999: 511).

Bireyler özengen müzik eğitimi veren kurumlara kendi belirlediği ve ilgi duyduğu bir çalgıyı seçerek gelir veya müziğe ve çalgıya ilgi duyar fakat hangi alana yöneleceğine karar veremez. Bazı durumlarda ise özellikle küçük yaş gruplarında aileler çalgıyı öğrenecek bireyin ne istediğini önemsemeden kendi istediği bir çalgıyı seçmesi bakımından ısrarcı olur. Ancak bireyin kendi tercih etmediği ve sevmediği bir çalgının eğitimine başlaması çoğunlukla başarısız bir sonuç doğurmaktadır. Coşkuner'e (2012: 10) göre,

*Çalgı eğitiminde, çalgı seçimi konusu oldukça kritik bir konudur. Aileler, çocuklarına çalgı seçimi konusunda özgürlük tanımalı ve geçmişte kendi çalmayı istedikleri ancak fırsat bulamadıkları çalgının çalınması konusunda baskı yapmaktan kaçınmalıdır. Bu tür baskıla"*r*, çocukta zamanla sıkılma hissine neden olabilir. Ayrıca, aileler çalgı seçimi konusunda eğitimcilerin önerilerine de önem vermelidirler, çünkü çocukların fiziksel özellikleri ve yaşları, hangi çalgının seçilmesinin uygun olduğu konusunda belirleyici bir rol oynar".*

Bilen' e (2020: 17) göre, özengen müzik eğitimi sunan kurumlar, öğrencilerin çalgı seçimi ve yaş gibi özelliklerinde gözle görülür bir farklılık göstermektedir. Bu farklılık, kurumların programlarının ve kurumsal yapılarının değişiklik gösterdiğini işaret etmektedir. Öğrenci yaş grupları, verilen eğitim kurumuna bağlı olarak çeşitlilik göstermektedir. Kurumun çalgı programına bağlı olarak, 7-15 yaş aralığındaki gruplar ve yetişkinler için farklı metotlar ve teknikler kullanılabilmektedir.

Müzik beğenisi, kişisel tercihler ve deneyimlerle şekillenen bir olgudur. Her bireyin müzik zevki ve bu tercihleri, kişinin kültürel birikimi, yaşam tarzı, kişisel deneyimleri, coğrafi konumu gibi birçok faktöre göre değişiklik gösterebilir. Bazı bireyler halk müziğine ilgi duyarken, bazıları ise klasik müzikten keyif alabilir. Yaşanılan coğrafya, sosyal çevre ya da farklı kültür yapısı ya da tamamen kişilik özellikleri bu farklılıkları ortaya çıkarmaktadır.

Şenel'e (2013: 31) göre, kişilerin müzik tercihleri ve beğenileri, rastlantısal olmayan faktörlerle şekillenir. Bu tercihlerin oluşumunda sosyal, psikolojik ve kişisel etkenlerin etkisi büyük rol oynar. Bu etkenler zaman içinde değiştikçe, bireyin müzik beğenileri ve tercihleri de değişebilir. Bu değişimleri anlamak için tercihleri oluşturan etkenlerin ve tercih sürecinin detaylı bir şekilde anlaşılması gereklidir.

Çalgı eğitiminin verimli olabilmesi bireye uygun çalgıyı seçmekle başlar. Doğru çalgı seçimi bireyin fiziksel özellikleri ve yaşı ile doğrudan ilişkilidir. Örneğin; yaylı ve telli çalgılar için parmak yapısı, üflemeli çalgılar için dudak ve ağız yapısı önem taşımaktadır. Bireyleri fiziksel özelliklerine uygun olmayan çalgıya yönlendirmek çalgı eğitimi süresinde birçok zorluk yaşamasına sebep olabilmektedir. Örneğin ince parmak yapısına sahip bir bireyin çello çalması onu fiziksel olarak zorlar ve çalgı konusunda başarısını doğrudan etkileyebilir. Dolayısıyla bu konuda ilk olarak göz önünde bulundurulması gereken durum fiziksel özelliklerdir. Fiziksel özelliklere uygun olmayan çalgılar seçildiğinde birey fiziken zorlanabilir, kaslarını ve vücudu çok fazla zorlayarak sakatlanabilir, psikolojik olarak çalgıyı çalışma konusunda motivasyonunu kaybedebilir ve çaldığı çalgıdan soğuyabilir.

Öğrenciye uygun çalgıyı seçmek ve doğru yönlendirmek öğretmenin görevidir. Bu doğrultuda öğretmenlerin öğrenciyi iyi analiz etmesi ve gözlemlemesi gerekmektedir. Fiziksel özelliklerini göz önünde bulundurarak kendisine uygun çalgıyı seçmesi için destek olmak, bireyin çalgı eğitimine başlarken olan ilgisinin geçici olup olmayacağını ön görmek, bireye eğitime başlamadan önce çalgı eğitiminin gereksinimlerini anlatmak, günlük rutin çalışma programları ve alıştırma yapması konusunda yönlendirmek ve bu gereklilikler hakkında bilgi vermek, çalgı çalışma alışkanlığının kazandırılması için motivasyon vermek, desteklemek, düzenli çalışmaya yönlendirmek, aile ile iş birliği yapılarak bireye çalışma alışkanlığı

kazandırmak, sorumluluk duygusu oluşturmak ve doğru çalışma yöntemlerini öğretebilmek gibi yaklaşım ve gözlem sonucunda öğrencinin yönlendirilmesi daha sağlıklı olabilmektedir.

Çalgı seçimi konusunun bir diğer alt konuları da bireysel tercihleridir, müzik tercihleri, her insanın kişisel zevklerine ve ilgi alanlarına göre farklılık göstermektedir. Çalgı seçimi başarılı bir çalgı eğitim süreci için oldukça önemlidir. Çünkü çalgı, farklı bir çalma tekniği, müzikal ifade ve müzik tarzı gerektirir. Çalgı seçimini yaparken kişisel, fizyolojik ve ekonomik etmenler de çalgı seçiminin önemli bir boyutunu ele almaktadır.

- Müzik tarzı, bireyin hangi müzik tarzına ilgi duyduğuna bağlı olarak, beğendiği müzik tarzına uygun çalgıyı seçmesini etkilemektedir. Birey rock müziğe ilgi duyuyorsa gitar, bas veya davul gibi çalgılara ilgi duyabilir. Bir başka deyişle klasik müzik tarzına ilgisi varsa keman, piyano veya flüt gibi çalgılara ilgi duyabilir.
- Fiziksel yeterlikler: Bazı çalgılar için fiziksel özellikler önemlidir. Örneğin, trompet çalmak için dolgun dudak yapısına ihtiyaç duyulmaktadır. Keman çalmak için ince uzun parmaklara sahip olmak bir avantaj sağlamaktadır.
- Bütçe: Müzik aletleri farklı fiyat aralıklarında bulunur. İyi bir kaliteye sahip bir müzik aleti satın almak için bütçenizi iyi ayarlamanız gerekir.
- Çalgının taşıma kolaylığı, Bazı çalgıların taşınması kolaydır, bazıları ise daha büyük ve taşınması zor olabilir. Bireyler taşıma kolaylığından dolayı çalgılarını farklı yerlerde kullanmak isteyebilir ve bu nedenle taşınabilir bir çalgıyı tercih etmek isteyebilir.
- Kişisel tercihler, çalgı seçimi, kişisel tercihlere de bağlıdır. Hangi çalgının bireye daha çok hitap ettiğine karar vermek, bir çalgıyı çalmaya başlamak için iyi bir motivasyon kaynağı olabilir (Johnson, 2019; Smith, 2018).

Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda çalgı seçimi mesleki kurumlarına göre daha esnektir. Bunun sebebi hobi amaçlı ve gönüllü olarak yapılmasıdır. Özengen müzik eğitiminin amacı herkesin çalgı eğitimine ulaşabilmesidir. Dolayısıyla bu tür eğitim kurumlarında mesleki eğitim için gereken özellikler ikinci planda tutulmaktadır.

Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda çalgı seçimini ağırlıklı olarak eğitim alacak olan birey belirler. Genelde bu tür kurumlarda seçilen çalgı, bireyin fiziki şartlarını zorlamayacak durumdaysa herhangi bir öneride bulunulmaz. Özengen çalgı eğitimi veren kurumlarda en çok talebi piyano çalgısı görmektedir. Bunun nedenini Demirova şöyle ifade etmiştir:

"Çalgı çalmayı öğrenmek isteyen küçük yaş grupları için piyano, uygun bir seçenek olarak ön plana çıkar. Piyano öğretimi, öğrencinin müziksel anlayışını, zevkini ve genel müzik

sevgisini geliştirmede etkili bir araçtır. Piyano, diğer çalgılara göre erken yaşlarda çalınabilen en uygun enstrümanlardan biridir. Ses üretimi piyanoda diğer çalgılara göre daha kolay olduğu için, piyano çalmayı isteyen öğrenci, tuşlara basarak ses elde etme konusunda rahatlıkla ilerleyebilir" (2008: 23).

Bu tür kurumlarda eğitim almak isteyen bireylerin istekleri ön planda tutulsa da bireylerin fiziki koşulları seçtiği çalgıya uygun olmaması durumunda bireylerin yönlendirilmesi, bilgilendirilmesi kurum sahibi ve öğretmenin görevidir. Kurumun eğitim başarısı, öğrencinin başarısıyla doğru orantılıdır. Verilen çalgı eğitimi her ne kadar hobi amaçlı olsa da öğrenci başarısı önemli bir konudur. Burada öğretmenler çalgı eğitimi almak isteyen öğrencilerin fiziki şartlarını dikkate almalı ve öğrenciyi bu şartlar hakkında bilgilendirmelidir. Bu bağlamda ise kurum sahibi ve burada çalışan müzik eğitimcilerinin mesleki donanımı olması gerekmektedir.

Bir diğer yandan çalgıyı sevdirmek öğrenciyi motive etmek ve çalgısında ilerlemesini sağlamak öğretmenin görevlerindendir.

"*Çalgı eğitiminde öğretmenin temel sorumluluğu, öğrencilere çalgı çalmayı değil, müziği sevdirmektir. Çünkü çalgı, bir araçtır; ancak müzik, asıl amaçtır. Müziksel motivasyonun sürdürülebilmesi için öğrencinin ruhsal ve duygusal durumu sürekli gözlemlenmeli ve bu motivasyon, öğrencinin odak noktası haline getirilmelidir. Motivasyon konusundaki yoğun birikime rağmen, öğrencilerin güdüsüzlüğü, okullarda karşılaşılan en önemli sorunlardan biri olarak devam etmektedir."* (Sungurtekin, 2010: 32).

Özengen müzik eğitimi kurumlarında müzik eğitimcileri ve araştırmacıları tarafından müzik ve çalgı eğitimine dair geliştirilmiş eğitim yöntemleri kullanılmaktadır. Bunlar Suziki, Kodaly, Dalcroze, Orff, Montessori yöntemleri olarak sıralanabilir. Bu yaklaşımlar günümüzde halen aktif olarak kullanılan eğitim yöntemleridir.

2.5. İlgili Araştırmalar

Bu bölümde konuyla ilgili olduğu düşünülen kuramsal bilgiler ile konu ile ilgili yapılan çalışmalara yer verilmiştir.

Tepeli (2018) "Ankara'daki Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Çok Yönlü İncelenmesi" adlı çalışmada, Ankara ilindeki Özengen Müzik Eğitim Kurumları üzerine bir inceleme yapılmıştır. Araştırma, Ankara'daki müzik eğitim kurumlarına olan talep durumu, yaş grubu tercihleri, çalgı seçimi gibi çeşitli faktörleri kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. Araştırmanın önemi, Özengen Müzik Eğitim Kurumları'nın Ankara ilindeki durumunu analiz

etmek, il genelindeki müzikal faaliyetleri ve çalışmaları anlamak, dinleyici katılımını belirlemek açısından büyüktür.

Karakuyu (2019), "Müzik Eğitimi Alan Öğrencilerin Müzikal Beğenilerinin Çalgı Seçimi Üzerindeki Etkileri" adlı araştırmada müzik eğitimi çalgı eğitimi müzikal beğeni gibi ana başlıkların çalgı seçimi üzerindeki etkileri incelenmiştir. Dinlenen müzik türünün, gelir düzeyi gibi faktörler ile seçimlerin değişkenlik göstermesi ile alakalı saptamalarda bulunulmuştur. Araştırma müzik eğitimi alan öğrencilerin doğru çalgıyı seçmelerine yönelik ihtiyaç duyabilecekleri konuları ve verileri saptamak amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda eğitim kurumlarının çalgı seçiminde özellikle fiziksel durumuna göre çalgıya yönlendirilmesi önem taşımaktadır. Eğitim verecek öğretmenin öğrenciye karşı tutumu da önem taşımaktadır. Öğrencinin beklentilerini karşılaması öğretmenin çalgı konusundaki donanımı da öğrencinin çalgı eğitimi süresindeki başarısını doğudan etkilemektedir.

demirova (2021), "Adana İli Seyhan ve Çukurova İlçelerinde Verilen Özengen Müzik Eğitimine İlişkin Görüşler" adlı araştırmada Adana ili Seyhan ve Çukurova ilçelerinde eğitim vermekte olan özengen müzik kurslarında eğitim alan veli ve öğrencilerin düşüncelerine ulaşılmış olup, buna göre kurs sahiplerinin fiziki şartları, çalışan öğretmenlerin nitelikleri kurs olanakları yıl içi etkinlikleri ve kursiyerlerin verilen özengen müzik eğitimi hakkındaki düşüncelerine ulaşılmıştır. Araştırma kapsamında bazı kurslarda gerekli olan materyallerin eksik olduğu ve bu kursların öğrencilerin beklentilerini karşılamadığı ancak bu beklentilerin ne olduğu konusunda ise araştırmanın verilerinin sınırlı kaldığı görülmüştür.

Çuhadar (2016), "Müzik ve Müzik Eğitimi" adlı çalışmada, temel olarak müzik ve müzik eğitimi kavramlarına odaklanmıştır. Genel Müzik Eğitimi ve Mesleki Müzik Eğitimi alanlarında dünya genelinde yaygın olarak uygulanan programlar incelenmiştir. Bu makale, müzik ve müzik eğitimi üzerine odaklanan araştırmacılar için genel bir durum değerlendirmesi sunmayı amaçlamaktadır. Avrupa, Amerika ve Asya kıtalarındaki önemli sanat eğitimi kurumlarının içinde yer alan bölümler ve öğretilen enstrümanlar genel olarak incelenmiş ve aralarındaki benzerlikler ve farklılıklar araştırılmıştır.

Güleç (2007), "Müziğin Kişisel İşlevleri Açısından Müzik Eğitiminde Güdülenmenin Önemi" adlı çalışmada, müziğin kişisel işlevleri bağlamında güdülenme konusu ele alınarak incelenmiş ve güdülenmenin, çalgı eğitimi gibi müzik eğitiminin bir parçası olan alanda nasıl önemli bir role sahip olduğu açıklanmıştır. Literatür taraması yapılarak yazılan bu araştırma, çalgı eğitimiyle ilişkilendirilerek öğrenci güdülenmesinin bu alandaki önemini vurgulamayı amaçlamıştır. Bulgular, çalgı eğitiminde öğrenci güdülenmesinin önemli olduğunu ve bu durumun öğrenci performansını etkileyebileceği sonucuna varmaktadır.

Tüzlin (2019), "Özengen Müzik Eğitiminin Eğitim Fakülteleri Özel Yetenek Sınavları Açısından İrdelenmesi" adlı araştırmada, özengen müzik eğitimi veren kurumlarda uygulanan Eğitim Fakülteleri Özel Yetenek Sınavlarına hazırlık eğitimini incelemeyi amaçlamıştır. İzmir ve Denizli'deki 22 kurumdan öğretmen ve öğrencilerle yapılan bu çalışmanın, özengen müzik eğitimine katkı sağlaması beklenmektedir. Araştırma örneklemi, özel yetenek sınavlarına hazırlık eğitimi alan öğrencileri ve bu eğitimi veren öğretmenleri içermektedir. Çalışma kapsamında, öğrenci, yönetici ve öğretmen görüşleri toplanarak, işitme, okuma, yazma, ses eğitimi, çalgı eğitimi ve kurumların eğitim sistemleri hakkında bilgi alınmıştır. Elde edilen bulguların analizi yapılarak, sonuçlar yorumlanmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, özel müzik eğitimi veren kurumlarda, özel yetenek sınavlarına hazırlık eğitimi çerçevesinde sunulan işitme, okuma ve yazma eğitimi ile ses, çalgı ve kurumların eğitim süreçlerine yönelik öğrenci, yönetici ve öğretmen görüşleri toplanmış, elde edilen bulgular analiz edilmiş ve sonuçlara dayalı öneriler sunulmuştur.

Coşkuner, "Türkiye'de Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde (Yaylı Çalgılar) Piyano Eşlikli Çalışmalara İlişkin Öğretmen Görüşleri", adlı çalışmada, Güzel Sanatlar Liseleri'nde çalgı eğitiminin önemine odaklanmaktadır. Araştırmanın temel amacı, Güzel Sanatlar Liselerinde bireysel çalgı eğitimi derslerinde piyano eşlikli çalışmaların ne ölçüde yapıldığını belirlemek, bu çalışmaların öğrenci üzerindeki olumlu etkilerini vurgulamak ve okullardaki programdaki eksiklikleri ortaya koymaktır. Yapılan araştırma sonuçlarına göre, Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri'nde keman eğitimi veren öğretmenlerin eşlikli çalışmalara yer verdikleri ancak yeterli sayıda eşlikçi bulamadıkları, piyano eşliğinin olumlu etkilerinin olduğu belirlenmiştir. Ancak, okullarda kadrolu eşlikçi öğretmen bulunmamasının öğrencilere tam anlamıyla sağlıklı bir durum sunmadığı sonucuna varılmıştır.

Uslu (1998), "Türkiye'de Çalgı Eğitiminin Yaygınlaştırılması ve Geliştirilmesi" adlı araştırmada, Türkiye'deki çalgı eğitiminin mevcut durumunu inceleyerek, bu durumu iyileştirmek ve geliştirmek için nasıl önlemler alınabileceğini belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırma kapsamında Türkiye genelinde çalgı eğitimcileri, müzik öğretmenleri ve İstanbul-Kadıköy'de belirli sayıdaki ailelerle anketler yapılmıştır. Ayrıca, İstanbul'daki çalgı yapım-onarımcıları, müzik dershaneleri ve çalgı satış mağazaları yetkilileri ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Elde edilen sonuçlar temelinde çeşitli önerilerde bulunularak, çalgı eğitiminin daha etkili hale getirilmesi hedeflenmiştir. Ailelerin çalgı eğitimi konusunda bilinçlendirilmesi, okullarıda çalgı eğitiminin gelişmesi adına çalışmalarda bulunulması ve müzik dershanelerinin etkin bir eğitim anlayışı geliştirmesi ve bu eğitimleri sergilemesi konusunda önerilerde bulunulmuştur.

Güvenç (1979), "İnsan ve Kültür" adlı araştırmada, farklı kültürlerden gelen katılımcılarla müzik, duygu ve kültür arasındaki ilişkiyi inceleyerek alan yazınına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Müzik ve duygu algısı üzerine yapılan araştırmalar genel anlamda müzik ve duygulara odaklanırken, kültürlerarası duygu algısı üzerine odaklanan ikinci bir grup araştırma bulunmaktadır. Bu çalışma, Türk ve yabancı uyruklu öğrencilerin katılımıyla gerçekleştirilmiş ve Klasik Batı Müziği ile Klasik Türk Müziği parçalarının dinletildiği bir müzik ve duygu algısı araştırmasıdır. Araştırma, farklı kültürlerden gelen katılımcıların müzik algılarının birbirine benzer olup olmadığını, evrensel bir özellik mi yoksa farklılık mı gösterdiğini saptamayı hedeflemektedir. Katılımcılar arasında Anadolu Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği Bölümü öğrencileri ve Trakya Üniversitesi'nde eğitim gören çeşitli bölümlerdeki yabancı uyruklu öğrenciler bulunmaktadır. Araştırmanın sonuçları genel bir bakış açısıyla değerlendirildiğinde, farklı kültürel geleneklere sahip öğrencilerin dinledikleri müzikten algıladıkları duyguların oldukça benzer olduğu ve hatta bazı eserlerde birebir uyduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Karakoç ve Şendurur (2015), "İlköğretim Okullarındaki Özengen Müzik Eğitiminin Öğrencilerin Müziksel Davranışlarına Yansıması" adlı çalışmada, ilkokul düzeyinde genel müzik eğitimini desteklemek amacıyla verilen özengen müzik eğitiminin öğrencilerin müzikal kişilik gelişimi, müzik dinleme alışkanlıkları, müzik bilgisi, müzikal okuma-yazma becerileri, müzikal iletişim ve etkileşim yeteneklerine olan etkisi incelenmiş ve araştırılmıştır. Araştırma, Ankara Özel Bilim İlköğretim Okulu'nda özengen müzik eğitimi kurslarına katılan öğrenciler ve velileri arasında gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubunu, bu okulda düzenlenen keman ve piyano kurslarına katılan 30 öğrenci ve veli oluşturmuştur. Araştırma sonuçları, özengen müzik eğitimi alan öğrencilerin genel müzik eğitimi çerçevesinde müzikal davranışlarında değişim yaşadığını göstermektedir. Bu bulgular, özengen müzik eğitiminin öğrencilerin müzikal kişilik ve becerilerini desteklemesinin, genel müzik eğitimine olumlu katkılar sağlayabileceğini göstermektedir. Elde edilen sonuçlar, özengen müzik eğitiminin öğrencilerin müzik yeteneklerini geliştirmede etkili bir yöntem olabileceğini desteklemektedir. Bu çalışma sonuçları, bu alanda daha fazla araştırmanın yapılmasının önemini vurgulayarak, özengen müzik eğitiminin genel müzik eğitimine nasıl tamamlayıcı bir rol oynadığı konusunda daha derin bir anlayış sağlayabilir

Öz (2001) "İnsanın Kültürel Gelişiminde Müzik Eğitiminin Önemi. İnsanın Kültürel Gelişiminde Müzik Eğitiminin Önemi" adlı çalışmada, genel müzik eğitiminin insan yaşamındaki yerini ve önemini irdelemek amaçlanmıştır. Çalışma, insanın müzikle iç içe yaşadığı bu çevresinin, sürekli bir değişim ve evrim içinde olduğunu vurgular. Sanatsal unsurlarla örülü bu çevre, doğal, toplumsal ve kültürel etkenlerle şekillenirken, müziğin de bu

süreçte önemli bir rol oynadığı belirtilmektedir. Çalışmaya göre genel müzik eğitimi, temel eğitimden başlayarak halkın günlük yaşantısına kadar geniş bir yelpazede etkin biçimde yer almalıdır. Bu sayede bireyler, müzikle olan etkileşimlerini artırabilir, genel müzik kültürünü kazanabilir ve müziğin toplumsal etkilerini anlayarak bu alanda olumlu katkılarda bulunabilirler.

Özen (2004), "Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri" adlı çalışmada müzik eğitiminin bireylerin kişilik, sosyal, duygusal ve psikomotor gelişimine katkıda bulunmasını irdelemiştir. Müzik eğitiminin bir boyutu olan çalgı eğitiminde de bu katkı söz konusudur. Bu çalışmada müzik eğitimcilerinin nitelikleri, çalgı eğitimine ilişkin amaçlar ve çalgı eğitiminde yararlanılan müzik eğitimi yöntemleri açıklanmaya çalışılmıştır.

Şişman ve Dönmez (2016), "International Periodical for the Languages. Literature and History of Turkish or Turkic" adlı çalışmada, müzik eğitimi üzerindeki etkileri ve önemi hümanist felsefenin ve hümanist felsefeye dayalı sevgi eğitiminin ele alınmıştır. Müzik eğitiminin genel olarak hümanist felsefe çerçevesinde nasıl ele alınması gerektiği ve sevgi eğitiminin bu süreçteki rolü incelenmiştir. Konservatuvar eğitimi yanında, genel müzik eğitimi türlerinin bireyin duygusal zekasını geliştirmeye, estetik algısını artırmaya ve ruhsal derinliğini zenginleştirmeye yönelik bir yaklaşımla ele alınması gerektiği vurgulanmaktadır. Araştırmada, Yunan Antikitesi ve Platon felsefesinde olduğu gibi, müzik eğitiminin bireyin ruhsal gelişimine odaklanması gerektiği düşüncesi dile getirilmiştir.

Bilen (2020), bu çalışmada, özengen müzik eğitimi veren kurumlarda çalgı eğitimi alan öğrencilerin müzikal motivasyonlarına objektif bir bakış açısıyla odaklanılmıştır. İstanbul'un farklı demografik semtlerinde özengen müzik eğitimi alan 134 öğrenci üzerinde gerçekleştirilen araştırma, öğrencilerin müzikal motivasyon düzeylerini belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışma grubu, 7 yaş ve altı ile 15 yaş ve üstü olmak üzere iki yaş aralığına ayrılmıştır. Araştırmanın sonuçları, özengen müzik eğitimi alan öğrencilerin müzikal motivasyon düzeylerinin ve duyguları/hisleri alt boyutlarının olumlu olduğunu göstermiştir. Bu çalışma, özengen müzik eğitiminin öğrencilerin müzikal motivasyonunu nasıl etkilediği konusunda önemli bulgular sunarak, müzik eğitimi alanındaki uygulamalara ve müzik eğitimi veren kurumlara yönelik değerli bir katkı sağlamıştır.

Seyhan (2019), "Özengen Müzik Eğitiminde Flüt Eğitimcilerinin Kullandıkları Yöntem ve Tekniklerin İncelenmesi" adlı araştırmada, özengen müzik eğitimi veren kurumlarda flüt eğitimi veren öğretmenlerin kullandıkları yöntem ve teknikleri incelemeyi amaçlamaktadır. Ankara merkezde beş ilçeden ulaşılabilen özengen flüt eğitimcilerini içeren çalışma grubu üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın temel hedefi, özengen müzik eğitimi veren kurumlarda flüt eğitimi veren öğretmenlerin eğitim süreçlerinde hangi yöntem ve

teknikleri kullandıklarını belirleyerek, bu alandaki uygulamaları anlamaktır. Araştırmanın sonuçları, özengen müzik eğitimi veren kurumlarda flüt eğitimi alan öğrencilere yönelik eğitim metodolojilerinin anlaşılmasına ve bu alanda daha etkili uygulamaların geliştirilmesine katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Karan (2011), "Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Çalgı Eğitimi Alan Öğrencilerin Mesleki Yönelimlerinin İncelenmesi" adlı çalışmada, özengen müzik eğitimi veren kurumlarda alınan çalgı eğitiminin öğrencilerin mesleki yönelimlerine etkisini incelemektedir. Çalışmanın temel amacı, bu tür müzik eğitimi alan öğrencilerin eğitim sürecindeki deneyimlerini ve bu deneyimlerin mesleki yönelimleri üzerindeki etkilerini anlamaktır. Öğrencilerin çalgı eğitimine başlama nedenleri, eğitim sürecindeki memnuniyetleri, müzik türlerine olan ilgileri, müzik etkinliklerine katılımları ve mesleki yönelimlerinin neler olduğunu saptamayı hedeflemektedir. Araştırmanın bulguları, öğrencilerin çalgı eğitimine olan ilgilerini ve katılımlarını göstermekte, müzik eğitiminin genel memnuniyet düzeyini değerlendirmektedir. Ayrıca, öğrencilerin müziğe olan ilgilerinin çalgı eğitimi sonrasında daha geniş bir perspektife yayıldığı ve mesleki yönelimlerinde olumlu bir etki yarattığı sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmanın sonuçları, özengen müzik eğitimi veren kurumların çalgı eğitimi süreçlerinin öğrencilerin genel müzikal gelişimine ve mesleki yönelimlerine nasıl katkıda bulunduğunu anlamamıza yardımcı olmaktadır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli / Deseni

Araştırma, nitel araştırma yöntemi kapsamında durum çalışması deseninde tasarlanmıştır. Durum çalışmaları bir konu, olgu veya problemi anlamak için, bir veya birden fazla olay veya kişilerin çeşitli veri toplama yöntemleri (gözlem, görüşme, raporlar vb.) kullanılarak detaylı ve derinlemesine incelenmesiyle gerçekleştirilir. Bu sayede çalışılan konu tek bir açıdan değil, birden fazla açıdan ele alınmış olur (Güler ve diğerleri, 2015: 301). Gerring'e (2004) göre, durum çalışmalarının önemli bir özelliği çalışma öğelerinin analiz edilmedi ve neden-sonuç ilişkisinin kurulması değil, bu öğelerin derinlemesine tanımlanması ve anlaşılmasını sağlamaktır (aktaran Güler ve diğerleri, 2015: 301).

3.2. Çalışma Grubu

Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yönteminden yararlanılmıştır. Patton'a (1987) göre amaçlı örnekleme zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen durumların derinlemesine çalışılmasına olanak vermektedir (aktaran Yıldırım ve Şimşek, 2011: 107).

Bu doğrultuda araştırma, İzmir ili içerisinde eğitim faaliyeti gösteren 11 özengen müzik eğitimi kurumunun sahipleri, bu kurumlarda çalışan 12 öğretmen ve bu kurumlarda eğitim alan 20 öğrenciyle yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın örneklemini oluşturan özengen müzik eğitim kurumlarının seçiminde, İzmir ili içerisindeki çeşitli semtlerde faaliyet gösteriyor olmalarına ve bu kurumlarda eğitimi verilen çalgıların çeşitliliğine dikkat edilmiştir. Örneklemdeki öğrenciler, gelişim dönemine göre ergen olarak tanımlanan 10-17 yaş arası gruptan seçilmiş olup, görüşme sorularına bilinçli cevap verebilecek yetiye sahip olmalarına dikkat edilerek belirlenmiştir. Çalışmada görüşülen kurum sahipleri, öğretmen ve öğrencilerin isimleri kullanılmamış; kurum sahipleri K1, K2, K3, K4… biçiminde, öğretmenler Ö1,Ö2,Ö3,Ö4… biçiminde, öğrenciler A1,A2,A3,A4.. biçiminde kodlanmıştır.

Tablo 1'de Örneklemdeki Kurumların demografik bilgilerine yer verilmiştir.

Tablo 1: Kurumlara İlişkin Demografik Bilgiler

Kurum	**Bulunduğu ilçe**	**Faaliyet yılı**
Özel Hayalet Resim& Müzik Kursu	Buca	7
Özel Erturgut Sanat Merkezi	Karşıyaka	15
Özel Ercan Taşdemir Müzik ve Bale Kursu	Gaziemir	5
Özel Hazan Müzik Kursu	Balçova	5
Özel Alsancak Müzik Kursu	Konak	10
Özel Melisa Karan Sanat Merkezi	Bornova	10
Özel Zeybek Sanat Kursu	Buca	3
Özel Sezen Müzik Kursu	Gaziemir	6
Özel Deniz Sanat Kursu	Karabağlar	6
Özel Torbalı Müzik ve Bale Kursu	Torbalı	4
Özel Sim Resim ve Müzik Kursu	Buca	20
Toplam	**11**	

Araştırmanın çalışma grubu olarak belirlenmiş olan İzmir ilindeki 11 adet kurum sahibi ile ilgili demografik bilgiler aşağıdaki gibidir:

Tablo 2: Kurum Sahiplerine İlişkin Demografik Bilgiler

Katılımcı	**Cinsiyet**	**Yaş**	**Eğitim Derecesi**	**Eğitim alanı**	**Hizmet yılı**
K1	Kadın	35	Lisans	Eğitim Fakültesi (Resim)	7
K2	Kadın	28	Lisans	Alan Dışı (Basın-Yayın)	15
K3	Erkek	38	Lisans	Konservatuar (Halk Oyunları)	5
K4	Kadın	38	Lisans	Eğitim Fakültesi (Müzik)	5
K5	Kadın	40	Ön Lisans	Konservatuar (Müzik)	10
K6	Kadın	38	Yüksek Lisans	Eğitim Fakültesi (Müzik)	10
K7	Kadın	26	Lisans	Eğitim Fakültesi (Müzik)	3
K8	Kadın	30	Lisans	Alan Dışı (Lojistik)	6
K9	Kadın	35	Yüksek Lisans	Güzel Sanatlar Fakültesi (Müzikoloji)	6
K10	Erkek	35	Lisans	Konservatuar (Halk Oyunları)	4
K11	Kadın	60	Lise	Lise	20

Araştırmanın çalışma grubu olarak belirlenmiş toplam 12 öğretmen ile ilgili demografik bilgiler aşağıdaki gibidir:

Tablo 3: Öğretmenlere İlişkin Demografik Bilgiler

Katılımcı	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Derecesi	Eğitim alanı
E1	Erkek	27	Lisans	Güzel Sanatlar Fakültesi (Müzikoloji)
E2	Kadın	25	Lisans	Eğitim Fakültesi (Müzik)
E3	Erkek	38	Lise	Usta Öğretici (MEB Sertifika)
E4	Kadın	31	Lisans	Eğitim Fakültesi (Müzik)
E5	Kadın	25	Lisans	Konservatuar (Müzik)
E6	Erkek	36	Lisans	Eğitim Fakültesi (Müzik)
E7	Kadın	27	Yüksek Lisans	Eğitim Fakültesi (Müzik)
E8	Kadın	27	Lisans	Eğitim Fakültesi (Müzik)
E9	Kadın	35	Yüksek Lisans	Güzel Sanatlar Fakültesi (Müzikoloji)
E10	Erkek	35	Lisans	Konservatuar (Halk Oyunları)
E11	Kadın	27	Lisans	Eğitim Fakültesi (Müzik)
E12	Kadın	27	Lisans	Eğitim Fakültesi (Müzik)

Örneklemde yer alan öğrencilere ait demografik bilgiler aşağıdaki gibidir:

Tablo 4: Öğrencilere İlişkin Demografik Bilgiler

Katılımcı	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Derecesi	Eğitim aldığı çalgı	Deneyim süresi
Ö1	Kadın	12	Ortaokul	Piyano	5 yıl
Ö2	Kadın	11	Ortaokul	Keman	4 ay
Ö3	Kadın	12	Ortaokul	Keman	4 yıl
Ö4	Kadın	12	Ortaokul	Keman	2 yıl
Ö5	Kadın	13	Ortaokul	Piyano	5 yıl
Ö6	Kadın	14	Lise	Piyano	4 yıl
Ö7	Kadın	16	Lise	Gitar	1 yıl
Ö8	Erkek	14	Ortaokul	Gitar	1 yıl
Ö9	Erkek	12	Ortaokul	Piyano	4 yıl
Ö10	Erkek	16	Lise	Piyano	4 yıl
Ö11	Erkek	12	Ortaokul	Piyano	5 yıl
Ö12	Erkek	17	Lise	Gitar	1 yıl
Ö13	Kadın	13	Ortaokul	Piyano	2 yıl
Ö14	Kadın	17	Lise	Piyano	3 yıl
Ö15	Kadın	16	Lise	Piyano-Keman	2 yıl
Ö16	Kadın	15	Lise	Gitar	3 yıl
Ö17	Kadın	10	Ortaokul	Piyano	3 yıl
Ö18	Erkek	10	Ortaokul	Piyano	3 yıl
Ö19	Kadın	14	Ortaokul	Piyano-Keman	2 yıl
Ö20	Erkek	15	Lise	Piyano	2 yıl

3.3. Veri Toplama Süreci ve Araçları

Çalışmanın verileri nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılarak toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme hem sabit seçenekli cevaplamayı hem de ilgili alanda derinlemesine gidebilmeyi birleştirir. Bu nedenle analizlerin kolaylığı, görüşülene kendini ifade etme imkanı, gerektiğinde derinlemesine bilgi sağlama gibi avantajları bulunmaktadır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2016).

Belirlenen görüşme soruları 3 uzman görüşü alınarak düzenlenmiştir. Görüşme soruları örneklem olarak belirlenen kurum sahibi, öğretmen ve öğrencilere ayrı soru formları yöneltilerek veriler elde edilmiştir.

3.4. Verilerin Analizi

Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formundan elde edilen bulguların analizinde içerik analizi yöntemi uygulanmıştır. İçerik analizi birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 227).

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

“Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı seçiminde kurumsal yaklaşımlar nelerdir?” birinci alt problemine ilişkin bulgular aşağıdaki gibidir.

Bu alt problemle ilgili bulgular araştırma örneklemindeki kurum sahipleri ve öğretmenlerden elde edilmiştir.

4.1.1. Kurum Sahibi Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Seçiminde Kurumsal Yaklaşımlar

Tablo 5: Öğrencilerin Çalgı Seçiminde Kurum Sahibi Yaklaşımları

Tema: Öğrencilerin Çalgı Seçiminde Kurum Sahibi Yaklaşımları			
Alt Tema	**Kod**	**Görüş örnekleri**	**f**
Öğrencinin gelişim Dönemi	Yaş	"Kurumumuza başvuran öğrencilerin öncelikle yaşı ve fiziki uygunluklarına göre bir değerlendirme yapıyoruz" (K3).	2
	Fiziksel özellikler	"Çalmak istediği çalgının öğrencinin fiziki özelliklerine uygunluğunu değerlendiriyoruz" (K10)	
Deneme dersi	Çalgı geçmişi ve yetenek	"İlk önce tanımak adına daha önce çalgı geçmişi olup olmadığının bilgisini alıp kurumdaki herhangi bir müzik öğretmeni ile kısa bir deneme dersi yapıp uygun olup olmadığını değerlendiriyoruz”. (K1) “Neye yatkın olduğunu deneme dersi yapıp anlayarak yönlendirme yapmaktayız". (K4). "Bize başvuran öğrencilere ayrıntılı bir kulak taraması yapıyoruz. Bunun içeriği ise öğrencinin müziksel bir yeteneğinin olup olmadığını anlamak. Öğrencinin ritmik ve melodik belleğine bakıyoruz” (K2).	
Öğrencinin ilgisi	İlgi duyulan müzik türleri ve çalgılar	*“*Öncelikle onların ilgilendiği bir çalgının olup olmadığın soruyoruz, öğrencinin yaşı kaç olursa olsun bu soruyu ebeveynine değil, mutlaka öğrenciye yöneltiyoruz” (K6). “Kurumumuza başvuran öğrencileri tanımak adına hangi türde müzikleri dinlemeyi sevdiğini soruyoruz. Bu müziklerin içinde sesini sevdiği bir çalgının olup olmadığını soruyoruz” (K10). "Hangi çalgıların ilgisinin olduğunu soruyor ve daha sonrasında bi deneme dersi yaparak hangisine ilgisi varsa ona göre yönlendiriy çalgı seçmesine yardımcı oluyoruz". (K8)	
Bilgilendirme	Eğitim süreci hakkında bilgilendirme	“Öğrenciye nasıl bir süreçle karşılaşacağını bilmesi açısından zorluklarından mutlaka bahsediyoruz” (K9).	
Öğrencinin kararı	Öğrencinin bir çalgıya karar vererek kuruma başvurması	“Bazı durumlarda öğrenci kendi belirlediği ve ilgi duyduğu bir çalgıya önceden karar verip, ders almak için kurumumuza başvuruyor. O zaman öğrencinin istediği çalgı ile derslere başlıyoruz” (K4). “Öğrenci kendisi bir çalgıyı seçerek geldiyse de kendi tercihine bırakıyoruz” (K2).	

Tablo 5'te yer alan bilgilere göre kurum sahiplerinin öğrencilerin öncelikle yaş ve fiziki özelliklerine dikkat ettiği, öğrencinin çalmak istediği çalgı ile fiziki uyumunun değerlendirdiği görülmüştür. Öğrencilere en uygun çalgıyı seçmelerine yardımcı olmak için neredeyse tüm kurumların deneme dersi yapıp öğrenciyi gözlemlediği ve bilgilendirme yaptığı tespit edilmiştir. Çoğunlukla kurum sahiplerinin öğrencinin ilgisi ve kararını göz önünde bulundurarak öğrenciyi yönlendirdiği, daha sonrasında ise öğrenciye en uygun çalgıya yönlendirerek seçimi çoğunlukla öğrencinin kararına bırakıtığı saptanmıştır.

4.1.2. Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Seçiminde Kurumsal Yaklaşımlar

Tablo 6: Öğrencilerin Çalgı Seçiminde Öğretmen Yaklaşımları

Tema: Öğrencilerin Çalgı Seçiminde Öğretmen Yaklaşımları			
Al Tema	**Kod**	**Görüş örnekleri**	**f**
Öğrencinin gelişim dönemi	Yaş	"Öğrencinin yaşına ve fiziksel özelliklerine bakarak öğrenciye çalgıları denetiyorum ve anlatıyorum. Öğrenci hangisini isterse onunla başlatıyorum. (Ö7) "Yaş ve fiziki uygunluk durumuna bakıyorum, parmak gelişimi henüz tam gelişmemişse piyano için yönlendiriyorum. Hem Tampere sistemde sesleri daha iyi anlayabilmesi adına piyano ile başlamak temel müzik eğitimini çok daha rahat öğrenmesine yardımcı oluyor". (Ö11)	2
	Fiziksel özellikler	"Fiziksel olarak el ayak koordinasyonu ne durumda çalmak istediği çalgıya göre fiziksel özellikleri uygun mu ona bakıyorum". (Ö1) "Fiziksel özelliklerine önem veriyorum ama bir hobi öğrencisi için çok fazla önemli olmadığını düşünüyorum. Ama tabi ki bazı spesifik özellikler de gerekebiliyor". (Ö4). "Öncelikle fiziksel özelliklerine bakıyoruz, flüt ise ağız ve diş yapısı, kemansa parmak uzunluğu gibi fiziksel özelliklere bakıyoruz". (Ö5) "Fiziksel özellikleri çok önemsemiyorum çünkü bu tür kurslara gelen öğrencilerin birçoğu hobi öğrencisi oluyor, o yüzden daha çok mental olarak hazır olup olmadığına bakıyorum". (Ö7), "Çocuğun fiziksel yapısının çalmak istediği çalgıya uyumlu olup olmadığına önem veriyorum". (Ö10)	9
Öğrencinin kararı	Öğrencinin bir çalgıya karar vererek kuruma başvurması	"Çocukların kendi isteği doğrultusunda olması benim için önemli."(Ö2) "Öğrencilerde herhangi bir yönlendirme yapmıyorum Öğrenci hangi çalgıyı istiyorsa	8

		onunla başlatıyorum. Öğrencinin motivasyonunu kırmadan, süreç yavaş ilerlese bile sadece öğrencinin isteğine önem veriyorum. (Ö8)	
Öğrencinin isteği ve Müzik zevki	Öğrencinin isteği	"İstekli gördüğüm bir öğrenciyi onun ihtiyaçlarına göre bir süreç belirliyorum dolayısıyla daha başarılı olduklarını düşünüyorum". (Ö7)	3
		"Bir çalgı eğitimine başlamadan önce öğrencinin isteği benim için büyük bir kriter. Öncelikle çocuğun isteğinin olup olmadığını anlamaya çalışıyorum". (Ö10)	
	Öğrencinin müzik zevki	Çocuğun hangi tarz müzikler dinlediğine bakıyorum, neyi dinliyor neyi hayal ediyor en çok bunlara önem veriyorum (Ö1)	3
		"En çok ne dinlemeyi seviyor, hangi çalgılara ilgi duyuyor hangi müzik türüne ilgi duyuyor öğrenciye bunları soruyorum"(Ö2)	
		"Belirli bir yaşın üzerindeyse öğrenci dinlediği müzik tarzını soruyoruz. Daha sonra bunun üzerinden onun en çok mutlu olacağı çalgıyı seçmeye özen gösteriyoruz"(Ö6)	
Deneme dersi	Yetenek	"Öğrencinin müzikal yeteneğinin olması ritim ve sesleri ayırt edebilmesi açısından çalgıyı öğrenmesinde ciddi oranda kolaylık sağlamakta". (Ö3)	6
		"Müzikal algısının olması da önemli, sesleri ayırt edebilmesi ve nota grupları ve ritmik konuları çözebilmesi için az da olsa müzik kulağının olmasına önem veriyorum. (Ö5)	
		"Öğrencinin müziksel algısı çok önemli. Çok ileri düzey olmasa da müzik algısı çalgı eğitiminin olmazsa olmazı benim açımdan". (Ö9)	
	Çalgıya yönlendirme	"Ben piyano ile başlanması gerektiğinin daha sağlıklı olduğunu düşündüğüm için ilk olarak piyano çalgısına yönlendiriyorum. Eğer fikri yoksa temel eğitim alması adına piyano ile başlamasını öneriyorum". (K10)	4
		"Öncelikle bir deneme dersi yapıyorum. Çalgıları tanıtıyorum hangisi ilgisini çekerse onun eğitimine başlıyoruz. Ama en çok ana çalgı olarak piyanoya yönlendiriyoruz". (Ö2)	

Tablo 6'da öğrencilerin çalgı seçiminde öğretmenlerin yaklaşımları temasında yapılan görüşmelerde öğretmenlerin öğrencileri dört alt temada gözlemlediği, çalgıya yönlendirme ve seçim konularında bu temaların belirleyici olduğu görülmektedir. Öğrencinin gelişim dönemi alt temasına ait bulgularda öğretmenlerin öğrencileri çalgılara yönlendirirken öğrencinin yaş ve fiziksel özelliklerine dikkat ettiği görülmektedir. Öğretmenler, çalgı seçiminde öğrencinin isteklerinin ve müziksel zevkinin de belirleyici olduğunu belirtmişlerdir. Çalgı seçimi yaparken öğrencilerin ilgilendikleri müzik türü, öğrencinin çalmak istediği çalgı gibi etmenler de önem taşımaktadır. Deneme dersi alt temasında ulaştığımız kodlarda ise öğretmenlerin

öğrencinin müzikal algısını değerlendirdiği ve öğrencileri kendine uygun olan çalgılara yönlendirme yaptıkları ve teşvik ettikleri de bulgular arasındadır.

Kurumsal yaklaşımlar kapsamında öğrencilerin çalgı seçiminde deneme dersinin kurum sahibi ve öğretmenler tarafından önemle uygulandığı saptanmıştır. Bununla birlikte öğretmenlerin öğrenci gelişim dönemlerine göre sahip oldukları yaş ve fiziksel özellikler konusunda daha bilinçli oldukları ve dikkat ettikleri görülmüştür. Hem kurum sahiplerinin hem öğretmenlerin öğrencinin deneme dersinden önce herhangi bir çalgıya karar verip gelmesi durumunda bu kararı değiştirmeye çalışmadıkları saptanmıştır.

4.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı seçimlerini belirleyen etmenler nelerdir? ikinci alt problemine ilişkin bulgular aşağıdaki gibidir.

Bu alt problemle ilgili bulgular araştırma örneklemindeki kurum sahipleri, öğretmenler ve öğrencilerden elde edilmiştir.

4.2.1. Kurum Sahibi Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Seçimlerini Belirleyen Etmenler

Tablo 7: Kurum Sahibi Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Seçimlerini Belirleyen Etmenler

Tema: Kurum Sahibi Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Seçimlerini Belirleyen Etmenler			
Alt Tema	**Kod**	**Görüş örnekleri**	**f**
Çevresel etmenler	Okul ve arkadaş	"Çoğunluk okulda sosyal çevrede arkadaşlarından gördükleri çalgılara özenerek geliyorlar. Okullarda öğretmenleri tarafından yetenekli bulunan öğrenciler de çalgı eğitimine yönlendiriliyor. Genellikle arkadaş çevresi ve öğretmen yönlendirmesi ile oluyor" (K6). "Birçoğu aslında çevresindeki arkadaşlarından etkileniyor. Öte yandan aileler çocuklarını çalgılara yönlendiriyor, ya da çocuklar içlerindeki müzik ilgisini bir şekilde dışarı vuruyorlar, aile fark edebilirse de profesyonellere başvuruyorlar" (K9).	7
	Aile	"Bazen de yetenekli öğrenciler okullarda öğretmenleri sayesinde keşfedilip aileleri bu konuda teşvik ediyorlar" (K2). "Birçoğu aslında çevresindeki arkadaşlarından etkileniyor. Öte yandan aileler çocuklarını çalgılara yönlendiriyor, ya da çocuklar içlerindeki müzik ilgisini bir şekilde dışarı vuruyorlar, aile fark edebilirse de profesyonellere başvuruyorlar" (K9).	9
	Yetenek tespiti	"İlk önce tanımak adına daha önce çalgı geçmişi olup olmadığının bilgisini alıp kurumdaki herhangi bir	4

		müzik öğretmeni ile kısa bir deneme dersi yapıp uygun olup olmadığını değerlendiriyoruz". (K1) "Neye yatkın olduğunu deneme dersi yapıp anlayarak yönlendirme yapmaktayız". (K4). "Hangi çalgıların ilgisinin olduğunu soruyor ve daha sonrasında bir deneme dersi yaparak hangisine ilgisi varsa ona göre yönlendirip çalgı seçmesine yardımcı oluyoruz". (K8)	
Sosyal etmenler	Popülerlik	"Okul çevrelerinde hangi çalgı popüler ise aslında bizim kurumumuzda da o çalgı bölümü yoğun oluyor. Öğrencilerin arasında ufaktan da bir rekabet var, bu rekabet sayesinde birbirlerinden görerek etkilenerek çalgılara yöneliyorlar. Bir diğer etken ise günümüzün vazgeçilmezi sosyal medya; burada sınırsız bir bilgi olduğu için öğrenciler kendi ilgi duydukları yönde araştırmalar yapıp bir hedef seçip çoktan seçimlerini yapıyorlar" (K2)	3
	Sosyal medya	"Sosyal medya ve arkadaş çevresinden görerek geliyorlar. Örneğin, bir arkadaşının gitar çaldığını görüyor. İmrendiği için kendisi içinde böyle bir kurs talebinde bulunuyor. Ya da sosyal medyada Youtube gibi yerlerde gördüğü ve ilgisini çektiği için kendini de bu şekilde bir çalgı çalarken hayal ediyor". (K4)	5
Bireysel etmenler	İlgi duyma	"Öncelikli olarak öğrencinin yatkınlığı, eğer böyle bir ilgisi olmasa zaten bir çalgı çalmak için bir çaba göstermez. İlgisi alakası bu yönde olan bir öğrenci mutlaka bu yola kesinlikle giriyor" (K2).	7
	Özenme	"Hobi amaçlı çalgı seçimlerinin tamamen öğrencinin özenmesiyle ilgili olduğunu düşünüyorum. Bir arkadaşına, sevdiği bir müzisyene, bir klipte gördüğü davulcuya ve bunun gibi özenerek geldiğini düşünüyorum" (K5). "Kendi yaşam biçimlerinde dinledikleri müzikler çevresinde gördüğü çalgılardan özenerek veya ailede de varsa aile yönlendirmesi ile geliyorlar. Ama büyük bir çoğunluğu çevresinde görerek gelmekte" (K1). "En büyük etmen arkadaş çevresi oluyor birbirlerinden çok özenerek geliyorlar". (K8)	6

Tablo 7'de kurum sahiplerine göre öğrencilerin tercihlerini belirleyen etmenler incelendiğinde katılımcıların öğrencilerin en çok çevresel etmenler temasını kapsayan okul ve arkadaş çevresinden görerek bir çalgı çalmaya karar verdiği görülmektedir. Bir diğer belirleyici etmen ise aile unsuru olduğu görülmektedir. Aileler çocuklarını bir çalgı çalması için teşvik etmektedir. Bir diğer etmen ise okulda öğretmenlerin müzikal yeteneğini olduğunu düşündüğü öğrencileri çalgı çalma konusunda teşvik etmesi olarak gözlemlenmiştir. Öğrencilerin çalgı seçiminde etkili bir diğer kod ise popülerlik olarak görülmektedir. Okul ve arkadaş çevresinde çalgı eğitiminde popüler olan çalgılar sayesinde öğrenciler çalgı çalmaya özenmekte olduğu görülmektedir. Öğrencilerin sosyal medyadan izledikleri dinledikleri popüler olan çalgılar, müzikler öğrencilerin çalgıya olan ilgisinin çekmekte ve öğrenciyi bir çalgı çalması konusunda istek ve motivasyon sağlamaktadır

4.2.2. Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Seçimini Belirleyen Etmenler

Tablo 8: Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Seçimini Belirleyen Etmenler

Tema**:** Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Seçimini Belirleyen Etmenler			
Alt tema	**Kod**	**Görüş örnekleri**	**f**
Çevresel etmenler	Okul ve arkadaş	"Arkadaş ortamı belirleyici oluyor. Mesela okulda bir arkadaşının gitar çaldığını görüyor ve hoşuna gidiyor kendisi de bu yöne yöneliyor". (Ö1) “Beğendikleri, gördükleri, özendikleri ya da yakın arkadaşından biri bir çalgı çalıyorsa onu görünce kendisi de çalmak istiyor”. (Ö5) "Arkadaş ortamı okul kurs ortamları gibi yerlerde birbirlerinden özenerek çalgı eğitimine başlayabiliyorlar". (Ö6) " Okulda veya etütte bir arkadaşı bir çalgıyı çalmaya başlıyor ondan görüp "ben de yapmak istiyorum "diyor ve o da kursa başlıyor". (Ö8) "Okulda öğretmenleri tarafından müzik kulağı iyi olan çocukları bir çalgı eğitimi alması konusunda yönlendiriyor”. (Ö10)	6
	Aile	"Bilinçli olan velilerin ve öğretmenlerin çocukları yönlendirebilmesi de belirleyici faktörler arasında yer alıyor". (Ö6) "Veliler zamanında kendi yapmak isteyip yapamadıkları şeyleri çocukları yapsın istiyorlar. Böyle bir durumda ise, velileri ben ya da kurstaki diğer öğretmenler yönlendiriyoruz. Çocuklara çalgıları denetip çocuğun kendi istediği bir çalgıyı seçmesini sağlıyoruz". (Ö7) "Genellikle ailelerinden bir yönlendirme oluyor aileler kendi çocukluklarında yapmak istedikleri ama yapamadıkları almak isteyip alamadıkları eğitimleri çocuklarının almasını istediği için getiriyor". (Ö8) "Aileler çocuklarını ve bir çalgı çalması için teşvik ediyor". (Ö10) "Ailenin yönlendirmesi, genellikle en çok karşılaştığım durumlardan biri"(Ö11)	5
Sosyal etmenler	Sosyal medya	"Öğrenciler örneğin bir şarkı dinliyor ya da bir müzik videosu izliyor, o şarkıda ya da bir keman sesini duyuyor veya görüyor ben bunu çalmak istiyorum diyor ve kursa geliyor". (Ö5) "Günümüzde internet ve sosyal medya da belirleyici oluyor". (Ö6)	2
	Popülerlik	"Çocukların arasında aslında çalgıların bir popülaritesi var". (Ö6)	2

Bireysel etmenler	Öğrencinin isteği	"Öğrenciler daha çok popüler şeylere önem veriyor. Örneğin o ara bir dizide gitar ünlü olmuşsa gitar çalmak istiyorlar. Popüler olmuş bir piyano parçası varsa piyano ile onu çalmak istiyorlar". (Ö7) "Öğrencini isteği dikkate aldığım bir konu. Öğrenci istemezse bu süreçte ilerlemek zor oluyor." (Ö2) "Öğrencinin isteği en önemlisi, öğrenci istedikten sonra ne kadar zorlansa da istediği için azim ve sabırla süreç içinde tüm zorlukları aşabiliyor". (Ö4)	3
	İlgilendiği müzik türü ve çalgılar	"Öğrencinin bir çalgı çalmak istemesi ile çalgı eğitimine başlayabiliyoruz". (Ö11) "Bu iş biraz hayal etmekle başlar. Örnek olarak hoşuna giden bir müzik grubunun konseri izleyerek orada gördüğü bir çalgıya ilgi duyarak ve sonrasında "ben de bir şeyler öğrenmek istiyorum" diyerek harekete geçiyor". (Ö1) "Genellikle dinlediği müzik tarzına göre bir çalgıyı seçiyorlar". (Ö3)	5

Tablo 8'de öğretmen görüşlerine göre, öğrencilerin çalgı seçimlerini belirleyen etmenler temasını incelediğimizde çevresel, bireysel ve sosyal etmenler olarak 3 alt temaya ulaşılmaktadır. Çevresel etmenler alt temasında ulaştığımız okul ve arkadaş çevresi ve aile kodlarından edindiğimiz bulgulara göre öğrenciler çalgı seçiminde belirleyici olarak okul ve arkadaş çevresinden görerek bir çalgı çalmaya karar verdikleri, bir diğer yandan ailelerin çocuklarını müzik ile ilgilenmeleri için bir çalgı çalmaya teşvik ettikleri bulgularına ulaşılmaktadır. Sosyal etmenler alt temasında ulaştığımız sosyal medya ve popülerlik kodlarına ilişkin görüşlerden aldığımız bilgilere göre öğrencilerinin çalgı seçiminde çalgının popülerliği önem taşımakta olduğu görülmektedir. Öğrencilerin çalgı seçimini etkileyen popüler çalgılar kodu okul ve arkadaş çevresinde tercih edilen çalgılara göre değişim göstermektedir. Sosyal medyada yine popüler olan çocukların izledikleri videolar filmler, dinledikleri müziklerin içinde popüler olan çalgılara da yönlendikleri ve çalgı seçimlerinde belirleyici bir unsur olduğu görülmektedir. Bir diğer alt temamız olan bireysel etmenlerde ise öğrencilerin kendi ilgilendikleri müzik türü içinde olan çalgılara yönlendikleri ve seçtikleri gözlemlenmektedir. Öğretmen görüşlerine göre öğrencilerin ilgisi ve isteği de çalgı seçimi ve eğitim sürecinde sürekliliği açısından önemli bir durum olarak gözlemlenmektedir.

4.2.3. Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Seçimlerini Belirleyen Etmenler

Tablo 9: Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Seçimini Belirleyen Etmenler

Tema: Öğrenci görüşlerine göre Öğrencilerin Çalgı Seçimini Belirleyen Etmenler			
Alt Tema	**Kod**	**Görüş örnekleri**	**f**
Aile ve *öğretmen*in Yönlendirmesi	Yetenek tespiti	"İlkokul öğretmenim yetenekli olduğumu düşündüğü için ailem beni kursa yazdırdı". (A1)	3
		"Okuldaki müzik öğretmenime ilgimi söyleyince o da beni kurs almamı tavsiye etti." (A9)	
		"Ortaokulda bir müzik öğretmenim vardı onunla aramızda çok fazla yaş farkı yoktu yani arkadaş gibiydik. O bana biraz piyano çalıştırmaya başladı onun sayesinde sevdim ve yeteneğim olduğunu keşfettik. Daha sonra o hocam benim Güzel Sanatlar Lisesine girmem için teşvik etti. Ailemde onay verdi ve destek oldu bu süreçte". (A14)	
	Müzikle ilgilenen aile üyelerinin olması	"Ailemin yönlendirmesi ile başladım. Babam Üniversitede müzik bölümünde akademisyen bu yüzden benim de bir çalgıyla ilgilenmemi istedi. Benim de keman çalmaya karar verdim". (A3)	4
		"Başta okul sonrası yapabileceğim bir aktivite istiyordum, piyano çalmaya karar verdim. Babam da müzikle çok ilgili kendi mesleği dışında hobi olarak keman ve piyano çalıyor ve müziği çok seven biri. Benim de bir çalgıyla ilgilenmemi istedi. Bana da mantıklı geldi". (A11)	
		"Eskiden abimin melodikası vardı onu bana verdi ben de melodikayla evde kendi kendime şarkıların notalarını çıkartmaya başladım. Sonra kendi isteğimle piyano kursuna yazıldım". (A9)	
		"Babam da saz çalıyordu. Ben de çalmak istedim ve işin içine girdim. (A12)	
	Aile isteği	"Tam hatırlamıyorum 6 yaşında başlamıştım. Annem bir denememi istemişti biz de kursa gidip denemiştik. Deneyince hoşuma gitmişti o şekilde başladım". (A5)	4
		"8 yaşımdan beri çalgılarla uğraşıyorum. Aslında ailem beni bir enstrümana teşvik etmek istedi. Ailemin kararı ile gitara başladım. "(A10)	
		"Annem de sanatla çok ilgili birisi. Benim sanatla ilgilenmemi çok istiyordu". (A13)	
		"Nasıl karar verdiğimi tam hatırlamıyorum ama ailemin yönlendirmesiyle başladım". (A15)	
Özenme	Sosyal medyadan özenme	"Bir tane YouTube kanalında görmüştüm hoşuma gitti ve çalmaya başladım". (A4)	2
		"Küçüklükten beri çok hevesim vardı İnternette gördüğüm diziler ve oyunlardaki duyduğum müzikler beni yönlendirdi". (A12)	
		"Televizyonda piyano çalan birini gördüm sonra heyecanlandım ben de yapmak istedim". (A18)	
	Çevreden görerek özenme	"Ortaokulda müzik öğretmenimiz vardı o çalıyordu, ben de görünce baya özendim. Bizim evde de gitar vardı o gitarı okula götürüyordum müzik öğretmenim bana orda	2

		göstermeye başladı biraz. Sonra da kursa başlamaya karar verdim". (A16) "Bizim bir akrabamız var müzik bölümünde üniversite okuyordu. Onun piyanosunu görünce çok merak ediyordum çok ilgimi çekiyordu. Onun piyanosuyla oynarken kendi kendime "yağmur yağıyor" şarkısını çıkardım, sonra bir an heves ettim ben de çalmak istedim o şekilde başladım". (A17)	
Bireysel İhtiyaçlar	Rahatlama ihtiyacı	"LGS sınavına girecektim ve ders çalışmaktan aşırı bunaldığım bir döneme girmiştim. O dönemde hocalarım benim biraz rahatlamam için piyano dersi almaya teşvik ettiler" (A14)	1
	Sosyalleşme ihtiyacı	"LGS diye bir sınav var. O süreçte dikkatim dağılsın diye ve daha sosyal olabilmek adına enstrüman eğitimine başlamaya karar verdim". (A8)	1
	Öğrencinin ilgisi ve isteği	"Kendi isteğimle karar verdim. Kendim için bir şeyler yapmak istiyordum. Annem hem kafa dağıtmam için hem de kendimi geliştirebileceğim için keman çalmamı önerdi bana da mantıklı geldi". (A2) "Bir gün Mozart dinliyordum. Kulağıma çok güzel geliyordu. Ben neden piyano çalmıyorum dedim kendi kendime o şekilde başladım. Sürekli klasik müzik dinlediğim için kendim bu kararı aldım". (A6)	2
Bireysel Tercihler	Dinlediği ve ilgilendiği müzik türü	"Daha çok rock müzik dinlemeyi seviyorum bu tarz müzik dinlemeyi sevdiğim için ben de çalmak istedim ve bu şekilde müzik serüvenim başladı". (A7) "Küçüklüğümden beri bir çalgı çalmayı hep istiyordum özellikle piyanoya ilgim vardı. Hep piyano ile ilgili videolar izliyordum YouTube'dan daha sonrasından izlemeye dinlemeye ve öğrenmeye çalıştım". Daha sonrasında annemin de desteği ile başladım." (A13)	2
Çalgı çalma hedefi	Çalgı çalmayı hobi amaçlı isteme	"Meslek olarak bir hedefim yok ama bunu sürekli hobi olarak yapmak istiyorum". (A11) "Keman ve piyanonun her zaman hayatımda olmasını istiyorum ama meslek olarak daha başka hedeflerim var. Meslek olarak düşünmüyorum". (A15) "Hobi olarak çalmayı düşünüyorum, bana bir kültür kattığını düşünüyorum. Onun dışında meslek olarak düşünmüyorum". (A16)	16
	Çalgı çalmayı mesleki amaçlı isteme	"Müzisyen, müzik öğretmeni olmak istiyorum. Ve sahnelerde piyano çalmak istiyorum. Bu yıl Güzel Sanatlar Lisesi'nin yetenek sınavına gireceğim". (A13) "İleride müzik öğretmeni olmak istiyorum ve şu an bu yönde eğitim alıyorum". (A14)	2

Tablo 9'da öğrenci görüşlerine göre çalgı seçimini belirleyen etmenleri belirlemek adına yapılan görüşmelerde ailelerin çocuklarını bir çalgı çalmaya yönlendirdiği çoğunlukla ulaşılan cevaplar arasındadır. Bir diğer yandan okulda yetenekli görülen öğrenciler öğretmenleri tarafından yönlendirilerek öğrencileri bu yönde güdüledikleri görülmektedir. Öğrenciler sosyal medya vb. yerlerde ilgilendikleri müzik türünün içinde yer alan çalgılara ilgi duyarak yine çalgı seçimlerini bu yönde yaptıkları görülmektedir. Okulda arkadaş çevresinde bir çalgı

eğitimi alan arkadaşlarına özenme durumundan dolayı da öğrencilerin çalgılara yönelmesi elde edilen bulgular arasındadır.

4.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular

"Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin en çok tercih ettikleri çalgılar nelerdir? "Üçüncü alt problemine ilişkin bulgular aşağıdaki gibidir.

Bu üçüncü "alt problemle" ilgili bulgular araştırma örneklemindeki kurum sahipleri ve öğrencilerden elde edilmiştir.

4.3.1. Kurum Sahiplerinin Görüşlerine Göre Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında En Çok Tercih Edilen Çalgılar

Tablo 10: Kurum Sahiplerinin Görüşlerine Göre Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında En Çok Tercih Edilen Çalgılar

Tema: Kurum sahiplerinin Görüşlerine Göre Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında En çok tercih edilen çalgılar			
Alt tema	**Kod**	**Görüş örnekleri**	**f**
Piyano	Temel çalgı	"Piyano, temel çalgı olduğu için öğretmelerin de yönlendirmesi ile seçilen en popüler çalgı piyano olmaktadır" (K8). "Piyano temel çalgı olduğu için küçük yaştan itibaren rahatlıkla ilerleyebiliyorlar". (K8) "Temel bir çalgı olduğu için ve erken yaşta başlayabilmek adına tercih edilen bir çalgı oluyor". (K1)	12
	Popülerlik	"Piyanonun birçok kurumda en çok tercih edilen çalgı olduğunu düşünüyorum. Çünkü insanlarda küçük yaşta piyanoya başlanır algısı ciddi bir şekilde oturmuş durumda. Bu algıdan dolayı bizim kurumumuzda da küçük öğrencilerde çoğunlukla piyano talebi gelmekte" (K5). "Özellikle piyano çok popüler. Özel okula giden çocuklar arasında yaygın. Mutlaka her sınıfta piyano kursuna giden bir öğrenci oluyor. Genellikle kuruma gelen öğrencilerin bu çalgıyı seçmesinin nedeni arkadaşlarından görüp kendisinin de bu çalgıyı öğrenmek istemesi oluyor". (K10)	2
	Aile isteği	"Aileler piyanonun beyin gelişimine katkı sağladığını düşündükleri için özellikle küçük yaştaki çocuklarının piyano eğitimi almasına çok önem vermekteler". (K2) "Bilinçli veliler piyano çalgısının faydalarını araştırarak çocuklarına hobi amaçlı olarak piyano öğrenmenin faydalı olacağına inanıyorlar". (K3)	2
Gitar	Kolay taşınabilirlik	"Gitar kolay taşınmasından dolayı tercih edilebilmekte". (K1)	3

		“Keman ve gitar hem taşıması kolay enstrümanlar hem de popüler enstrümanlar olduğu için çok fazla talep gö**rü**yor”. **(**K4) “Gitara ise son iki senedir talep var. Ama bunun dönemsel olduğunu düşünüyorum. Zaman içinde gitara ilgi bazen çok yoğun olurken bazı senelerde talep oranı çok düşük olmakta. Kolay taşınılabilir, eşlik edilebilir ve kolay olduğunu düşündükleri için tercih ettiklerini düşünüyorum”. K5)	
	Çabuk sonuç alma	“Gitar ve keman taşınabilir olmalarından dolayı en çok tercih edilen çalgılar arasında yer almakta” (K1).“Gitar çalgısına talebin sebebi, keman flüt gibi çalgıların öğrenme sürecine göre daha kolay olarak görülmesi ve çabuk sonuç alabilmek olarak söylenebilir” (K3). “Gitar yine öğrenciler arasında popüler olan bir çalgı. Diğer çalgılara göre daha kolay öğrenilebilir gibi düşündükleri için kolay sonuç alabileceklerini düşünüyorlar bu yüzden gitara da çok talep oluyor”. (K10)	4
	Popülerlik	"Gitar ise popülaritesinden dolayı seçilmekte. Genellikle dizilerde, filmlerde biri çalarken görüp oradan etkilenip ilgi duymaya başlıyorlar. Ya da arkadaş çevresinde bu tür çalgıları çalan arkadaşları var ise onlardan etkilenip ilgi duymaya başlıyorlar" (K8). "Gitarı seçme nedenlerinden biri şarkı söylemeyi sevmek. Öğrenciler gitar çalıp şarkı söylemeyi sevdikleri için gitar çalgısını tercih ediyorlar" (K7).	4
Keman	Kolay taşınabilirlik	"Kemanın kolay taşınabilir olması tercih sebebi olmakta" (K1). "Keman çok seviliyor, ama öncesinde kemanın başlarda biraz uğraştırıcı olduğunu mutlaka anlatıyoruz. Ayrıca keman diğer çalgılara göre daha ufak olduğu ve taşınabilirliği açıdan da tercih edilen bir çalgı" (K6). “Taşınabilir olup her yere götürülebilmesi tercih neden oluyor”. (K2)	4
	Tını ve ses rengi	“Keman da bizim kurumumuzda yaygın olarak tercih ediliyor bunun nedeni sesinin çok güzel olması” (K2). “Genellikle sesini çok beğenerek geliyorlar”. (K10)	3
	Popülerlik	“Keman da genellikle kız çocukları arasında popüler. Sosyal medya ve arkadaş çevresinden ilgi duyup geliyorlar. Ama bazılarını da sadece aileler yönlendiriyor”. (K10)	4
Bateri	Çabuk sonuç alma	"Vurmalı çalgılara talep vurduğun ve dokunduğun anda sana reaksiyon vermesi. Diğer çalgılara göre bireyler kendilerine daha hızlı reaksiyon veren çalgıları daha çok tercih ediyorlar" (K3). “Bateri de okul çağındaki öğrenciler arasında çok popüler. Birbirlerinden etkilenerek tabiri caizse havalı buldukları için eğitimini almak istiyorlar. Öte yandan da okullarda müzik gruplarında çalıyorlar ve konserler yapıyorlar, bu da bateriyi seçmelerinin başka sebeplerinden biri” (K2).	3
	Popülerlik	"Bizim bateri bölümümüz yıllardır konserlerde görkemli şovlar yapmakta. Bundan dolayı arkadaş, tavsiye vb gibi yönlendirmeler sonucunda bateri çalgısına da çok fazla talep almaktayız. Bateri	5

		bölümümüz her sene full dolu oluyor, bu da yapılan konserlerin karşılığında alınan etkilerden" (K5).	
Bağlama	İlgi	"Son zamanlarda bağlama ve gitara karşı çok ilgi var" (K9).	1

Tablo 10'da en çok tercih edilen çalgılara yönelik bulgular incelendiğinde piyano, gitar, keman ve bateri çalgılarının tercih edildiği görünmektedir. Bu çalgıların tercih edilme sebepleri katılımcılardan alınan bilgilere göre kodlanmıştır. En çok tercih edilen çalgının piyano olduğu görülmektedir. Bunun sebepleri ise kurum sahiplerinin piyanonun "temel çalgı" olarak adlandırmasıdır. Küçük yaştan itibaren piyano çalgısına başlanabilir olması en çok tercih edilme sebeplerinden biri olarak görülmüştür. Bir diğer kod olan popülerlik kodu yine piyano çalgısının çok tercih edilmesinin nedenlerinden olmaktadır. Aileler de çocuklarını piyano çalgısının bilişsel etkileri ve kazanımlarından dolayı çocuklarını teşvik etmekte olduğu görüşü de piyano çalgısının seçilme nedenlerinden olarak görülmektedir. Öğrencilerin piyano çalgısını seçmesinin nedenlerine dair katılımcılardan edinilen bilgilere göre öğrencilerin birçoğunun piyano çalgısının sesi ve tınısını beğendiğini gözlemlenmiştir.

İkinci en popüler olan çalgı olan gitarın tercih edilme sebepleri gitarın popüler bir çalgı olduğu düşüncesidir. Bir diğer bulgu gitar çalgısının taşınabilir ve her yere götürebilmesi özelliğinden dolayı öğrencilerin tercih ettiği görülmektedir. Gitarın diğer çalgılara göre daha çabuk sonuç alabildiğini bu nedenle gitar çalgısına yöneldikleri gözlemlenmektedir.

En çok tercih edilen çalgı temasında bir diğer çalgı ise bateri olarak saptanmıştır. Katılımcıların bateri çalgısının çabuk sonuç alma ve popüler olduğu düşüncesi ile çalgıya başlama isteği gösterdikleri görülmektedir.

Bir diğer popüler çalgı ise bağlama olarak gözlemlenmiştir. Ancak dönemsel bir ilgi olduğu diğer çalgılar kadar tercih edilmediği görülmektedir.

En çok tercih edilen çalgılar İzmir İlinde birçok semtteki özengen müzik eğitimi kurumlarıyla yapılan görüşmelerin sonucunda belirlenmiş olup ilçe bazında tercihlerin bir değişiklik göstermediği saptanmıştır.

4.3.2. Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin En Çok Tercih Ettikleri Çalgılar

Tablo 11: Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin En Çok Tercih Ettikleri Çalgılar

Tema: Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin En Çok Tercih Ettikleri Çalgılar			
Alt Tema	**Kod**	**Görüş örnekleri**	**f**
Piyano	Çalgının sesi	"Piyano beni çok güzel oyalıyor ve çok güzel bir sesi var. (A1) "Piyano çalmak eğlenceli geliyor ve sesi çok güzel". (A5) "Piyanonun sesi çok hoş geliyor kulağa. Çalması da çok eğlenceli". (A6) "Piyano çok havalı bir enstrüman. Sesi çok güzel ve her şeyin birbiriyle uyumlu olması inanılmaz güzel geliyor bana." (A10) "Sesi çok güzel, birçok tuşa basıp çok güzel sesler çıkması çok güzel. Sağ elde başka sol elde başka şey çalıyorsunuz ama birbiriyle uyumlu ve çok güzel sesler elde ediyorsunuz bu çok güzel". (A17) "Bir hobim olması amacıyla piyanoya başladım ama sayesinde kendime ait bir dünyam oldu. Piyanoya dokunmak, çok fazla tuşu olmasına rağmen bu seslerin uyumu beni çok etkiliyor. Bu yüzden piyano bana çok yakın geldi." (A11)	15
	Çabuk sonuç alma güdüsü	"Piyano diğer enstrümanlara göre daha kolay gibi geldi. Kardeşim de kısa zamanda baya yol kat etti piyanoda. Ondaki gelişimi görünce ve de sesi de çok hoşuma gittiği için piyanoyu seçtim". (A20) "Daha kolay çalındığını düşündüğüm için seçtim bir de sesi çok güzel olduğu için". (A18)	4
	Meslek seçimi	"Güzel Sanatlar Lisesi'ne girmek istiyorum, ailemde buna destek çıkıyordu onun içinde çalabileceğim enstrümanları bana saydılar ben de kendime en yakın hissettiğim enstrüman olan piyanoyu seçtim". (A13) "Piyanoya zaten küçüklükten bir yatkınlığım vardı ama bırakmıştım bir dönem. Sonra Güzel Sanatlar Lisesine geçtiğimde zaten zorunlu olarak piyano eğitimi almaya başladım. Piyano hem çalıp hem de şarkı söyleyebildiğim bir enstrüman ayrıca sesi ve notaların uyumu çok güzel. Bence inanılmaz büyülü bir çalgı". (A14)	2
Keman	Çalgının görünüşü	"Orkestra konserlerinde izlemeye gittiğimde hem çok estetik duruyor hem de çok göz önünde oluyor bu beni çok etkiliyor". (A14) "Kemanın yapısı ve sesi hoşuma gidiyor. Çalarken çok güzel görünüyor. En sevdiğim yönü doğru çalmaya başlayınca çok güzel sesi var. Güzel melodiler çıkıyor.". (A2) "Bana eğlenceli geliyor. Diğer müzik aletlerine göre daha farklı geliyor. Hem yayı olduğu için bu fark hoşuma gidiyor. En sevdiğim özelliği kemanla her türlü şarkıyı çalabiliyoruz her sese uyumlu geliyor. Dış görüntüsünü ve sesini çok seviyorum". (A4)	
	Çalgının taşınabilirliği	"Kemanın sesini beğeniyorum bence çok hoş bir sesi var. Sesi duruşu rahatlığı her yere taşınılabilir olması benim sevdiğim yönleri". (A3)	
Gitar	Çalgının sesi	"Gitarın çıkardığı sesi çok seviyorum. Klasik müzikte başka, pop müzikte başka veya rock müzikte bambaşka bir hal alıyor çok yönlü olması çok güzel". (A16) "İlgilendiğim müzik tarzından dolayı ve elektro gitarın sesini sevdiğim için seçtim. Sevdiğim tarafları birçok tonu var en çok sert tonları seviyorum" (A7) "Elektro gitarı seçmemdeki sebeplerden biri dinlediğim müzik türünde çok sık kullanılıyor olması ve sesinin kulağa güzel gelmesi. Ayrıca görünüş olarak baya havalı duruyor". (A12) "Benim babam da gitar çalıyor evde de var zaten ondan dolayı gitara yönelimim daha fazla oldu". (A16)	
	Çalgının taşınabilirliği	"Gitarı taşıması kolay olduğu için her yere götürebiliyorum". (A8)	
	Sosyallik	"Daha sosyal olurum düşüncesiyle başladım. Şarkı söyleyerek çalabilmek için gitar istedim". (A8). "Sahnede izlediğimde daha dikkat çekici geliyor, kendimde biraz utangaç biriyim. Daha göz önünde olmak için elektro gitarı tercih ettim.". (A12)	

4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

"Özengen müzik eğitimi kurumlarında çalgı öğrenme kazanımları nelerdir?" Dördüncü alt problemine ilişkin bulgular aşağıdaki gibidir. Bu alt problemle ilgili bulgular araştırma örneklemindeki kurum sahipleri, öğretmenler ve öğrencilerden elde edilmiştir.

4.4.1. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Kurum Sahibi Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Öğrenme Kazanımları

Tablo 12: Kurum sahibi görüşlerine göre Öğrencilerin Çalgı Öğrenme Kazanımları

Tema: Öğrencilerin çalgı öğrenme kazanımları			
Alt tema	**Kod**	**Görüş örnekleri**	**f**
Bireysel kazanımlar	Disiplin	Çalışma disiplini "Hem bedensel ve zihinsel fonksiyonlarının gelişmesinde hem de sosyalleşmede daha kolaylık sağlıyor. Örnek olarak çekingen bir çocuk çalgısıyla konserlere ve dinletilere çıkmaya başladıkça özgüveni de artmaya başlıyor. Her çocuk için söylenmese de çalışma disiplini kazanıyor" (K4).	4
	Özgüven	"Çalgı çalmanın özgüveni geliştirdiğini düşünüyoruz, sonrasında iletişim becerilerini güçlendirdiğini, onun haricinde arkadaşlarına kendilerini gösterebilmek için bir etken ve arkadaşlarının arasında kendini ayrıcalıklı görmek için bir etken olduğunu söyleyebilirim" (K8). "Özgüven gelişimini çok destekliyor. Çocuklar ve gençlerin yanı sıra yetişkinler de dahil olmak üzere paylaşım ağı kurmak ve sosyal çevre açısından çok etkili oluyor, sosyal ortamlarda saygın bir duruş elde ediyorlar" (K2).	10
Psikolojik kazanımlar	Duygusal ifade	"Psikolojik olarak ve nörolojik olarak öğrenci üzerinde çok olumlu etkileri oluyor. Konsantrasyon açısından kişiye çok katkı sağlıyor. Ruhsal anlamda ise oldukça özgüven kazandırıyor" (K6). "Aslında çalgı çalmak öğrenci için bir deşarj alanı yaratmış oluyor. Kimi çocuklar duygularını çalgılarıyla ifade ediyorlar. Ruhsal terapi olarak ruha iyi geliyor. Tüm odak çalgıda olduğu için ruha iyi geliyor" (K9).	3
Sosyal kazanımlar	Sosyal prestij	"Çalgı çalmaya başladığında sosyal durumunun değiştiğini gözlemlediğimiz öğrencilerimiz var. Çalgı çalmak ciddi derecede bireye özgüven kazandırmaktadır. Çaldığı çalgıyı disiplinli bir şekilde çalıştığında bireyin doğal olarak iç disiplinin gelişmekte olduğunu gözlemlemekteyiz" (K3).	2
	Sosyal iletişim	"Koordinasyon yeteneğinin matematiksel zekasının gelişeceğinin sosyal hayatında birini dinlemek ve anlamak üzerine bile etkisi olduğunu düşünüyorum" (K5).	5

Tablo 12'de kurum sahipleri ile yapılan görüşmelerde öğrencilerin çalgı öğrenme kazanımları ile ilgili kodlara yer verilmiştir. Bu bağlamda öğrencilerin kişisel ve sosyal olarak kazanım elde ettikleri görülmektedir. Öğrenciler çalgı eğitimi sayesinde Disiplin, özgüven bilişsel gelişim, duygusal ifade ve sosyal prestij gibi birçok kazanımı kazandıkları görülmektedir. Kurum sahiplerinin görüşlerine göre çalgı eğitimi alan bireylerin özgüvenlerinde gözle görülür bir değişim yaşadıkları, buna ek olarak sosyal iletişim becerilerinin daha güçlü olduğu, Özgüven kazanımı sayesinde kendilerini daha iyi ifade etme becerilerini kazandıklarını ifade etmektedir.

4.4.2. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Öğrenme Kazanımları

Tablo 13: Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Öğrenme Kazanımları

Tema: Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Öğrenme Kazanımları			
Alt tema	**Kod**	**Görüş örnekleri**	**f**
Bireysel kazanım	Kendini ifade etme becerisi	"Çalgı ile kendini ifade etmesi olarak bakıyorum duruma çalgı çalmak sosyal çevresindeki yeri, kendini bulması kendini o şekilde ifade etmeye çalışmasına olanak sağlıyor". (Ö1) "Kendilerini daha rahat ifade etme becerisini kazanıyorlar". (Ö4) "Sosyal ortamlarında kendilerini daha farklı hissediyorlar ve daha iyi ifade ediyorlar". (Ö2) "Duygu ve düşüncelerini ifade edebilmekte soyut bir kavram olan müziği kullanabilmeleri onların duygu ve düşüncelerini ifade edebilmekteki gelişimlerine katkı sağlıyor". (Ö11)	4
	Özgüven	"Çıktığı konserler sayesinde özgüveni artıyor". (Ö2) "Çalgı çalmanın onları toplum içinde bir adım öne taşıdığının ve onlara bir özellik kattığının farkına vardıklarında özgüvenleri gelişiyor". (Ö3) "Genel olarak zorlu bir yolu başardığını görmek özgüven kazandırıyor". (Ö4) "Özgüven aşılıyor, performans sergilediğinde çocuğun "ben başarabiliyorum, yapabiliyorum" algısını yaratıyor. Dolayısıyla özgüven ve motivasyon kazandırıyor". (Ö6) "Özellikle yıl sonu etkinliklerinde verdikleri konserlerden sonra özgüvenlerinin geliştiğini gözlemliyorum". (Ö8)	5
	Odaklanma	"Çalgı çalmak insanın tüm dikkatini tek bir noktaya toplamasına yardımcı olduğu için süreç içinde odaklanma, konsantrasyon gibi konularda gelişim gösteriyorlar". (Ö8) "Hayatın yoğun temposundan biraz da olsa uzaklaşabilme ve kendine odaklanma olanağı oluşuyor". (Ö3)	2

	Sabır	"Çalgı çalmak uzun bir süreç olduğu için ilk öğrendikleri şey sabretmek oluyor". (Ö5) “Öğrencilere sabırlı olmayı öğretiyor. Bir şeylere sabır göstererek emek vermenin ne kadar yüce bir duygu olduğu ile karşılaşıyor". (Ö10)	2
	Motivasyon	"Çalgı öğrenme sürecinde karşılaştığı zorluklarda pes etmediğinde başarı güdüsünü tadıyor ve sabretmeyi, disiplinli çalışmanın karşılığını aldığında ise motivasyonu çok yükseliyor”. (Ö5) "Çalgı çalmak öğrenciyi dış dünya ile bağlantı kurmasını sağlıyor. Mesela içine kapanık bir çocuk çalgısıyla konsere çıktıktan sonra aldığı alkışlardan dolayı başarı güdüsünü kazanıyor, daha özgüvenli oluyor ve daha motive bir ruh haline bürünüyor". (Ö9) "İletişim becerileri güçleniyor. İçine kapanık çocuklarda özellikle özgüven duygusu yükseliyor. Bir şeyleri başardıklarında, başarı güdüsünü tattıkça özgüvenlerinde ciddi bir artış oluyor". (Ö10)	5
	Koordinasyon yeteneği	"Bir çalgı çalabilmenin zihni açık tuttuğunu düşünüyorum. Çok dikkat gerektirdiği ve aynı anda birçok şey yapması gerektirdiği için koordinasyon yeteneğinin geliştiğini görüyoruz”. (Ö7) "Çalgı çalmanın en önemli etkisi el kol koordinasyonunu geliştiriyor olması. İki elini ayrı bir şekilde kullanabilmesi için beynin iki lobunu da aktif çalıştırabiliyor olması açısından beyin gelişimine çok katkısı olduğunu düşünüyorum". (Ö11)	2
Sosyal kazanım	Sosyal iletişim	“En büyük etkisi sosyallik. Çünkü çalgı çalanlar genellikle bir kursa giderek çalgı çalmayı öğreniyorlar. Kurstaki diğer arkadaşları ile birlikte müzik yapmayı öğreniyorlar. Aslında müzik öğrencilerin arasındaki ortak dili olduğu için sosyalliği burada elde ediyorlar". (Ö6) "Bir diğer katkı sosyal ortamlarda daha aktif olabildiklerini gözlemliyorum. Müzikle bir şeyler sunabildikleri için arkadaş çevrelerinde bunu kullanabiliyor olmaları onlar açısından önemli bir durum oluyor”. (Ö11)	2

Tablo 13‘te Öğrencilerin çalgı çalma kazanımlarıyla ilgili olarak, öğretmen görüşlerinden edinilen bulgulara göre bireysel ve sosyal açılardan öğrencilerin önemli gelişmelerin gözlendiği belirtilmektedir. Öğretmenler ile yapılan görüşmeler sonucunda, çalgı çalmanın öğrencilere kendilerini ve duygularını ifade etme becerisinin arttığı, çalgı çalışırken uzun süreli pratikler ve öğrenme süreçleri doğrultusunda odaklanma ve dikkat sürelerinin geliştiği, ayrıca sabır gösterme konusunda olumlu bir değişim yaşandığı belirlenmiştir. Ayrıca, sosyal iletişim becerilerinin müzik yapma, konserlere çıkma ve çeşitli etkinliklere katılma gibi faaliyetlerle birlikte geliştiği gözlemlenmiştir.

4.4.3. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Öğrenci Görüşlerine Göre Çalgı Öğrenme Kazanımları

Tablo 14: Öğrenci Görüşlerine Göre Çalgı Öğrenme Kazanımları

Tema: Öğrenci Görüşlerine Göre Çalgı Öğrenme Kazanımları			
Al T Tema	**Kod**	**Görüş örnekleri**	**f**
Akademik Kazanımlar	Akademik yaşantıya etkileri	"Beynimin iki tarafını da kullandığım için derslere etkisi oluyor ve boş zamanlarımı iyi geçirmem sağlıyor. Kendimi mutlu hissediyorum. Konserlere çıkmak çok iyi hissettiriyor". (A1) "Okulda müzik dersinde yardımcı oluyor". (A5) "Ders aralarımda rahatlamam için çok işe yarıyor. Piyano çalışırken tüm dikkatimi toplamam gerekiyor normal derslerimi çalışırken de artık dikkatim çabuk dağılmıyor". (A17) "Etüt okul ödev üçgeninden beni kurtardı aslında. Hayatım bu üçlü arasındaydı ve piyano çalmaya başladığımda bunun bana keyif verdiğini fark ettim". (A20)	4
Bireysel kazanım	Kişisel yaşantıya etkileri	"Özgüvenim çok daha fazla. Topluluk önünde piyano çalmaktan, konuşmaktan artık çekinmiyorum". (A10) "Kendime artık daha çok güveniyorum. Önceden daha çekingen ve utangaçtım. Ama konserlere çıktıkça ve insanlardan güzel tepkiler aldıkça utangaçlığım geçti". (A13) "Normal bir insana göre daha kültürlü oluyorsun. Müzik kültürün gelişiyor. Ve bir çalgı çalmak havalı oluyor. Kendimi sinirli veya iyi hissetmediğimde piyanoyla uğraşmak beni sakinleştiriyor". (A6) "En büyük kazanımı derslerimdeki odak süremin artması oldu ve toplum önüne çıktığımda da heyecanımı kontrol edebilmemi sağlıyor". (A11)	7
	Psikolojik etkiler	"Beni eğlendiriyor, mutlu oluyorum. Çok üzgün bir gün geçirdiğimde keman kursuna geldiğimde motive oluyorum kendimi iyi hissetmeye başlıyorum" (A4) "Hayal gücümü çok çalıştırıyor. Kendime çok daha fazla güveniyorum. En önemlisi piyanoyla uğraşırken kendimi çok mutlu hissediyorum". (A9) "Eğleniyorum, mutlu oluyorum" (A5) "Müzik sayesinde arkadaş çevrem genişledi. Kaygı bozukluğum vardı onu biraz yatıştırmamı sağladı. Kendimi daha özgüvenli hissetmeye başladım". (A7)	4
	Kişilik gelişimine etkileri, kendi alanını oluşturma	"Hayatım daha renkli oldu, kendime ait bir alanım oldu ve daha sosyal biri oldum." (A8) "Etüt okul ödev üçgeninden beni kurtardı aslında. Hayatım bu üçlü arasındaydı ve piyano çalmaya başladığımda bunun bana keyif verdiğini fark ettim. Kendime ait bir alanım oluştu. Bir de çok hızlı ilerledim bana nedense çok kolay geliyor. Kendimi baya havalı hissediyorum aslında". (A20) "Kendime ait bir zamanım oluyor". (A15)	3

Tablo 14'de öğrenciler çalgı çalmanın kendilerine kazandırdıkları ile ilgili bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre öğrenciler çalgı çalmanın akademik başarılarının artmasında destekleyici olduğunu ifade etmektedir. Ders çalışırken veya bir şeye odaklanmaları gerektiğinde daha iyi odaklanabildikleri ve yoğunlaşabildikleri görüşlerini ifade etmektedir. "Bireysel kazanım" alt temasına yönelik görüşmelerde ise öğrencilerin büyük bir bölümü çalgı çalmanın özgüven ve kendini ifade etme gibi konularda çok büyük etkisinin olduğunu ifade etmektedir. Kendilerini diğer insanlardan daha farklı, ayrıcalıklı ve kültürlü hissettikleri bulgular arasındadır. Öğrencilerin büyük çoğunluğu çalgı çalarken ve çalışırken kendilerini mutlu hissettiklerini söylemektedir. Çalgı çalmanın sosyal çevrelerine katkı sağladığı, hayal gücünün ve yaratıcılıklarının geliştiği ve genel eğitimin yoğunluğundan uzaklaşabildikleri ve kendilerine ait bir alan yaratabilmenin iyi ve mutlu hissettirdiği bulgularına ulaşılmıştır.

4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

"Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı öğrenmede yaşadıkları zorluklar nelerdir?" Beşinci alt problemine ilişkin bulgular aşağıdaki gibidir. Bu beşinci alt problemle ilgili bulgular araştırma örneklemindeki kurum sahipleri, öğretmenler ve öğrencilerden elde edilmiştir.

4.5.1. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Kurum Sahibi Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Öğrenmede Yaşadıkları Zorluklar

Tablo 15: Kurum Sahibi Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Öğrenmede Yaşadıkları Zorluklar

Tema: Kurum Sahibi Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Öğrenmede Yaşadıkları Zorluklar			
Alt tema	**Kod**	**Görüş örnekleri**	**f**
Ekonomik zorluklar	Çalgı temini	"Özellikle günümüzde ekonomik zorluklar öğrencinin çalgı çalışmasını engelliyor, mesela öğrenci piyano çalmak istiyor ancak kimse evine pahalı olduğu için piyano alamıyor. Çalgı fiyatları günden güne artmakta ve aileler ekonomik olarak zorluk yaşadığı için de zorluklar yaşanabiliyor" (K9) Eğer bir çalgısı yok ise çalgı temini ekonomik durumu uygun olamayanlar için zorlayıcı bir sebep olmakta" (K1). "Maddi sorunlar nedeniyle, evinde çalgı olmayan bir öğrencinin o çalgıyı çalışamaması öğrencinin ilerlemesini olumsuz yönde etkilemektedir. Ya da öğrencinin çalgıya ulaşamaması potansiyelini düşürmektedir" (K6).	4
Öz denetimsel zorluklar	Zaman yönetimi	"Hobi amaçlı çalgı kursuna gelen bir öğrencinin en çok yaşadığı zorluk çalışma disiplinin hem aile hem çevre hem de kendisi tarafından çok ciddiye alınmamasından kaynaklanıyor. Okul, etüt arasındaki yoğunluktan dolayı çalgı çalışma konusuna zaman ayıramama da öğrencilerin çalgıda	6

		gelişmesinin önüne geçen ve zorluk yaşatan problemlerden biri" (K5).	
	Sabırsızlık	"Günümüz şartlarında teknolojinin gelişimi ile her bilgiye ve isteğe çabuk ulaşılması günümüz çocuk ve gençlerinde sabırlı, olma emek vererek bir şeylere ulaşma konusunda dezavantaj sağlamakta. Çok çabuk sonuca varmak istedikleri için öğrenme sürecinde zorluk çekiyorlar" (K3). "Günümüzdeki çocuklar ve gençler maalesef sabır konusunda çok başarısız, çabalamak yerine hemen sonuca varmak gibi bir inançları var. Bir kere denediği şeyi yapamadığı zaman hemen vazgeçme düşünceleri oluyor" (K4).	3
	Çalışma disiplini	"Düzenli çalışma yapmadıkları için zorluk yaşamaktalar. Çünkü çalgı eğitiminde düzenli çalışma olmazsa gerekli ilerleme sağlanamamakta" (K8). "Disiplinle ilgili zaman yönetimini yapamama, bunu tam anlamıyla hayatına alamama ilk başta çokça yaşanılan sıkıntılar arasında" (K1).	5
Hazır bulunuşluk zorlukları	Nota okumakta zorluk	"Nota okumak ve uygulayabilmek konusunda öğrenciler çok zorlanıyorlar. Ritmik algı konusunda zorluklar çıkabiliyor. Yeterince pratik yapamamanın dezavantajı olarak çalgı gelişimi yavaş ilerliyor" (K2)	2
Kişilik özellikleri ile ilgili zorluklar	Utangaçlık	"Utangaçlık, mükemmeliyetçilik gibi özelliklere sahip olan öğrencilerde çalışma süreci biraz zorlayıcı olabiliyor" (K6)	1
Fiziksel zorluklar	Zorlanma sonucu acı ve ağrı	"Özellikle telli çalgılarda fiziki zorluklar yaşıyorlar. Çalışırken parmakları acıdığı için ve fiziki bir zorlama olduğu için en çok bu yönde zorluk yaşıyorlar" (K8). "Fiziksel olarak zorlanıyorlar, bir de psikolojik olarak etkileniyorlar hırs ve azmin karıştırılmasından dolayı sıkıntı yaşayabiliyorlar" (K7)	**2**

Tablo 15'te öğrencilerin yaşadıkları zorluklar ile alakalı öğretmen görüşlerini ele aldığımızda öğrencilerin çalgı temini zorlukları yaşadıklarını, özellikle piyanonun diğer çalgılara göre pahalı bir çalgı olmasından dolayı velilerin evlerine çalgıyı temin edememesi ve çalgıyı çalışma rutini oluşturamamasından kaynaklı verilere ulaşılmıştır. Yapılan görüşmelerde evine ekonomik nedenlerden dolayı çalgı alamayan ya da çalgıyı temin edemeyen öğrencilerin gelişimlerinin çalgısı olan öğrencilere göre daha yavaş ve geriden geldiği görülmektedir. Bir diğer alt tema olan zaman yönetimi temasında ise öğrencilerin günlük yaşantılarında özellikle okul, kurs vb. eğitimlerinin olduğundan dolayı günlük yaşamlarında yorulduklarını ve çalgıyı çalışabilecek enerji ve motivasyon bulamadıkları görülmektedir. Yine öğretmenlerin görüşmelerinden elde ettiğimiz verilerin sonucunda öğrencilerin sabır konusunda problem yaşadıkları görülmektedir. Günümüzde öğrencilerin her şeyin hemen olmasını istemesi sabır gösterememesi gibi tutumlarından kaynaklanan bazı durumların ortaya çıktığı gözlemlenmektedir. Bu da hem zaman yönetimi hem sabır konusundaki olumsuzluklardan dolayı gereken çalışma disiplini ve rutinin oluşamaması sonucunu doğurmaktadır.

"Alt yapısal zorluklar" alt temamıza ait "nota okumada zorlanma" koduna ilişkin bulgularda öğrencilerin çok ciddi oranlarda nota okumada, müzik teorisi gibi konularda zorluk yaşadıkları gözlemlenmektedir. Bir diğer kod olan "utangaçlık" kodunda ise öğrencilerin kendilerine olan güvensizlikleri toplum karşısında bir şey yapabilme cesaretini kendilerinde bulamamaları veya çalgısıyla ilgili kendine güvenmediği durumlarda sıkıntı yaşadıkları verilerine ulaşılmıştır. Öğretmen görüşlerine göre öğrencilerin bir diğer zorlandıkları fiziksel zorluklar olarak görülmektedir. Çalgı çalışırken parmaklarının kaslarının acıdığı ve rutin çalışma sırasında bunların çalışma rutinini bozduğu bulgular arasındadır.

4.5.2. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Öğrenmede Yaşadıkları Zorluklar

Tablo 16: Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Öğrenmede Yaşadıkları Zorluklar

Tema: Öğrencilerin Çalgı Öğrenmede Yaşadıkları Zorluklar			
Alt tema	**Kod**	**Görüş örnekleri**	**f**
H*azır bulunuşluk ile ilgili zorluklar*	Nota okumada zorluk	"En temel şey olarak nota öğrenmek ve o notanın tartım bilgisini gerçekten uygulayabilmesi zor olabiliyor bazı çocuklar için". (Ö1) "En fazla yaşadıkları sorun nota okumakta zorlanmaları. Bu yüzden ezberlemeye çalışıyorlar ama süreç içinde bu daha büyük sorunlara yol açıyor". (Ö2) "Müzik teorisi bakımından çok zorluk yaşıyorlar. Nota okuma ya da ölçü ritim grupları gibi konularda zorlandıklarını gözlemliyorum. Özellikle okullarda bu konuda daha kapsamlı bir eğitim olsaydı teori öğrenme süreci öğrenciyi bu kadar zorlamayabilirdi". (Ö3) "Nota okuma konusunda zorlanıyorlar. Genel eğitim sisteminde verilen müzik derslerinde bir altyapı oluşturulmamış ve zayıf kalmışsa nota okuma gibi teknik konularda sıkıntı yaşıyorlar". (Ö7) "Nota okumakta zorluk yaşıyorlar. Her şeyi hemen ve en mükemmel şekilde yapmak istedikleri için, öğrenme süreci uzadığında çalgıyı bırakabiliyor". (Ö9) "Ben nota eğitimi konusunda çok zorlanıldığını düşünüyorum çünkü okullarda bizleri çok destekleyici bir eğitim sunmuyorlar. Özellikle Temel müzik bilgisi ve nota eğitimi konusunda. Piyanoda özellikle fa anahtarı kullanıldığı için fa anahtarı öğretiminde çok zorluk yaşıyoruz. Biraz daha genel eğitim sisteminde bunu destekleyici bir eğitim olsa hem öğrenci açısından hem de çalgı eğitimi veren öğretmen tarafından işler bir nebze olsa kolaylaşır. Okullardaki müzik dersi bir ön hazırlık gibi olsa daha faydalı olabilir". (Ö11)	9
Öz denetimsel zorluklar	Zaman yönetimi	"Öğrenciler çalgılarını çalışacak vakit bulamıyorlar bundan dolayı da istediğimiz hızda gelişim sağlayamıyoruz. Okul, kurs, ödev gibi sorumlulukların fazlalığı ve buna beden yorgunluğu eklendiğinde öğrenciler çalgı çalışması gerektiği zamanlarda haklı olarak dinlenmek istiyorlar". (Ö3)	4

		"Gün içinde çok fazla şeyle uğraştıkları için genelde çalgısına çalışamamasından kaynaklı zorluklar yaşıyorlar. Çalgıyı çalışamadığı için ilerlemesi de yavaşlıyor". (Ö4) "Okul derslerinin çokluğu, ödev yoğunluğu, çocukların gittikleri kurslar biraz yoğun oluyor dolayısıyla çalgısına yeterince vakit ayıramayan öğrenci zamanla ilerleme kaydedemediği motivasyonu düştüğü için çalgıdan uzaklaşabiliyor ve çalgı eğitimini yarıda kesiyor". (Ö6) "Mevcut eğitim sisteminde çocukların üzerlerinde okul, kurs, etüt vb. gibi çok fazla sorumluluk var. Bunların dışında artı olarak çok fazla ödev sorumluluğu var. Dolayısıyla bu tempodan sonra eve geldiklerinde bedenen çok yorgun oluyorlar ve çalgı çalışmaya ayırabildikleri vakit çok kısıtlı oluyor. Bu da öğrencinin çalgı eğitiminden uzaklaşmasına hatta kopmasına sebebiyet verebiliyor". (Ö9)	
	Motivasyon kaybı	"En büyük sorun bir heves başlayıp daha sonrasında aradığını bulamaması oluyor. Burada öğretmenin yaklaşımı en büyük faktör, çünkü öğrenciye sevdirecek olan da soğutacak olan kişi de öğretmen oluyor. Ama öğretmenin de bir yere kadar gücü yetiyor öğrencinin de motivasyonunun isteğinin olması gerekiyor orda öğrenci açısından heves kaçınca ya kursu bırakıyor ya da bu süreçte zorlanıyor"(Ö6) "Çalgıya yeterince vakit ayıramadıkları zaman çalgıda ilerleme yavaşlıyor ve öğrenciler başaramama duygusuna kapılıp çalgıdan uzaklaşabiliyor". (Ö8) "Sabır ve emek göstermekte çok zayıflar bir kere yapamadıkları zaman hemen demoralize oluyorlar Her şey hemen olsun istedikleri için bir kere denemede olmayınca motivasyonları hemen düşüyor vazgeçme eğilimi gösteriyor". (Ö10)	4
Fiziksel zorluklar	Zorlanma sonrası acı ve ağrı	Çalgıyı çalışırken kendilerini zorlandıklarında, bedenlerini ve ellerini kastıkları için fiziksel olarak zorluk yaşıyorlar". (Ö8) "Teknik geliştirecek eser ve etütleri çalıştırırken zorluk yaşanıyor çünkü bu eserleri çalışırken sıkıcı olarak tanımladıkları için çalışma motivasyonları pek olmuyor". (Ö11)	3

Tablo 16'da öğrencilerin karşılaştıkları zorluklar konusunda yapılan görüşmeler ışığında, öğrencilerin çalgı çalma ve öğrenme süreçlerindeki yaşadıkları zorluklar altyapısal ve fiziksel zorluklar alt temasıyla ele alınmıştır. Gerçekleştirilen görüşmelerde, altyapısal zorluklar alt temasına ait olarak, öğrencilerin nota okuma ve temel müzik bilgisi konularında zorlandıkları belirlenmiştir. Bir diğer zorluk ise öğrencilerin çalgı çalışmak için yeterli zamanı bulamamaları veya zamanlarını verimli kullanamamalarından kaynaklanan çalgılarına gereken vakti ayıramamalarıdır. Öğrencilerin zaman yönetimi ile doğru orantılı olarak çalgıya yeterli zamanı ayıramamaları, düzenli çalgı çalışma rutini oluşturamamaları nedeniyle motivasyon kaybına uğradıkları ve bazen çalgı eğitimini sonlandıracak noktaya geldikleri

gözlemlenmiştir. Bir diğer yaşanan zorluk fiziksel olarak görülmüştür. Öğrencilerin çalgı çalışma esnasında kaslarını ve bedenlerini ya da parmaklarını fazla sıkması ve kasmasının sonucunda fiziksel acı ve ağrı yaşadıkları bulgular arasındadır.

4.5.3. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Öğrenmede Yaşadıkları Zorluklar

Tablo 17: Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin Çalgı Öğrenmede Yaşadıkları Zorluklar

Tema: Öğrencilerin Çalgı Öğrenmede Yaşadıkları Zorluklar			
Alt Tema	**Kod**	**Görüş örnekleri**	**f**
Özdenetimsel Zorluklar	Zaman yönetimi	"Ödevler çok olduğu için zaman ayırmak zor oluyor. İstesem de bazen çalışamıyorum". (A1) "Zorluğu yok ama çalışmadığım zaman zor oluyor. Çalışırsak öğrenmenin hiçbir zorluğu yok". (A3)	2
	Düzenli çalışma	"Öğrenme kısmı biraz zorluyor. Ben keman çaldığım için perdesi yok o yüzden notaları bulmak biraz zorluyor. Ama çalışınca oluyor". (A2) "Çalışma rutini istiyor, bazen okuldan çok yorgun geliyorum ve kendimi piyanonun başına oturacak güçte hissetmiyorum. Bazen çok fazla ödevle geliyorum. Piyano çalışmam aksıyor bu da gelişimimi etkiliyor." (A11) "Aslında çok bir zorluğu yok. Ama verilen çalışmaları pratik yapmak gerekiyor. Öğretmenimin verdiklerini düzenli pratik yaptığımda zorlanma yaşamıyorum". (A15) "Bence bir zorluğu yok, sadece düzenli çalışma istiyor bunu yapmazsanız zaten zorlanırsınız". (A20)	4
Fiziksel zorluklar	Fiziksel yetersizlikler	"Zorlukları var tabii ki ama kemanın ve diğer müzik aletlerinin güzelliklerinin yanından bile geçemez. Bazen elimi yanlış yere koyuyorum bu sefer yanlış nota çıkıyor. Bazen bunda zorlanıyorum. Ya da yay çekerken diğer tellere değmesi zorluyor". (A4) "Bazı fiziksel sıkıntılar oldu. Parmaklarım küçük olduğu için biraz zorlanmıştım". (A7) "Ellerimin alışması koordine hareket etmek biraz zorladı." (A8) "Gitarda çok fazla perde var ve bazen parmaklarım yetişmiyor ve bu durum çok sinir bozucu olabiliyor". (A16)	3
Hazır bulunuşluk ile ilgili zorluklar	Nota okumakta zorluk	"Notaları okumak ve anlamlanmak başta çok kafa karıştırıcı gibi geliyor ama aslında biraz araştırırsan mesela	8

	notaları, kurallarını biraz araştırıp öğrenirsen yani üzerine kafa yorarsan gerisi su gibi akıp gidiyor". Zor dediğimiz şey bilmediğimizden. Çalışma yapınca alışıyorsun". (A9) "Notaları çözümlemekte biraz zorluk yaşıyorum. Çünkü piyanoda iki anahtar var. Sol ve fa anahtarı. Fa anahtarını okumakta zorluk yaşıyorum. Bunu çözmek biraz zaman alıyor". (A9) "Sol elim sağ elime göre biraz daha güçsüz. Bir etüt veya parça çalışırken sol elim çok çabuk yoruluyor". (A10) "İlk zamanlarda nota okumak gerçekten çok zorladı. Neredeyse ben artık yapamayacağım ve bırakmalıyım demek üzereydim. Sonra bırakmadım ama ve notaları öğrenmeye başladıkça daha rahat etmeye başladım. Piyanoda hala fa anahtarı okurken sıkıntı yaşıyorum ama öğrendikçe alışıyor insan". (A19)	

Tablo 17'de "Öğrenci görüşlerine göre çalgı çalmanın zorlukları" temasına ilişkin verilerine göre öğrencilerin çalgı çalışabilmek ve çalgı çalışmaya zaman yaratabilme konusunda zorluk yaşadığı görülmektedir. Genel eğitim sisteminde okul zamanının uzunluğu, okul sonrası kurs veya ev ödevi gibi etmenlerin öğrencilerin gününün çoğunu aldığı için ve gün sonunda yorgun düşüp çalgı çalışmaya zamana ayıracak motivasyonun kalmadığı görülmektedir. Dolayısıyla öğrenci düzenli bir pratik yapmak istese de okul etüt vb. eğitim alanlarına da gittikleri için düzenli çalışma yapamadıklarını ifade etmişlerdir.

Bir diğer kod olan "fiziksel yetersizlikler" koduna ilişkin öğrenci görüşlerinde ise öğrencilerin yaş ve gelişim dönemleri ile ilgili çalgı hakimiyetini hem tam sağlayamaması hem de özellikle parmak yapısı gibi kişisel özelliklerden dolayı çalgıyı çalışırken zorlandıklarını ifade etmektedirler.

Öğrencilerin en çok zorlandıkları konu ise "alt yapısal zorluklar" alt temasına ait "nota okumada zorluk" kodu dikkat çekmiştir. Öğrencilerin çalgı öğrenmenin yanı sıra nota okuma, tartım vb. konuları bir çalgıyı çalmak için öğrenmek zorunluluğu doğduğundan ve genel eğitim sisteminin içinde müzik derslerinde öğrencilere solfej veya temel müzik bilgisi konularının çok fazla öğretilmemesi nedeniyle öğrenciler çalgı eğitimi almaya başladıklarında bu konularda ciddi oranda zorluklar yaşadıklarını ifade etmektedirler.

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

Bu çalışma M.E.B.'e bağlı özengen müzik eğitimi veren kurumlarda çalgı seçimini belirleyen etmenlerin araştırılması amacıyla, İzmir İlinde 11 kurum, 12 eğitimci ve 20 öğrencinin katılımı ile yapılmıştır. Araştırma sonucunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

"Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı seçiminde kurumsal yaklaşımlar nelerdir?" birinci alt problemine ilişkin bulgularda, kurum sahiplerinin ve öğretmenlerin çoğunluğunun öğrencilerin çalgı seçiminde öncelikli olarak fiziksel ve bilişsel gelişimine önem verdiği, dolayısıyla yaş ve çalgıyı çalabilecek fiziki uygunluk durumunu önemsedikleri görülmektedir. Elde edilen verilere göre kurum sahiplerinin ilk olarak öğrencinin ilgi ve isteğini, daha sonra ise fiziksel ve bilişsel durumuna önem verdikleri sonrasında ise uzman öğretmene yönlendirerek öğrenci için en uygun çalgının seçilmesini sağlamaya çalıştığı sonucuna varılmaktadır. Kurum sahiplerinin öğrencileri kendilerine en uygun çalgıya yönlendirmek adına öğrencilerin ilgisi, ilgilendiği müzik türü, ilgisini çeken çalgılar gibi konularda öğrencilerden bilgi aldığı görülmektedir. Hangi çalgıyı çalacağına karar veremeyen öğrencilere ise yine çalgıları denetmek, dinletmek ve izletmek gibi yollarla öğrencilerin çalgı seçimine katkı sağlayıcı bir yaklaşım izlenmektedir. Çalmak istediği çalgıyı belirleyerek gelen öğrencilere genellikle istedikleri çalgının eğitimini verdikleri sonucuna varılmıştır.

Öğretmenlerin de kurum sahipleri ile bağlantılı olarak yaş ve fiziki özelliklere dikkat ettiği, öğrencinin ilgi ve isteğini, dinlediği müzik tarzı gibi konulara önem gösterdikleri görülmektedir. Bir diğer yandan öğretmenlerin deneme derslerinde öğrencinin müzikal yatkınlığını ölçtükleri saptanmıştır. Ancak yapılan görüşmelerde özengen müzik eğitimi için müzik yeteneğinden çok öğrencinin ilgi ve isteğinin daha ön planda tutulduğu erişilen bulgular arasındadır. Hangi çalgıyı çalacağına karar veremeyen öğrenciler için öğretmenler de kurum sahipleri ile ortak bir düşüncede hareket etmektedir. Öğrencilere çalgıları tanıtmak, denetmek, dinletmek gibi yöntemlerle öğrencilerin çalgı seçimine destek olmaktadırlar.

"Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı seçimlerini belirleyen etmenler nelerdir?" ikinci alt problemine yönelik bulgularda kurum sahibi, öğretmen ve öğrencilerden alınan bilgilerle öğrencilerin çalgı seçimini belirleyen etmenler konusuna yer

verilmiştir. Kurum sahipleri ve öğretmenlerin görüşlerine göre öğrencileri en çok çalgıya yönlenmeye teşvik eden durumun sosyal çevrenin olduğu gözlenmiştir. Öğrencilerin okul ve arkadaş çevresinden etkilendikleri, ailelerin yönlendirmesi ve okulda öğretmenler tarafından yeteneklerinin keşfedilip bir çalgı çalmaya teşvik edildiği bulgularına ulaşılmıştır. Okul ve arkadaş çevresinde popüler olan çalgılara da özenerek kurslara başlayan öğrencilerin olduğu hem öğretmenler hem de kurucular tarafından büyük ölçüde gözlemlenmektedir. Sosyal çevreyi ele aldığımızda aile, okul ve arkadaş çevresinin çalgı çalmaya karar vermede hem kurum sahipleri hem de öğretmenlerden alınan verilere göre büyük ölçüde etkili olduğu gözlemlenmektedir. Öğrencilerin çalgı seçimine etki eden bir diğer bulgunun ise bireysel etmenler olduğu saptanmıştır. Hem kurum sahipleri hem de öğretmenlerden alınan bulgular sonucunda öğrencilerin sosyal medya vb. gibi mecralarda ilgi duydukları müzik türü ve çalgıları gözleyerek, izleyerek ya da dinleyerek çalgı çalmaya özendikleri ve kendi kararları ile bir çalgı çalmayı istedikleri görülmüştür.

Öğrenci açsından ele aldığımızda öğrencilerin çalgı seçimlerinde belirleyici olan etmenlerden biri kurum sahibi ve öğretmenlerin görüşlerinde olduğu gibi çevresel etmenler olarak görülmektedir. Öğrencilerin genellikle arkadaşlarından görerek, özenerek veya aile yönlendirmesiyle çalgı çalmaya özenmekte oldukları görüşler arasındadır. Bir diğer yandan ailede çalgı çalan bireylerin olmasının da öğrencileri bu yöne doğru teşvik eden etmenler arasındadır. Öğrencileri çalgı çalmaya yönlendiren unsurların diğerlerinin ise sosyal medya, ilgilendiği müzik türü olduğu görülmektedir. Öğrenciler dinledikleri müzik türünün içinde yer alan çalgılara ilgi duyarak o çalgının eğitimini almak için kurumlara başvurduğu saptanmıştır. Öğrencilerin sosyalleşme, kendine hobi edinme, rahatlama amacıyla da bir çalgı çalma isteği geliştirdiği ve bu istek doğrultusunda özengen müzik eğitimi veren kurumlara başvurdukları veriler arasında yer almaktadır.

"Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin en çok tercih ettikleri çalgılar nelerdir?" üçüncü alt probleme yönelik bulgularda öğrencilerin en çok tercih ettiği çalgılar konusuna yer verilmiştir. Kurum sahipleri, öğretmenler ve öğrenci görüşlerine göre edinilen bilgilere göre çeşitli ilçelerde bulunan özengen müzik eğitimi veren kurumlarda en çok piyano keman ve gitar, daha sonrasında ise bateri çalgısının tercih edildiği görüşler arasındadır. Piyanonun çoğunlukla tercih edilir olmasının nedenlerinden biri çalgının popülaritesi olarak gözlenmektedir. Ailelerin özellikle küçük yaş grubundaki öğrencileri piyano çalgısına yönlendirdikleri gözlenmektedir. Piyano çalgısının yaylı ya da üflemeli çalgılardan farklı olarak tuşlu ve çabuk dönüt alınabilen bir çalgı olması tercih sebepleri arasındadır. Bazı öğretmen görüşlerinde piyano çalgısının "temel çalgı" olarak ifade edildiği görünmektedir. Öğretmenlerden elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin de çalgıya yönlendirme

sürecinde özellikle küçük yaşta olan öğrencileri piyano çalgısına yönlendirdikleri görülmektedir. Öğrencilerden elde edilen bulgularda öğrencilerin piyano çalgısının sesini ve görüntüsünü beğendikleri gözlenmektedir. Piyanonun diğer çalgılara göre daha kolay olduğu düşüncesi ile daha çabuk sonuç alma isteği ile de piyano çalgısını tercih ettikleri görülmektedir. Bir diğer bulgu meslek olarak gören öğrencilerden alınan bulgulara göre, öğrencilerin Güzel Sanatlar Lisesi ve Eğitim Fakültesi sınavlarına girecekleri için piyano eğitimine yöneldikleri gözlenmektedir.

En çok tercih edilen çalgılar alt temasına ait olan gitar çalgısı ile alakalı öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre gitarın tercih edilmesinin en büyük en büyük etmeni çalgının popülaritesi olarak görülmüştür. Hem öğretmen hem öğrenci görüşlerinden elde edilen bilgilere göre gitarın kolay taşınabilir olması ve çabuk sonuç alınabilen bir çalgı olarak görülmesi bir diğer bulgulardandır.

Keman çalgısı ile görüş örneklerinde ulaştığımız verilere göre öğrencilerin kemanın sesini çok beğendikleri, estetik buldukları, bazı öğrencilerin kolay taşınabilir olmasından dolayı tercih ettikleri ve çalgının popülerliği ve yaygınlığından dolayı özendikleri ve bu çalgıyı çalmak istedikleri bulgularına ulaşılmıştır.

Bateri çalgısının tercih edilme durumunda elde ettiğimiz verilerde çalgının öğrencilerin bateriyi havalı olarak nitelendirdikleri sosyal ve arkadaş çevresinde popüler olduğu görüşleri elde edilmektedir. Bir diğer konu ise çalgıdan çabuk sonuç alabilme ve diğer çalgılara göre daha hızlı ve etkili bir eğitim alacaklarını düşünmeleri olarak gözlemlenmiştir.

"Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı öğrenme kazanımları nelerdir?" dördüncü alt problemine yönelik bulgularda kurum sahibi, öğretmen ve öğrencilerden alınan bilgilerle öğrencilerin çalgı çalmanın kazanımları alt temasına yönelik kurum sahibi, öğretmen ve öğrencilerden elde edilen verilere yer verilmiştir. Kurum sahipleri ve öğretmenlerin deneyimlerine göre öğrencilerin bir çalgıyı çalma sürecinde psikolojik ve sosyal kazanımlar elde ettiği görüşüne varılmaktadır. Öğrencilerin bu eğitim sürecinde disiplin konusunda olumlu geri dönüşler alındığı, özgüven konusunda ise somut değişimler yaşadığı saptanmıştır. Öğrencilerin kendini ifade etmekte geliştiği, duygusal bağlamda duygularını daha iyi bir şekilde ifade edebildiklerine ulaşılmıştır. Öğretmenler ile yapılan görüşmelerde bunlara ek olarak öğrencilerin odaklanma, sabırlı olma ve zorluklarla mücadele edebilme konusunda da değişim gösterdikleri ifadeler arasındadır.

Öğrenci görüşlerinde ise çalgı çalmanın öğrencilere kazandırdığı kazanımlar hakkındaki bulgulara göre, öğrenciler çalgı çalmanın akademik başarılarını desteklediğini ifade etmektedir. Ders çalışma veya odaklanma gerektiren durumlarda daha iyi odaklanabildikleri ve yoğunlaşabildikleri belirtilmektedir. Ayrıca, öğrencilerin çalgı çalmanın

özgüven ve kendini ifade etme konularında büyük etkisi olduğunu düşündükleri ortaya çıkmıştır. Öğrenciler, çalgı çalmanın onlara farklı, ayrıcalıklı ve kültürlü hissettirdiğini belirtmişlerdir. Çalgı çalmanın mutluluk hissi yarattığı ve sosyal çevreye katkı sağladığı, hayal gücünü ve yaratıcılığı geliştirdiği, genel eğitim yoğunluğundan uzaklaşma ve kişisel bir alan yaratma imkânı sunduğu bulgular arasında yer almaktadır.

"Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı öğrenmede yaşadıkları zorluklar nelerdir?" beşinci alt problemine yönelik bulgularda öğrencilerin çalgı öğrenmede yaşadıkları zorluklar konusuna yer verilmiştir. Kurum sahipleri, öğretmenler ve öğrenci görüşlerine göre edinilen bilgilere göre öğrencilerin alt yapısal zorluklardan biri olan nota okumada zorluk yaşadıklarına ulaşılmıştır. Bir diğer zorluk ise hem öğretmenler hem de kurum sahipleri tarafından ifade edilen zaman yönetimi konusudur. Öğrencilerin genel eğitim sistemindeki yoğunluklarına ek olarak kurs, takviye ders vb. gibi konulardan dolayı çalgı çalışmaya vakit ayırmakta güçlük çektiklerini, çalgıya gereken zamanı ayıramadıkları ve bu bağlamda çalgıyı ilerletemedikleri ve motivasyon kaybı yaşadıkları görüşlerini ifade etmektedirler. Öğrencilerin çalgı çalışma sürecinde yaşadıkları bir diğer zorluk ise fiziksel zorluklar olarak ifade edilmektedir. Kurum sahibi, öğretmen ve öğrencilerden alınan verilere göre çalgı çalışma sürecinde öğrencilerin çalgı eğitiminin başlarında kaslarının yetersizliği ve parmaklarının küçük olması gibi etmenlerden dolayı çalgı çalışırken fiziki zorlanma, kas ve parmak ağrısı gibi durumlarla karşılaştıkları bulgular arasındadır.

5.2. Öneriler

Bu bölümde, araştırmanın elde ettiği bulgular ve yapılan yorumlar temel alınarak elde edilen sonuçlar ile bu sonuçlara dayalı olarak geliştirilen öneriler yer almaktadır. Araştırma sonucunda belirlenen sorunlara yönelik çözüm önerileri, ortaya çıkan genel durum değerlendirilerek detaylı bir şekilde ele alınmıştır. Yapılan araştırmalardan elde edilen verilere göre özengen müzik kurslarında çalgı seçimine yönelik kurum sahibi, öğretmen ve öğrencilerden alınan verilere göre bir sonuca ulaşılmıştır. Bu bulgular doğrultusunda,

- Kurum sahiplerinin öğrencileri çalgı seçimi eğitimi ve süreci hakkında bilgilendirmesi, zorluklarından bahsetmesi ve sürecin nasıl olduğunu anlatması
- Velilerin çalgı seçimi ile alakalı bilinçlendirilmesi, çalgı çalma ve öğrenme süreci hakkında bilgilendirilmesi, öğrencilerin fiziksel özellikleri ve yaş grubuna göre en doğru çalgıyı seçebilmek adına iş birliği içinde olması

- Kurum sahiplerinin ve öğretmenlerin öğrencilere deneme dersine alarak öğrenciye en uygun olacak çalgıya yönlendirmesi
- Kurumlarda çalışan öğretmenlerin çalgı seçimi konusunda daha bilinçli ve hassas davranması ve öğrencilerin fiziksel özelliklerini göz önünde bulundurarak bir çalgıya yönlendirmesi
- Kurum sahiplerinin ticari kaygılar ile yaklaşmak yerine her öğrencinin ileriye dönük bir potansiyel taşıdığını düşünerek çalgı seçimi ve eğitiminin bu düşünceyi destekleyen disiplin ve özende yapılması
- Okullarda müzik derslerinin içeriğinde öğrencilere temel müzik eğitimimin daha kapsamlı verilmesi, özellikle notaları tanıma, tartım ve temel düzeyde

  öğrencilerin nota okuma konusunda yaşadıkları zorlukları en aza indirebilmek için okullarda müzik derslerinde öğrencilere temel müzik eğitimimin daha kapsamlı verilmesi ve önemsenerek işlenmesi öneriler arasındadır.

KAYNAKÇA

Akbulut, E. (1999). Pamukkale Üniversitesi Eğitim Sempozyumu. Denizli.

Akkurt, S., & Boratav, O. (2018). Neden Sanat Eğitimi? Uluslararası Eğitim Araştırmacıları Dergisi, 1(1), 54-60.

Akkol, M. L. (2014). Türkiye'de Müzik Eğitiminin Sosyolojik Çözümlemesi: Gazi Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Bölümünde Sosyolojik Bir Araştırma [Doktora tezi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü]. Eskişehir.

Alkar, R. (2008). İlköğretim Müzik Eğitimi Dersinde 2007-2008 Eğitim Öğretim Yılında Okutulan Öğrenci Çalışma Kitaplarındaki Şarkıların Müziksel Amaçları Bakımından Analizi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Armağan, İ. (1992). Sanat Toplum Bilimi. İzmir: İleri Kitabevi.

Başal, H. A. (1995). Gelişim kuramlarının uygulanabilirliğine ilişkin bir değerlendirme. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt: X, Sayı:1.

Bayburtlu, A. S. (2016). Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 2(2).

Buyurgan, S., & Buyurgan, U. (2020). Sanat Eğitimi ve Önemi. (1. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.

Büyükkayıkçı, E. (2004). Türkiye'deki Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları Yaylı Çalgı Öğrencilerinin Günlük Bireysel Çalışma Yöntemleri. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2016). Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri (33. baskı). Ankara, Türkiye: Pegem Akademi.

Bilen, S. (2020). Özengen (Amatör) Müzik Eğitimi Alan Öğrencilerin Müzikal Motivasyon Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Coşkuner, S. (2016). Türkiye'de Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde (Yaylı Çalgılar) Piyano Eşlikli Çalışmalara İlişkin Öğretmen Görüşleri.

Çuhadar, H. (2015). Atatürk'ün Müzik Devrimi. Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 24(2), 19-30.

Çuhadar, H. (2016). Müzik ve Müzik Eğitimi. Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 25(1), 217-230.Demirtaş, H. O. ve Köse, H. S. (2018). Müzik Öğretmeni Adaylarının Müzik Türlerine İlgileri Üzerine Bir İnceleme. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 18(3): 1378-1403.

Demirova, G. (2008). Piyano Eğitiminin İlköğretim Öğrencilerinin Dikkat Toplama Yetisine Etkisi. Doktora Tezi, T.C. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Doğan, B., & Erdal, B. (2016). Senin Favoriçalgın Hangisi? Çalgı Tercihini Etkileyen Demografik ve Sosyo-Kültürel Faktörler Üzerine Bir Araştırma. Journal of Human Sciences, 13(3).

Duranoğlu, N. E. (2015). Çalgı eğitiminde görülen kas ve iskelet rahatsızlıkları ve performansa etkileri üzerine öğretmen ve öğrenci görüşleri. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 44(2), 131-144.

Ercan, H. (2014). Klasik Batı Müziği Eğitimi Veren Devlet Konservatuvarı Müzik Lisans Öğrencilerinin Müzikal Beğenileri ve Müzik Dinleme Alışkanlıklarının İncelenmesi.

Erdal, G. (1998). Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunları. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Erdoğan, G. (2013). Bireysel Çalgısıyla Canlı Müzik Yapan ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin Çalgılarındaki Başarı Durumları. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri.

Erikson, E. H. (1950). Childhood and Society. New York: W. W. Norton & Company.

Ersoy, A. (1995). Sanat Kavramlarına Giriş (2. Baskı). İstanbul: Yorum-Sanat Yayıncılık.

Ertürk, S. (1972). Eğitimde Program Geliştirme. Ankara: Yelkentepe Yayınları.

Freud, S. (1908). Character and Anal Eroticism.

Güleç, K. S. (2007, Eylül). Müziğin Kişisel İşlevleri Açısından Müzik Eğitiminde Güdülenmenin Önemi. Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresinde Sunulan Sözlü Bildiri. Ankara.

Güler, A., Halıcıoğlu, M.B. ve Taşğın, S. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma, Ankara: Seçkin Yayıncılık

Güvenç, B. (1979). İnsan ve Kültür. Büyük Fikir Kitapları Dizisi. İstanbul: Remzi Kitapevi Yayınları.

Helvacı, Z. (2006). Kültürel Kimlik Bağlamında Müzik Kültürümüz ve AB Süreci. Müzik Sanatımız ve AB Süreci Sempozyumu, Sevda Cenap And Müzik Vakfı Yayınları, Ankara

Hoşcan, B. (2019). Müzikte Algı: Kültürlerarası Müzik Algısı Adına Bir Çalışma. Edirne: Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

.

Johnson, A. (2019). Physical Abilities and Instrument Selection: Matching Players with Instruments. Musical Instrument Studies, 12(3), 45-60.

Karakoç, E., & Şendurur, Y. (2019). İlköğretim Okullarındaki Özengen Müzik Eğitiminin Öğrencilerin Müziksel Davranışlarına Yansıması. Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6(1), 277-290.

Karakuyu, M. (2019). Müzik Eğitimi Alan Öğrencilerin Müzikal Beğenilerinin Çalgı Seçimi Üzerindeki Etkileri. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Malatya: İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Kaya, E. E. (2011). Cumhuriyet sonrası Müzik Politikamız ve Batıya Yönelim. 17, 115-120.

Karan, M. (2011). Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda çalgı eğitimi alan öğrencilerin mesleki yönelimlerinin incelenmesi [Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara].

Nacakcı, Z., & Canbay, A. (2021). Müzik Kültürü. Pegem Akademi.

Öz, N. (2001). İnsanın Kültürel Gelişiminde Müzik Eğitiminin Önemi. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 16(1).

Özbay, Y., & Erkan, S. (2021). Eğitim psikolojisi. Pegem Akademi.

Özen, N. (2004). Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24(2), 57-63.

Sarı, A. (2021). Adana İli Seyhan ve Çukurova İlçelerinde Verilen Özengen Müzik Eğitimine İlişkin Görüşler [Yüksek Lisans Tezi, Konya Üniversitesi].

Say, A. (1997). Müzik tarihi: Müzik ansiklopedisi yayınları (3. baskı).

Şenel, O. (2013). Müzik algısı, müzik tercihi ve sosyal kimlik bağlamında müzikte önyargı ve kalıp yargı [Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı].

Smith, J. (2018). The Influence of Music Genre on Instrument Selection: A Study of Musical Preferences. Journal of Music Research, 5(2), 112-125.

Smith, J., Johnson, A., & Brown, L. (2020). Human Development Across the Lifespan. New York: Oxford University Press.

Sungurtekin, A. (2009). Motivasyon ve Çalgı Eğitimindeki Yeri. e-Journal of New World Sciences Academy, Fine Arts. D0009, 5(1): 28-34.

Şahin, D. ve Duman, Ş. (2008). Cumhuriyetin Yapılanma Sürecinde Müzik Eğitimi. ÇTTAD, VII/16-17, (2008/Bahar-Güz), 259-272.

Şişman, Ö. ve Dönmez, B. (2016). International Periodical for the Languages. Literature and History of Turkish or Turkic. 11(3): 43-64.

Tanınmış, G.E. (2014). Çocuklar için doğru çalgı seçiminde Ben-Tovim /Boyd sistemi, E-Journal of New World Sciences Academy, ISSN : 1306-3111-7290

Tepeli, H. (2018). Ankara'daki Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Çok Yönlü İncelenmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Tunçay, Ç. (2009). Atatürk Döneminde Müzik Alanında Yapılan Çalışmalar. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Tüzlin, N.V. (2019). Özengen Müzik Eğitiminin Eğitim Fakülteleri Özel Yetenek Sınavları Açısından İrdelenmesi [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı].

Uçan A. (1997). Müzik Eğitim Temel Kavramlar, İlkeler ve Yaklaşımlar. Ankara.

Uçan, A. (1996). İnsan Müzik ve Sanat Eğitimi. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (2005). Türk müzik kültürü. Ankara: Evrensel Müzik evi.

Uslu, M. (1998). Çalgı ve Duyusal Eğitim. M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi. 10: 279-286.

Uslu, M. (2009). Cumhuriyet'in İlanından Günümüze Türkiye'de Müzik Eğitimi Üzerine Bir Çalışma. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınları.

Uysal, A. (2005). İlköğretimde verilen sanat eğitimi derslerinin yaratıcılığa etkileri. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 6(1), 41-47.

Yıldırım, A. ve Simsek, H. (2011). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldız, S., Yılmaz, F. N., & Demir, E. (2021). Kültürlerarası Araştırmalar, Kültürlerarasılık. Paradigma Akademi.

EK

EK 1: Öğrencinin Akademik Özgeçmişi

Kişisel Bilgiler			
Adı ve Soyadı	Sıla AKIN		
E-postası/Web Sayfası			
Bildiği Yabancı Diller			
Uzmanlık Alanı			
Öğrenim Bilgileri			
	Üniversite	Bölüm	Yıl
Lisans	Çukurova Üniversitesi	Devlet konservatuarı.	2012
Tez Başlığı	ÖZENGEN MÜZİK EĞİTİMİ KURUMLARINDA ÖĞRENCİLERİN ÇALGI SEÇİMLERİNİ BELİRLEYEN ETMENLER (İZMİR İLİ ÖRNEĞİ)		
Tez Danışmanı	Doç. Dr. Emine Filiz Yiğit		
Akademik Eserler (Makale, kitap, kitap bölümü, bildiri, poster, sergi, konser vb. eserlerden kaynakça yazım kurallarına göre en fazla 10 eser yazılmalıdır.) Tezden üretilen yayınlar * ile işaretlenmelidir.			
Alanıyla İlgili Bilimsel Kuruluşlara Üyelikler			
Alanıyla İlgili Aldığı Ödüller			

EK 2: Uygulama İzinleri

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ

Sayı : E-87347630-659-569244 07.04.2023
Konu : Etik Kurul İzni- Sıla AKIN

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 30/03/2023 tarih ve 561975 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ile bildirilen başvuru, Üniversitemiz Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulunun 04/04/2023 tarihli toplantısında değerlendirilmiş ve toplantıda alınan 16 sayılı karar ile Sıla AKIN'ın, ***"Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Öğrencilerin Çalgı Seçimlerini Belirleyen Etmenler (İzmir İli Örneği)"*** başlıklı çalışmasının etik açıdan uygun olduğuna karar verilmiş olup, alınan karar Makamımızca onaylanmıştır.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr. Nükhet HOTAR
Rektör

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 3274B6B8-E353-416B-BB49-56B5CEF3AB2F Doğrulama Adresi: https://turkiye.gov.tr/dokuz-eylul-universitesi-ebys

Adres: Kültür Mahallesi, Cumhuriyet Blv No:144, 35220 Konak/İzmir
KEP Adresi : dokuzeylululuniversitesi@hs01.kep.tr
Bilgi için:Gülcan TOPÇU
Sürekli İşçi
Telefon No:(...

EK 3: Görüşme Soruları

ÖĞRENCİ GÖRÜŞME SORULARI

1. Çalgı çalmaya nasıl karar verdiniz?
2. Çaldığınız çalgıyı seçmenizin nedenleri nelerdir?
3. Çalgı öğrenmenin ve çalmanın size kattığı kazanımlar nelerdir?
4. Çalgı öğrenmenin ve çalmanın zorlukları nelerdir?
5. Çalgı çalmak size ne hissettiriyor? Çalgı çaldığınızda çevrenizden nasıl tepkiler alıyorsunuz?
6. Çaldığınız çalgıyla dinlemeyi sevdiğiniz müzikleri çalabiliyor musunuz?
7. Çalgınızla ilgili olarak ileriye dönük hedefleriniz nelerdir?

ÖĞRETMEN GÖRÜŞME SORULARI

1. Başarılı bir çalgı eğitim süreci için çalgı seçiminde hangi konulara önem vermektesiniz?
2. Tecrübelerinize dayanarak çalgı seçiminde öğrenci açısından hangi konuların belirleyici olduğunu düşünüyorsunuz?
3. Hangi çalgıyı çalacağına karar veremeyen bir öğrenciyi nasıl yönlendiriyorsunuz?
4. Sizce çalgı çalmanın bireyler üzerindeki etkileri nelerdir?
5. Çalgı öğrenme ve çalma sürecinde öğrencilerin karşılaştıkları zorluklar nelerdir?

KURUM SAHİBİ GÖRÜŞME SORULARI

1. Kurumunuza başvuran öğrencilerin herhangi bir çalgıya yönlendirilmesinde nasıl bir yol izlemektesiniz?
2. Kurumunuzda en çok tercih edilen üç çalgı nedir? Neden?
3. Öğrencilerin çalgı seçimini belirleyen etmenler nelerdir?
4. Sizce çalgı çalmanın bireyler üzerindeki etkileri nelerdir?
5. Çalgı öğrenme ve çalma sürecinde öğrencilerin yaşadıkları zorluklar nelerdir?

